

BOGDANIA

Revistă de creație și cultură

Anul VIII / Nr. 73-74/2020

Lunile: iulie-august 2020

Cuprins

1. Ionel Marin: Gânduri despre viață și libertate –3
2. Selecție de citate istorice de Marius Fincă –4
3. Acad. Ioan-Aurel Pop despre Tratatul de la Trianon –5
4. Testamentul lui Ștefan cel Mare –6
5. Memoriul lui N. Iorga din 02.07.1940 cu privire la pierderea Basarabiei și a nordului Bucovinei –8
6. M. Eminescu: „Suntem români, vrem să rămânem români și cerem egală îndreptățire a națiunii noastre –10
7. B. Todică: Puterea cuvântului în limba maternă-10
8. Limba noastră cea română –13
9. Vavila Popovici: Despre cauză și efect –16
10. Ana Sîrbu-Simbiozele conștiinței Eminesciene-20
11. Beatrice Kiseleff: Picătura de limba română –23
12. Cezar Cherciu-Epopoea militară românească 1916-1918: G-ral Averescu și Vrancea eroică în Primul Război Mondial -25
13. Să ne cunoaștem scriitorii: Mihail Grănescu de Geo Călugăru -26
14. Poezii de Mihail Grănescu -28
15. Poezii de B. Kiselef dedicate lui M. Grănescu-29
16. Elena Buică-Impactul omenirii cu coronavirus–30
17. Fl. Smarandache și Andrușca R. Vătuui: Evoluția Neutrosifică Umană în spirală sau Divinul este în Om –32
18. Stelian Gomboș -Împlinirea a șapte ani de când Părintele Arhim. Iustin Pârnu s-a născut în viața cea veșnică –40
19. Nicolae Vasile: Picătura de iubire, poeme –44
20. Virgil Ciucă: poeme –45
21. Năstase Marin: „Un guliver cotidian” –46
22. Nicolae Mățaș: poeme –47
23. V. Ravini: Misterele psihanalitice la Freud –48
24. Români tineri geniali –50
25. Gânduri, cugetări despre prietenie –52
26. Cristian Petru Bălan: poeme –53
27. Medalion liric: Al. Florin Țene, Ov. Țuțuianu, M. Filipoiu, Vasile Groza, I. Marin, Agafia Drăgan, Genoveva Mateev, D. Bârcă, Corneliu Cristescu, Sibiana Antoche, Lucia Podeanu, C-tin Rusu, T. Fetcu, M. Nedea, Irina Mihalca, Dumitru Ichim, Nicolae Doftoreanu, F. Kifu, Marinela Stănescu, Silvan G. Escu –55
28. Proză scurtă:Scurtul Bianca și Aurelia Chircu -65
29. Poezii pentru copii ale doamnelor: Maria Petrescu și Elena Tudose –68
30. Povești scrise de elevele: Lazăr Ștefania și Alexia Miritescu –70
31. Cronici literare, recenzii, comentarii semnate de scriitorii: Geo Călugăru, Gheorghe A. Stroia, Veronica Balaj și Ion C. Ștefan –72
32. Din creațiile tinerilor premiați la Festivalul de creație literară Bogdania: Sfârlea Monica –82
33. Evenimente culturale: Festivalul internațional de creație literară Bogdania, ediția a IX-a, 2020; *Lista cu premianții –84
34. Semnal editorial –87

Coperta: Ing. Stoica Marian - Transfăgărășanul

Revista BOGDANIA, revistă de creație și cultură este fondată și editată de Asociația cultural-umanitară Bogdania din Focșani. Apare o dată la două luni.
ISSN 2343-8061; ISSN-L 2343-8061

REDACȚIA REVISTEI BOGDANIA

Ionel N. MARIN

(Președinte Asociația cultural-umanitară Bogdania)

Redactor șef

Editori seniori: Nicolae Vasile

Redactori: Vasile Groza, Geo Călugăru, Ben Todică, Michaela Al. Orescu, Adrian Nicolae Popescu, Maria Filipoiu, Corneliu Cristescu.

Secretar de redacție: Simona Mateev

Membri de onoare:

Acad. Valeriu D. Cotea

Prof. univ. dr. Florentin SMARANDACHE (SUA) - cercetător științific, matematician, scriitor, membru al Academiei Americano-Române de Științe și Arte

Prof. CRISTIAN PETRU BĂLAN (SUA) - membru titular USR și al Academiei Româno-Americane de Științe și Arte; pictor, sculptor.

GHEORGHE A. STROIA, scriitor, membru ARA.

Adresa redacției: Focșani, Strada

Contemporanul nr.28, cod 620065, jud. Vrancea

Telefon mobil: **0752862369**.

Materialele se trimit cu diacritice pe adresa de e-mail:

ionelmarin55@gmail.com

În numele libertății de exprimare, autorii răspund în mod direct, conform legilor în vigoare, de conținutul materialelor publicate. Textele nu se înapoiază.
Vă așteptăm alături de noi!

Prețul revistei tipărite – 20 ron

Revista Bogdania digitală poate fi cumpărată accesând Site-ul: [www. revistabogdania.ro](http://www.revistabogdania.ro)
Contravaloarea abonamentului se depune în contul Asociației Cultural-umanitare Bogdania:
RO11BRMA0999100047750380, în RON;
RO11BRMA0999100047751156, în euro,
Banca Românească, Filiala Focșani, județul Vrancea;
CIF (cod înregistrare fiscală) - 29080784.

Revista Nr. 73-74, iulie-august 2020

Editorial**Ionel MARIN****Gânduri despre viață și libertate.**

Consider că Omul scânteie din Steaua nemuritoare, mister adânc în Constelația ființei, poartă aripi ai viselor și se prinde de porțile divine, nădăjduind, să redevină, Călător astral către punțile netimpului, ale veșniciei. Omul, mărgăritar al lumii, este singura ființă, conștientă de Sine, care cugetă și doar îmbrăcat în haina luminii, descătușat de răutate și frică, înflorește și produce bucurie semenilor și lumii. Fiecare dintre noi, aparținem unui popor, unei Patrii în care ne naștem și pe care suntem datori a o ajuta, prețui, iubi și transmite urmașilor și mai înfloritoare. Orice formă de dictatură și de totalitarism reduce din frumusețea vieții și nu poate asigura bunăstarea și siguranța socială. Și pentru aceasta trebuie să fim educați, pregătiți în a pune zilnic, temelie, bunei conviețuirii și respectării drepturilor fundamentale ale omului. Trăim vremuri tulburi și dificile și doar conștienți, responsabili și solidari la bine vom reuși să înfrângem multiplele crize, în primul rând criza medicală, distrugerea dușmanului invizibil, perfid și care poate lăsa sechele pe timp mai îndelungat. Carantinarea, izolarea la domiciliu sunt situații care produc disconfort cotidian, neplăceri și un stres imens, însăși democrația este în pericol. Cu certitudine vom reuși să ieșim învingători și din aceste mari încercări, încercări valabile pentru întreaga planetă. Avem o istorie și o cultură bogată, poporul român, popoarele lumii vor ieși și mai puternice, vor învăța lecția conviețuirii pașnice, a respectării și întrajutorării reciproce. Mai ales în această perioadă fiecare ne întrebăm „ce este viața” sau „care este sensul vieții”, „de ce suntem aici”, „care este scopul existenței noastre pe Pământ”? și multe altele legate de existența

noastră. De-a lungul istoriei s-au dat numeroase răspunsuri filosofice, științifice, teologice, culturale și metafizice. Ce este viața? Se tot spune că viața este: „Un vis scurt și frumos care durează o clipă”. Personal consider că **Viața** înseamnă: trăire, simțire, bucurie, suferință, implicare, energie, atenție, datorie împlinită, să simți inima cum bate, iubire și multe altele...Averea cea mai de preț a omului este viața, sănătatea și libertatea. Mircea Eliade: „A fi liber înseamnă înainte de orice a fi responsabil față de tine însuși.” și că „Libertatea absolută se câștigă prin dragoste. Căci doar dragostea îl eliberează pe om de natura sa.” Deci dragostea, iubirea sunt elementele, condimentele esențiale ale vieții. Omul liber este cel care iartă, care nu se încarcă cu suferințe, dezamăgiri și cu nebuniile celorlalți semeni. Libertatea nu înseamnă libertinaj, acceptarea instinctelor oarbe, trăirea în păcate și la întâmplare ci a face ceea ce se cuvine și e normal. Aceasta presupune autonomie, cunoașterea realității, respectarea drepturilor cetățenești, a legilor și normelor morale scrise și nescrise. Petre Țuțea afirma: „Libertatea omului e partea divină din el”. Aș adăuga că fără credință suntem văduviți de hrana spirituală dătătoare de mântuire. Viața este o bătălie permanentă cu noi înșine de a fi mai buni, de a lăsa o urmă, semne posterității. Fără educație, bun simț, cultură, credință, nu vom înțelege sau contribui major la realizarea unui viitor strălucit în care adevărul, armonia și fericirea să fie elemente definitorii și în folosul tuturor. Filosoful german Immanuel Kant spunea: „un om fără cultură este ușor de manipulat” și sunt convins că doar prin implicare responsabilă și onestă, păstrăm libertatea, înlăturăm răul din societate. Cei care vor renunța la libertatea esențială pentru a dobândi o fărâma de siguranță pe moment nu merită nici libertate, nici siguranța”, afirma filozoful, omul de știință american, Benjamin Franklin. Astăzi asistăm la o globalizare a fenomenelor și trebuie evitată anarhia, dezechilibrele majore din lume și intensificată lupta împotriva corupției, haosului economic, politic, social și uman. Televiziunile, mass media, Școala, toate instituțiile, cultura scrisă pot să promoveze mai eficient valorile civilizației umane și doar astfel vom găsi drumul, căile către pace și bunăstarea întregii lumi.

**Selecție de citate de o valoare extraordinară
pentru istoria și identitatea noastră, adunate
de pasionatul cercetător Marius Fincă.**

Abdolonyme Ubicini (Les origines de l'histoire roumaine, Paris, 1866): „Dacii sunt primii strămoși ai rumunilor de azi. Din punct de vedere etnografic dacii par să se confunde cu geții, aceeași origine, aceeași limbă. Asupra acestui punct de vedere toate mărturiile din vechime concordă”.

Universitatea din Cambridge (1922, The Cambridge History of India): „Faza primară a Culturii Vedice s-a desfășurat în Carpați, cel mai probabil, inițial în Haar-Deal”.

Jakob Grimm (Istoria limbii germane, 1785-1863): „Denumirile dacice de plante, păstrate la Dioscoride (medic grec din perioada împăraților Claudius și Nero) pot fi găsite și în fondul limbii germane”.

Cronicile spaniolilor 25 (pag.179): „Daco-Geții sunt considerați fondatorii spaniolilor”.

Carol Lundius (Cronica ducilor de Normandia): **„Daco-Geții sunt considerați fondatorii popoarelor nordice”.**

Leibnitz (Collectanea Etymologica): **„DacGeții sunt considerați fondatorii teutonilor prin saxoni și frizieni, ai olandezilor (daci) și ai anglilor”.**

Miceal Ledwith (Consilier al Papei Ioan Paul al II-lea): „Chiar dacă se știe că latinaesca e limba oficială a Bisericii Catolice, precum și limba Imperiului Roman, iar limba rumună este o limbă latină, mai puțină lume cunoaște că limba rumună sau precursora sa, vine din locul din care se trage limba latină, și nu invers! Cu alte cuvinte, nu limba rumună este o limbă latină, ci mai degrabă limba latină este o limbă rumună. Așadar, vreau sa-i salut pe oamenii din Munții Bucegi, din Brașov, din București. Voi sunteți cei care ați oferit un vehicul minunat lumii occidentale”.

Daniel Ruzo (1968): „Am cercetat munți din cinci continente, dar în Carpați am găsit monumente unice dovedind că în aceste locuri a existat o civilizație măreață, constituind centrul celei mai vechi civilizații cunoscute astăzi”.

Carlo Troya (1784-1858, istoric italian): „Nici un popor din cele pe care grecii le numeau barbare

nu au o istorie mai veche și mai certă ca a geților sau goților. Scopul lucrării mele, Istorie Getică sau Gotică se împarte în două părți și una din ele arată că geții lui Zamolxe și ai lui Decebal au fost strămoșii goților lui Teodoric din neamul Amalilor.”

Harald Haarman (specialist în istoria culturii): „Cea mai veche scriere din lume este cea de la Tărtăria (cu mult înainte de scrierea sumeriană), iar civilizația danubiană este prima mare civilizație din istorie.”

Paul Mac Kendrick: „Burebista și Decebal au creat în Dacia o cultură pe care numai cei cu vederi înguste ar putea-o califica drept barbară”. „Rumunii sunt membri ai unuia din cele mai remarcabile state creatoare ale antichității.” „Sus în Maramureș există un loc marcat drept centrul bătrânului continent” (Europa de la Atlantic la Urali).

William Ryan și Walter Pitman (geologi, 1995): „Locul descris de Vechiul Testament ca fiind inundat de potop este cel al Mării Negre”.

Robert Ballard (explorator, 1999), confirmă cele spuse de Ryan și Pitman.

Cavasius (De la Administratione Regni Transilvaniae): „În Italia, Spania și Galia, poporul se slujea de un idiom de formație mai veche sub numele de lingua rumunească, ca pe timpul lui Cicero”.

G. Devoto, G. Wilkie, W. Schiller: „Barbarii n-au fost numai descoperitorii filosofiei, ci și descoperitorii tehnicii, științei și artei... Trebuie să merg mai departe și să arăt lămurit că filozofia greacă a furat din filozofia barbară.

Cei mai mulți și-au făcut ucenicia printre barbari. Pe Platon îl găsim că laudă pe barbari și amintește că atât el cât și Pitagora au învățat cele mai multe și mai frumoase învățături trăind printre barbari”.

Clement Alexandrinul (Stromatele): „În sfârșit o altă greutate de interpretare cu această metodă a unor învățături din Scriptură constă în aceea că nu le avem și în limba în care au fost scrise întâia oară... Apoi limba e păstrată și de popor, nu numai de învățați, pe când înțelesul și textele le păstrează numai învățații și tocmai de aceea putem să concepem ușor că aceștia au putut să falsifice înțelesul textelor vreunei cărți foarte rare pe care o aveau în stăpânire”.

Marc Pagel (profesor, șef al laboratorului de bioinformatică la Universitatea Reading, Anglia): „Acum 10.000 de ani în spațiul carpatic a existat o cultură, un popor care vorbea o limbă unică și precursora a sanscritei și latinei”.

Clemance Royer (în Buletin de la Societe d'Antropologie, Paris, 1879): „... celții, germanii și latinii vin din estul Europei... iar tradițiile arienilor istorici din Asia îi arată venind din Occident... noi trebuie să le căutam leagănul comun la Dunărea de Jos, în această Tracie pelasgică a cărei limbă o ignorăm”.

Jean Laumonier (în cartea „La nationalite française”, Paris, 1892): „Românul sau dacul modern este adevăratul celt al Europei Răsăritene”.

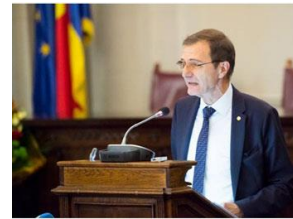
Andre le Fevre (în lucrarea „Les races et les langues”, Paris 1893): „Celții bruni cărora etnografia le relevă urma din Dacia până în Armric (Bretania) și Irlanda, galii blonzi... populații care vorbeau dialecte indo-europene”.

Împăratul Iosif al II-lea: „Acești bieți supuși rumuni, care sunt fără îndoială cei mai vechi și mai numeroși în Transilvania, sunt atât de de chinuiți și încercați de nedreptăți de oricine, fie ei unguri sau sași, că soarta lor, dacă o cercetezi este într-adevăr de plâns...”

**Acad. Ioan-Aurel Pop, despre Trianon:
Tratatul de la Trianon nu a hotărât unirea**

Transilvaniei cu România, ci doar a consfințit în plan internațional actul înfăptuit de români în 1918

Academia Română a susținut joi, 4 iunie, o sesiune extraordinară dedicată împlinirii a 100 de ani de la semnarea Tratatului de la Trianon, cel prin care marile puteri au recunoscut granița de Vest a României cu Ungaria.

În cuvântul său, președintele Ioan-Aurel Pop a subliniat importanța momentului, dar a consfințit unirea realizată de români în 1918.

Președintele Academiei a subliniat faptul că la Trianon s-a semnat doar ultimul din cele cinci tratate care au confirmat granițele României.

„Pentru români, Tratatul de la Trianon nu are cum să fie considerat drept înfăptuitor al unirii Transilvaniei cu România, din moment ce acest document a oficializat doar, în plan internațional, o realitate mai veche. Unirea provinciilor românești, inclusiv a Transilvaniei, cu România nu s-a făcut în urma tratatelor încheiate de învingători cu statele învinse (prin urmare, nici în urma Trianonului), ci datorită mișcării de emancipare națională, culminate cu deciziile luate la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia. Tratatul de la Trianon nu a hotărât unirea Transilvaniei cu România, ci doar a consfințit în plan internațional actul înfăptuit de români în 1918. Frontierele României Întregite nu au fost recunoscute doar la Trianon, ci și la Saint-Germain (granița de nord-est a României, cu Polonia), Neuilly-sur-Seine (granița de sud-est, cu Bulgaria; astfel, pentru români, Trianonul este doar un episod juridic, legat de granița de vest a României (este drept, extrem de importantă), din epopeea Marii Uniri”, a spus istoricul.

Profesorul Pop a afirmat că argumentele Ungariei din acea perioadă nu au fost valide atunci și nu sunt valide nici acum.

„Argumentele principale ale Ungariei împotriva Tratatului de la Trianon erau bazate, la 1920, pe dreptul

istoric, pe dreptul sabiei, pe „misiunea civilizatoare a maghiarilor în Bazinul Carpatic”. De altminteri, în anumite documente orchestrate de cercuri oficioase ale Budapestei, se iterează și astăzi ideea rasistă că, la 1920, marile puteri occidentale au dat Transilvania, „perla Regatului Ungariei” pe mâna „necivilizatei României balcanice”. Argumentele României, Slovaciei, Croației etc. se centreză pe etnia majorității populației, pe decizia majorității populației, pe dreptul popoarelor de a-și hotărî singure soarta (principiul autodeterminării popoarelor, susținut și impus de SUA prin președintele Woodrow Wilson). După cum se vede, este vorba despre două viziuni complet diferite. În dreptul internațional, nici la 1919-1920 și nici acum, argumentele Ungariei nu au validitate, nu fac parte din arsenalul democrației și nu au fost recunoscute de către comunitatea internațională. Poziția Ungariei este singulară, izolată, pe când poziția României este împărțită de mai mulți actori în cadrul configurației internaționale.

Deciziile de recunoaștere a noilor state și a celor întregite la 1918 au fost revalidate (în mare măsură) după Al Doilea Război Mondial, apoi la Conferința de la Helsinki (1975) și apoi după căderea Cortinei de Fier. Pentru noi, pentru români, este dureros că au rămas în vigoare urmările Pactului Ribbentrop-Molotov (încheiat la 23 august 1939), care, deși a fost denunțat, produce, în continuare, efecte. Dar acest fapt grav nu are legătură cu Trianonul. Granița de vest a României cu Ungaria, cu excepția episodului din 1940-1944 (petrecută în timpul unui regim totalitar fascist, condamnat de toate instanțele internaționale), a rămas de un secol neschimbată, fiind considerată expresia relațiilor democratice și a principiilor internaționale de conviețuire pașnică”, a declarat Președintele Academiei.

În încheiere, Ioan-Aurel Pop ne-a îndemnat să vedem ce putem face noi pentru țară, nu invers.

„Evident, Tratatul de la Trianon are importanța sa internațională și națională greu de estimat și imposibil de minimalizat: el a legitimat voința dreaptă a poporului român și ne-a întărit în plan internațional o moștenire scumpă. Popoarele cărora li s-a recunoscut dreptatea istorică prin tratatul de la Trianon au cuvânt să-l apere și să-i susțină justetea, din moment ce toate tratatele

internaționale care i-au urmat l-au confirmat. Cu alte cuvinte, cu excepția imperiului rusesc (care s-a refăcut mereu în diferite forme), toate celelalte imperii destrămate de popoare în 1918, au rămas doar o amintire istorică. În schimb, statele polonezilor, românilor, cehilor, slovacilor, croaților, lituanienilor, letonilor, estonilor etc., create, recreate, întregite sau renașcute după Primul Război Mondial, au rămas și dănuie și astăzi. În consecință, prima noastră menire este să ducem mai departe moștenirea lăsată de acei mari bărbați de stat și „părinți ai patriei” care au construit deciziile de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia și care au făcut posibil Trianonul. Este bine să medităm din când în când asupra acestei moșteniri și să nu ne întrebăm atât – ca să parafrzez o mare conștiință a lumii – ce ne-a dat nouă țara, cât ce i-am dat noi țării”.

Gânduri ale unui tânăr voluntar, liceanul Valentin PASCU, tânăr ce iubește și prețuiește istoria neamului românesc.

Istoria nu iartă pe nimeni, doar arată adevărul, un adevăr pe care mulți îl neagă fără să se gândească la fapte și la consecințe. Tratatul de la Trianon este cel mai bun exemplu, nu doar că arată dreptatea etnică, dar și dreptatea istorică. Deși au trecut 100 de ani de atunci, cu fericire în suflete și mândrie multe țări nu au uitat, că odată cu semnarea tratatului se încheiase Războiul cel Mare și se repatriase de drept pământurile cucerite de-a lungul istoriei. În acea zi se prăbușise un imperiu, un imperiu pe care Europa îl cunoștea, îl cunoștea mult prea bine, știa de puterea sa, dar și de nedreptățile săvârșite de ea. De aceea, ziua de 04 iunie 1920, a fost o zi de eliberare, o zi în care țările se reunificase, o zi de sărbătoare, o zi a dreptății.

Testamentul lui Ștefan cel Mare

Ultimii ani de domnie ai lui Ștefan cel Mare au fost cei mai zbuciumați. Deși se aburca tot mai greu pe cal, deși mânua sabia cu ceva mai puțină îndemânare ca-n anii cei tineri, viteazul voievod

al Moldovei n-a știut ce-i odihna până-n ultimele zile ale vieții sale. Rana de la picior, pe care o căpătase sub zidurile Chilieii în 1462, începu să-l chinuiască. Dar cel mai mult îl durea o altă rană, din suflet – Chilia și Cetatea Alba care se aflau sub jug străin. Visa să le mai vadă adăugate Moldovei, ca să poată muri împăcat. Mândria lui Ștefan cel Mare erau cetățile țării, pe care le-a întărit sau au fost ridicate la îndemnul lui.

Bătrînul domnitor voia ca tronul țării să rămână pe mâini sigure. În țară era pace, dar Ștefan simțea că pacea e relativă. Țările vecine, dar și unii dintre boierii țării așteptau să închidă ochii voievodul, ca să-si dicteze condițiile, să pună un domn pe care l-ar putea manevra și inclina să le facă toate hatărurile. **Când simți ca puterile îl părăsesc de tot, Ștefan a chemat “țara” la ultimul lui sfat:**

“Boieri dumneavoastră, v-am chemat să mă mărturisesc înainte de moarte, să mă spovedesc țării. Rog să mă iertați că am fost prea bun cu voi și prea crunt.

Am moștenit o țară de țărani și vă las o țară de oșteni. În Moldova, toată populația care știa să țină în mâini numai coarnea plugului, știe azi să țină în mâna și sabia.

Turcul ne-a dorit Moldova un pašalic al Imperiului Otoman. Leșii (Polonezii) – un voievodat al Țării Leșești. Ungurii – un teritoriu al Țării Ungurești. Tătarii – un loc de pășune pentru caii lor. Dar n-au izbutit. Vă las o țară bine apărată. În cetatea noastră de la Dunăre – Chilia, și de la Marea Neagră – Cetatea Alba, șed acum ca un spin în coasta țării păgânii cei fără de Dumnezeu. Îmi pare rău de neputințele pe care mi le-a adus bătrânețea, căci visul meu era să vă las țara întregă și neștirbită. **Căci o țară, atâta timp cât își va avea hotarele știrbite, va sângea mereu.** Și acum nu sângez atât de rănilor mele din bătăliile trecute, cât de aceste două răni vii – Chilia și Cetatea Alba. Ca să pot dormi liniștit în mormântul meu, aș vrea să-mi jurați că nu veți uita niciodată de ele și, atunci când va sosi clipa prielnică, veți face tot posibilul ca să le întoarceți Moldovei. **Nu ni s-a furat doua cetăți, ni s-a furat ceva mai mult – Dunărea ne-a fost furată și Marea Neagră ni s-a răpit. Moldova fără de mare e țară numai pe jumătate.**

Mulți ne-au vrut îngenuncheați. Mulți ni s-au dorit “eliberatori”. Turcii vroiau să ne elibereze de unguri, ungurii – de Leși (Polonezi), Leșii – de turci. Dar toți urmăreau alte scopuri: cum să ne facă robi și turcilor, dar și lor. Grea mi-a fost domnia. Timp de 47 de ani mă miram în fiecare zi că n-am murit. Dușmanul m-a îngenuncheat numai de doua ori: la Chilia și la Valea Alba. El nu țintea moartea mea, el țintea moartea Moldovei. Și când am avut noroc, Moldova l-a avut. **Vă las o țară pe care mi-am dorit-o și v-ați dorit-o.** Și nu aș vrea să închid ochii fără să știu pe cine ați ales domn al țării în locul meu. Nu doresc ca mormântul meu să fie stropit cu sânge. Nu doresc să se certe din cauza tronului țării părinți și copii, frați și surori, nepoți și unchi. Vreau să mor împăcat. Vă rog, boieri dumneavoastră, să faceți alegere și să-l sprijiniți pe Bogdan-vodă, fiul meu și domnul vostru. Ștefan, cu mâinile tremurânde, își scoase coroana de pe creștetul încununat de plete cărunte și o așeză pe fruntea lui Bogdan, care sta în genunchi înaintea tronului.”

"Nu e o coroană de diamante, e o coroană de spini, fiule. Aș vrea să-ți dau câteva sfaturi, de care poți asculta, dar de care poți și să nu ții seamă. M-am temut să rostesc aceste cuvinte cu coroana pe cap, să nu le luați drept poruncă. Acum, când mi-am luat locul printre boieri, cred că le pot spune.

Trăim vremuri tulburi. Din toate părțile, fiare gata de pradă se uită cu ochi pohticioși către biata țară a Moldovei. Eu și boierii și răzeșii mei am făcut tot ce mi-a stat în putință și am apărat-o, pe unde cu cuvântul, pe unde cu sabia, de dușmani. Iar dușmanii ei sunt mai ales vecinii ei, care vor să-și mărească țările pe seama Moldovei. Care vor țara Moldovei ca pe o simplă regiune a țărilor lor. Și Leșii (Polonezii) jinduiesc să vă aibă birnici. Să vă facă pe cât se poate mai curând catolici. Ca și ungurii, care visează mereu gurile Dunării. Și tătarii nu s-ar da în lături s-o prefacă într-o pășune pentru caii lor sirepi. Și cazacii care ajung până aici cu gând să se bată cu păgânul pentru credință, dar se întorc înapoi cu turme și herghelii de-ale moldovenilor. Și rusul care a început să se lătească în toate părțile, dintr-o țară mică devenind o țară cu întinderi mari, pe

seama vecinilor. Și turcul care a cuprins atâta lume.

Toți ne-ar vrea vasali și birnici. Și dacă tu, fiule, și voi boieri dumneavoastră, veți vedea că nu puteți ține țara, și-ți vedea că nu aveți încotro, să o închinați, dar să nu o închinați oricui. Dacă vreți ca fiii și nepoții voștri să mai vorbească limba noastră strămoșească, să nu o închinați vecinilor – nici Leșilor (Polonezilor), nici ungurilor, nici muscalilor (rușilor). Aceștia, dacă vin, nu se mai duc din țară și sub diferite pretexte au să vă treacă la alta credință și au să vă impună să le vorbiți limba și jugul va fi dublu. Vor găsi argumente că sunteți unguri sau slavi, că graiurile lor sunt mai nobile. Și nu veți fi stăpâni, ci străini în țara voastră.

Și din toți – cel mai tare astăzi e turcul. Aș vrea să vă știu liberi. Dar dacă veți vedea că nu vă puteți păstra libertatea, și gura mea spune acum ceea ce n-ar vrea să rostească niciodată, să vă închinați celui cu care m-am războit întotdeauna – turcului; că acesta nu cumpără moșii în țară străină, nici moschei nu zidește și nici altă limbă decât turca turcul nu are dreptul să învețe. Și fiind Turcia prea departe de Moldova și peste ape, ea nu va dori niciodată să se mute în Moldova, ca unele neamuri de la nord care caută regiuni mai călduroase și pământuri mai roditoare. Veți plăti birul umilitor până veți găsi putere în voi să vă scuturați jugul nesuferit. Și aș dormi la locul meu de veci împăcat, dacă aș ști că mi-ați ascultat sfatul. Eu am ostenit. Și plec să mă culc. Nu aș vrea să dorm somn greu, însoțit de coșmaruri. **Aș vrea să dorm în somnul cel de veci împăcat. Asta e ultima rugămintă a celui care v-a fost mai mult decât un domn, v-a fost un părinte.**”

Profesorul universitar, **Acad. Ioan Aurel Pop**, președintele Academiei Române afirmă: „Ștefan cel Mare și-a numit țara sa, căreia noi îi zicem Moldova, «Țara Românească» (...) Ștefan, care a fost un unificator al românilor ante litteram. Recent, un cercetător din Cluj a descoperit în Arhivele de Stat din Milano un document tulburător, din 1489, prin care domnul Moldovei Ștefan cel Mare este numit «regele Daciei». Dacia figurează în mărturii venețiene la finele sec. al XV-lea și la începutul sec. al XVI-lea ca

principal aliat al Occidentului în cruciada antiotomană. Prin urmare, Ștefan cel Mare este restitutor Daciae cu un secol înainte de Mihai Viteazul. Ștefan cel Mare nu este un simbol al moldovenismului, ci al daco-românismului, așa cum s-a manifestat acesta în sec. al XIX-lea drept precursor al României unitare moderne” – se spune în comunicatul Ambasadei României de la Chișinău, 02 iulie 2020, cu ocazia zilei omagierii lui Ștefan cel Mare.

Se concluzionează că în accepția dreptului internațional clasic și modern, România este singurul succesor juridic ascendent al istoriceii Țări a Moldovei cu capitala la Suceava și Iași.

Romanian Global News, 3 iulie 2020

Memoriul lui Nicolae Iorga din 2 iulie 1940 cu privire la pierderea Basarabiei și a nordului Bucovinei

„Azi are loc ședința Comisiunii Afacerilor Străine a Parlamentului. De dimineață, Urdăreanu a fost la Iorga să-l roage să spuie că eu am fost pentru rezistență. A promis că va face ceva.”, scria Carol al II-lea în ziua de marți, 2 iulie 1940, preluat din Romanian Global News.

Regele României adăuga a doua zi, în Jurnalul său: „Miercuri, 3 iulie 1940 (...) Știrile din Basarabia sunt foarte triste. Astăzi a fost ultima zi a evacuării și a fost hotărâtă zi de doliu național. Evreii și comuniștii s-au purtat într-un mod oribil. Asasinate și molestări ale ofițerilor și ale acelor cari voiau să plece. Aceasta mă face să mă tem că va produce reacții primejdioase”. (Carol al II-lea Regele României, Însemnări zilnice, vol. III, București, Ed. Scripta, 1998)

Așadar, pentru a ne aduce aminte mai bine despre tragedia Basarabiei și a nordului Bucovinei, prezentăm un document istoric, publicat de istoricul și bloggerul basarabean Vadim Guzun:

Memoriul remis președintelui Consiliului de Miniștri al României de către profesorul Nicolae Iorga, în urma ședinței comisiilor reunite ale Camerei Deputaților și Senatului din data de 2 iulie 1940, în problema cedării Basarabiei, nordului Bucovinei și altor teritorii românești

către URSS. Iată transcrierea documentului urmată de prima filă în facsimil:

„**Moldova de răsărit**, care poartă numele dinastiei Basarabilor, stăpână pe gurile Dunării, continuă o viață de două ori milenară în legătură cu strămoșii noștri cei mai îndepărtați, iar punerea în valoare a acestor teritorii de o bogăție unică în ce privește roadele pământului se datorește muncii românești sub conducerea, timp de 500 de ani a domnilor moldoveni, legitimi suverani ai Basarabiei încă din secolul al XIV-lea. Când s-a simțit nevoia unei închinări față de imperiul otoman, considerat ca o continuitate internațională a Bizanțului, adică a Romei de răsărit, legătura cu acela care a fost pentru noi nu sultanul turc ci împăratul, a știrbit, în teoria de stat otomană, dreptul exclusiv al Moldovei la hotarele ei istorice. Ca și țara vecină, Moldova n-a făcut parte din casa dinlăuntru a imperiului, ci din casa din afară, din care nimic nu se poate înstrăina. Dovada o avem și în acest răspuns la pretenții de anexare al austriecilor înainte de pacea de la Carloviț la 1699, răspuns ale cărui cuvinte sunt rediate astfel de cronică moldovenească de atunci: Țara Moldovei este volnică (liberă) și turcilor este închinată, nu este luată cu sabia.

Numai confuziunea tuturor națiunilor de drept în Europa întregă, de la sistemul împărțirilor de state la încălcările epocii napoleoniene, a putut aduce părăsirea, printr-un tratat ruso-turc, care nu ne privește, a Basarabiei către țări în 1812.

Rusia însăși a considerat acest act nu ca însușirea unei provincii, ci ca formarea unei oblasti moldovenești la care spera să adauge restul Moldovei și de aceea s-au păstrat legile, obiceiurile și limba până pe la 1870.

Judecata Europei în urma războiului Crimeei, a întărit dreptul românesc prin aceea că Moldova a fost pusă păzitoare în numele ei a gurilor Dunării cu tot ținutul care le acoperă. Iar când Rusia lui Alexandru al II-lea a reluat zilnic, nu fără a oferi compensații, pe care, ca atare, am declarat că nu le primim, înțelepciunea întemeietorului Dinastiei românești contemporane a retras, numai înaintea invaziei, armata și funcționarii fără a voi să iscălească un act de cesiune. În 1879 încă o hotărâre juridică românească urma cu cercetarea unui proces basarabean, dovedind cu texte de

drept că România este din acest punct de vedere, teoretic, încă stăpână acolo.

În timpul Marelui Război Basarabia, căzută în anarhie și reclamată fără niciun temei de o Ucraină fără bază istorică, n-a cerut nimănui această moștenire firească. Ea s-a oferit de la sine, pe baza dreptului de autodeterminare, care e la baza teoriei constituționale a Republicilor Sovietelor.

A se anexa ținuturile nordice ale Bucovinei, unde niciodată nu a fost o stăpânire rusească, sub pretextul că astfel se capătă o despăgubire pentru acele pagube pe care le-am fi adus Basarabiei, pe care, dimpotrivă, am ridicat-o dintr-o stare de quasibarbarie, din cauza unei insule interne, înseamnă o strămutare a dezbaterii pe un teren național care e negat prin însăși cererea de a se ceda întreaga Basarabie cu populație covârșitor românească. Iar atingerea teritoriului însuși a Vechiului Regat e cu totul în afară de toate postulatele teritoriale ce s-au înfățișat României, în raport cu ținuturile alipite.

Ultimatul de ieri urmat de o luare în stăpânire imediată nu poate găsi un temei istoric și legal și înstrăinarea unei atât de largi părți a României unite calcă peste dreptul a 3 milioane de țărani români și al unei pături de intelectuali devotată cauzei naționale. Fără a pune în discuție necesități care cei mai mulți au socotit că nu se pot evita, subsemnații, dintre care cei mai mulți sunt întemeietorii înșiși ai Statului Român nou în hotarele lui firești, nu pot admite ca în orice formă să se dea o recunoaștere legală în numele statului și poporului român, la ceea ce nu este decât o uzurpație determinată de confuzia de noțiuni; dorinți trecătoare, a unei epoci de criză fără pereche.”

Semnează: N. Iorga, A.C. Cuza, Iuliu Maniu, dr. Angelescu, G.G. Mironescu, C.I. Brătianu, I. Mihalache, Stelian Popescu, dr. N. Lupu, Mihai Popovici, Alex. Lapedatu, V.P. Sassu, Pant. Halippa, dr. Constantinescu, Gh. Brătianu, C.D. Dimitriu, dr. Ciugureanu, Oct.C. Tăslăuanu, M. Oromolu, Gh. Cipăianu, V. Madgearu, I. Lugoșianu, W.D. Chirculescu, M. Berceanu, Polizu Micsunești, Gh. Popp, Aurel Dobrescu, R.G. Emandi.

Harta României în perioada interbelică

Mihai Eminescu: „Suntem români, vrem să rămânem români și cerem egala îndreptățire a națiunii noastre”.

În speranța că veți deveni mai responsabili sau că vă veți înțelege mai bine menirea, vă reamintim, în acest context, cuvintele lui **Mihai Eminescu** dintr-un articol publicat în 1870, în ziarul „**Federațiunea**” de la Pesta, cuvinte cărora voi, clasa politică de azi, le conferiți o dureroasă actualitate: „*Oricine a șovăit numai o dată în cariera sa politică, fie el prelat, fie ilustritate, fie magnificență, trebuie înlăturat cu îngrijire, căci aicea trebuiesc oameni ai faptei pe cari să nu-i orbească nici șansele, nici aurul, nici stelele și ordurile mari, care în genere se pun pe inimi mici! Și, apoi, cu oameni probi și de caracter, nu se încapi transacțiuni încurcate. Ei vor cere pentru națiunea lor cât li va ordona națiunea ca să ceară [...]. Astăzi credem că ar fi venit timpul ca să pretindem și noi ceia ce ni se cuvine de secol. E timp să declarăm neted și clar, că în țara noastră, noi nu suntem, nici vrem să fim maghiari ori nemți.*”

Suntem români, vrem să rămânem români și cerem egala îndreptățire a națiunii noastre. Față cu orice încercare de deznaționalizare ori suprematizare, întrebăm cu răceală și conștiinți de drepturile ce ni le dă aborigenitatea noastră și spiritul secolului: cine sunt acești oameni și ce vor ei în țara noastră?”

Ben Todică (Australia)

Puterea Cuvântului în Limba maternă

Dacă știm totul, viața devine plictisitoare, pierdem interesul și murim. Dacă nu mai vorbim limba română, consecința majoră este împietrirea sufletului care moare treptat, încetăm să mai fim români, iar România își pierde viața cu zile. O persoană divină există doar prin limba părinților săi. De asemenea și țara.

Să vedem de ce?

La început a fost cuvântul, ne spune Biblia și cuvântul a fost cu Dumnezeu care a spus: SĂ SE FACĂ LUMINĂ!

Deci Dumnezeu a vibrat un cuvânt divin, pentru că, sincer, El nu a spus-o în niciuna din limbile vorbite de noi pe pământ. Cu toții știm că întregul univers e vibrație/energie. Deci Dumnezeu e totul, El e vibrație, El e Cuvântul!

Această forță, CUVÂNTUL se naște și în noi din suflarea Creatorului asupra chipului de lut; prin actul Creației se naște în fiecare om odată cu primul scâncet la naștere. Acest scâncet vine din interiorul nostru, când sufletul nostru începe să se împletească pe măsură ce creștem cu vorbele duioase când suntem iubiți cu sufletele părinților noștri și sufletele părinților părinților lor în armonie și ne construiesc.

Cuvintele insuflate de părinți prind rădăcini în trup, sunt asimilate în sufletul copilului creând o sinergie între rațional și suflet tăind în creier matricea prin care cuvântul generat de suflet/dorință în armonie cu raționalul/conștiința formează în final identitatea noului om, creează entitatea. Acum te poți numi: după chipul și asemănarea lui Dumnezeu. Gândești, ești interesat, cauți, iubești etc. Acest izvor este rădăcina mlădiței celor șapte ani de acasă.

Din acest moment, limba maternă îți dă putere, are caracteristicile cuvântului creator. De acum

încolo când vorbești, cuvântul are puteri magice, poate construi/vindeca sau distruge/ucide. Mă refer la limba moștenită din tată în fiu, nu la cea restructurată de o nouă orânduire care intenționat modifică limba și fonetica ei, stâlcesc cuvintele tocmai cu intenția de a o controla și dirija cu ușurință.

Limba română are o vechime de o mie și ceva de ani de neschimbare, poate chiar două. Dacă te duci la vremurile vechi în mijlocul Dacilor sau al Moldovenilor lui Ștefan cel Mare sau Vlad Țepeș sunt sigur că-i vei înțelege fără mare efort, (vezi textele lăsate de filozofii Romei Antice) pe când dacă, să zicem englezul ar încerca să-l citească pe Shakespeare în limba în care și-a scris textele nu ar înțelege nimic. Limba engleză a fost schimbată în multe rânduri tocmai pentru a-și pierde puterile miraculoase. Gândiți-vă la Marele Merlin care făcea minuni prin cuvintele sale. Limba lui s-a pierdut. De aceea precizez că puterea stă în moștenirea vibrațiilor cuvântului din moși-strămoși în care dialectul are prioritate în fața limbii noi șlefuite de orânduire. Când zici DU-TE..., o zic toți strămoșii tăi în armonie cu tine. Ca în poezie. De aceea le este frică asupraitorilor de poezi.

În orice altă limbă pe care a-i încerca s-o înveți, folosindu-te de limba maternă ca „rumegător”, (adică să-ți însușești noua limbă cu a ta) nu vei avea puterea originală prin ea, nu vei mai fi tu însuși prin ea. Nu vrem să pricepem că un cuvânt pronunțat de rațional e mort dacă nu e injectat cu viață de suflet, injecția se face prin participarea vocilor strămoșilor tăi. Deci, originalul se va schimonosi. Din „mama” va deveni „mother” sau „muti” în alte limbi. Încercând să îți transferi identitatea într-o altă limbă te rupi de sufletul în care te-ai născut și devii o mașină rațională, o conștiință de sine stătătoare care se poate descurca bine în civilizația în care trăiește, însă înstrăinat, rupt de puterea dată la naștere prin cuvântul prin care ai intrat în viață - ai descoperit viața. Îți vei pierde instinctul.

Toate alegerile și rezolvările vieții vor fi de acum încolo bazate doar pe rațional. Asta nu înseamnă că dacă gândești în română și proiectezi în exterior în altă limbă nu poți să-ți menții contactul cu forța originală, ba poți și te poți întoarce oricând la ea, însă există pericolul să o

uiești sau îți vei pierde antrenamentul. Aici mă refer la puterea cuvântului în creație. Dacă tu vei binecuvânta sau blestema în limba maternă pe cineva, această vrajă va avea efect creator sau dăunător mult mai mare sau deloc decât a-i face-o în noua ta limbă învățată rațional.

Dacă tu te rogi Domnului în limba maternă, incontestabil vei fi mai aproape, vei fi sută la sută în rezonanță cu Dumnezeu, vei fi concentrat, nedisturbat pe mesaj și dialog. Încearcă să te rogi alternativ în noua limbă, învățată rațional și vei vedea că experiența nu e aceeași, ba descoperi că e comică și că atunci când te rogi, te afli într-o lume de carton, spoită, prefăcută. Dacă mergi într-o biserică germană sau engleză să te rogi, te vei ruga în gând în limba ta, însă dacă o faci tare în limba lor, va fi o rugăciune kitsch, falsă pentru că se va cunoaște că te chinui să vorbești limba, iar dacă o vorbești perfect, înseamnă ca ești în afaceri. Preotul te recunoaște și știe că ai venit la cerșit și îți aruncă o milă, un os. Nu uita, la biserică nu mergi pentru rațional, ci DOAR pentru suflet. Cel mai important!

Îți aduci aminte că atunci când erai copil și plângeai, venea mama la tine și te vindeca cu vorbele ei, cu mângâierile ei, cu „doina” ei; dacă ea ar fi venit la tine și ți-ar fi vorbit într-o altă limbă, te-ai fi speriat și ai fi țipat mai tare. Eu dacă mă consolez în limba părinților mei mă vindec mult mai repede în comparație cu o limbă străină care îmi stârnește râsul. Poți spune că și atunci te vindeci că râzi și uiești de suferință, însă rămâi cu cicatrice pe suflet. O limbă străină nu lucrează în sinergie cu sufletul vorbitorului, pentru că sufletul e crescut într-un alt pământ, el e parte din trup, a crescut o dată cu el și ca să poată lucra într-o altă limbă va trebui să descrească și s-o ia de la capăt, din nou de la naștere. Ori asta nu se mai poate decât dacă te reîncarnezi, renaști. Un lup când mârâie în pădure te înfioară pentru că în mârâitul său e alăturată amprenta milenară a strămoșilor săi, în schimb dacă lupul ar hotărî să miaune de azi încolo, ai râde.

Ați citit cu toții în cărți despre magie și vrăjitori care puteau schimba lucrurile în jurul lor prin puterea cuvintelor, însă de fiecare dată ei foloseau cuvinte din limbi vechi, antice și este adevărat; este posibil să ai aceste forțe dacă te

naști în ele, însă din păcate aceste secrete s-au pierdut, deținătorii au fost arși pe rug sau au murit luând secretul cu ei. Inchiziția și-a tăiat singură creanga de sub picioare pentru că în loc să îmbogățească puterea cuvântului ei și să-l forjeze, exponenții ei au schimonosit-o, au transformat-o într-o iluzie optică pe care o folosesc ca scamatorie de adormit babele. Azi avem un cuvânt transvestit care s-a transmis în mod rațional din instituție în instituție ca afacere, ca literatură.

Suntem bombardati cu informații încât nu mai avem timp de gândire. Suntem lătrați din toate direcțiile. Ne pierdem interesul pentru analiza și aflarea adevărului. Cel mai greu i-a fost diavolului să-l imite, să-l joace pe Hristos orbindu-i pe oameni, el a putut să-i înrobească pe la spate. Omul fiind fascinat de strălucirea Hristosului interpretat, nu l-a mai putut vedea pe cel adevărat. În istorie Dumnezeu s-a supărat de mai multe ori și a intervenit cu violență creând potopul și focul ca să le aducă aminte de existența Sa. Astăzi avem tot mai mulți călugări înțelepți care se retrag în mănăstiri, încercând în chiliile lor să recupereze adevărul adevărat din forța cuvântului divin și din ce în ce mai mulți reușesc.

La ce-mi folosește acum?

Dacă trăiești douăzeci de ani într-o țară nouă, să nu-mi spui mie că tu crezi că ești de acum un străin, că ai terminat-o cu România, pentru că te înșeli amarnic. Tu vei fi întotdeauna român până vei muri, însă depinde de tine dacă renunți la puterea divină a cuvântului, la umanitate, la tine ca suflet de părinți care te-au ajutat să vii în această lume. Tu îți pierzi puterea cuvântului prin abandonare și neglijență sau elan modern și dacă nu mai vorbești românește va muri și țara/națiunea română, pentru că o națiune limba o face, nu eticheta, iar tu vei deveni un prototip schimonosit al omului – omul perfect, dar robot. Nu îți pare rău să-ți pierzi iubirea, emoția iubirii aproapei? Salvează-ți sufletul, frate! Cuvântul.

Nota la Puterea Cuvântului – de Ben Todică

Am scris toate acestea pentru că eu cred în CUVÂNT.

Să vă dau un exemplu trivial pentru mulți. În toate războaiele care se duc pe pământ se folosesc cuvinte ca: pierderi, cazuri, trupe,

pacienți, recipienți etc. Imaginativ, dacă s-ar folosi cuvintele adevărate: copii înrolați, soldații noștri - copii noștri fără mâini și fără picioare, copii și mame violate și împușcate, arse, tătici și bunici arși de vii, case și gospodării cu vaci, capre, porci și găini pulverizate de avioanele și bombele noastre cu reziduri radioactive și bombe chimice cred că s-ar alarma lumea și ar protesta. Dar așa de bine am șmecherit cuvintele, le-am schimonosit ca să își piardă puterea adevărată, să le rupem de Dumnezeu. Distrugem cuvântul care e vibrația divină fără să realizăm că ucidem chipul și asemănarea, omul. Sau, mai grav, chiar acest lucru se dorește!!! Oare cât de draconici putem fi? Una e să zici că ne-au murit copiii în războiul nostru și alta e să zici că am suferit pierderi, ca și cum ai pierde niște nimicuri, gloanțe, șuruburi, paie, zdrențe etc. Jucându-ne cu cuvintele, amestecându-le în aer ca și numerele de loterie, omul creat să fie o conștiință înălțătoare se adâncește într-o mocirlă, în care se zbate în întuneric așa cum și-a dorit satana, ca să rădă de Dumnezeu. Mereu orânduiriile vin cu cuvinte noi care să le înlocuiască pe cele împrumutate de generații cu intenția de a putea manipula. Apoi, ei spoiesc cu negru rugina ca s-o acopere.

“Dragă frate Benule”, îmi scrie un prieten, ”Mă gândesc în această clipă la filmele tale cu extraterestri copaci, forme „înghețate” în nemișcare, la încercarea ta de atrage atenția asupra unor realități pe care unii nu le vad, nu le înțeleg, le refuza existența... Si, în continuarea acestui gând, mă întreb dacă nu cumva isteria botezată „coronavirus”, creată și întreținută, nu este doar prologul unor evenimente viitoare halucinante, când „extraterestrii” tai vor parași formele dense, fixe, în care au supraviețuit, pentru a-si lua în primire corpuri umane („recompensa” pentru cunoașterea tehnologica împărtășită)... Încet-încet ni se restrânge libertatea de mișcare, iar frica viscerală îi face pe mulți sa nu înțeleagă gravitatea interdicțiilor... Cine sau ce va circula pe străzi când se vor goli de oameni?!... Ni se va impune o hrana universală complet chimică, adusa cu rația la ușa?... Suntem, oare, în pragul unei invazii, a unei predări a planetei?”

Am mers atât de departe cu mutilarea și schimonosirea limbii și cuvântului original încât chiar dacă am vrea să ne mai rugăm acum, ca înainte, să cerem ajutor entității în care credem, pentru că pe drept credem, nu mai suntem efectivi, nu mai ajungem la ea. Ca să mă rog mamei mele, trebuie să mă rog în dialectul ei, (pe care mi l-a dăruit în fașă) ca să aibă efect, ca să fiu vindecat, ca să mi se ia durerea sau oful de pe inimă. În biserică, azi binecuvântarea mai are oare efectul destinat cu atâtea mișcări comerciale și de modă introduse în scenă?

Cu sute de ani în urmă și pe alocuri se folosea, poate și azi se mai folosește limba veche greacă și latina. De ce? Pentru că ele sunt mai aproape de trunchiul original al puterii cuvântului, un trunchi de mii de ani, nealterat de orgoliul și tehnicile impuse de noile orânduiri. De ce azi în Vatican nu se vorbește limba modernă, limba zilei? Le e frică? Pentru că nu vorbim o limbă sacră, puternică, noi vorbim o limbă scârțâită, plină de ifose și tehnici sclifosite, presărate cu formule diavolești de uitare și promovare a ruperii și destrăbălării. Judecați singuri! Eu nu promovez pe nimeni, nicio afacere, eu doar observ și prezint ce se vede prin ochii muritorului de rând. În Vatican își depun jurămintele în latină, își spun rugăciunile în latină, își dau toate legile și sentințele în latină. De ce? „Cică așa e moda”. Încearcă să le ceri să-și schimbe limba și să-i vezi cum se cutremură și fug îngroziți pentru că ei știu ce înseamnă puterea cuvântului vechi, original. Suflarea lui Dumnezeu.

Noua limbă care circulă azi este foarte ineficientă. Nimeni nu o mai ascultă, toți o iau la mișto și nu mai au încredere în ea. Ferească Dumnezeu de o epidemie mondială, pentru că vom fi pierduți, cu toții împrăștiați, pentru că am ajuns în secolul 21 și nu am ajuns la un numitor comun ca specie în cine suntem și care e locul nostru în ea. Ne rugăm și azi la sute de mii de Dumnezei. Sunt de sute de ori mai mulți decât în antichitate. Tehnica asta de **DESPĂRȚIRE ȘI CONTROL** nu duce departe - în final va duce la sinucidere. Dumnezeu ne-a dat voință liberă și noi demonstrăm că nu suntem capabili de ea. Și ca un tată iubitor ca să ne ajute ne-a mai dat și 10 porunci și tot nu suntem capabili să ne gospodărim. Și ca să vă arăt cât de puternice sunt,

că dacă doar pe una dintre ele am respecta-o, am fi salvați: Respectă-ți aproapele, iubește-ți aproapele, ajută-ți aproapele - nu fi tu hrăpăreț și să iei totul, cu fi nesimțit, nu fi fără măsură, pentru că tot „două ouă” mănânci și tu dimineața și nu faci aur, „fii drept” că și ție în mod special ți-a lăsat Dumnezeu o linie în testament - să lași o zecime și săracilor. Dar nu respecti acest lucru, ci le iei și firmiturile de sub masă, „măgarule”!

Conducătorii în elanul lor de a „minți continuu” au ajuns în pragul adevărului și ca în povestea cu lupul, ei vor striga: „Vine Lupul!”, iar lumea va continua să se distreze. A VENIT?!!!

Doamne, iartă-ne! să ne rugăm în limba părinților noștri.

Limba noastră cea română

Românii și-au putut menține identitatea fiindcă și-au prețuit mai mult limba decât viața!

Emil Cioran (născut 8 aprilie 1911, Rășinari - decedat 20 iunie 1995, Paris) zicea, mai în glumă, mai în serios, că să treci de la limba română la limba franceză e ca și cum ai trece de la o rugăciune la un contract. **De ce e limba română așa o limbă unică?** Nu că vrem noi, românii obișnuiți, ci c-o admiră de la înălțimea propriilor studii chiar lingviștii și istoricii străini, cărora nu le putem reproșa subiectivitatea.

Așadar, de Ziua Internațională a Limbii Materne, să ne reamintim de cele 11 motive care saltă limba de baștină a lui Brâncuși pe podiumul „pietrelor” rare ale omenirii:

1. Româna e singura limbă romanică care a supraviețuit în părțile acestea ale Europei. Rămâne un mister cum de s-a întâmplat așa, în condițiile în care pe-aici au trecut valuri peste valuri de barbari, cu ale lor limbi slavice (din estul Eurasiei) sau uralice (din nordul Eurasiei). Altfel spus, popoare cuceritoare cu graiuri „bolovănoase”, puternice, care-au îngenuncheat limba latină pe oriunde au trecut. Mai puțin la noi.
2. Româna-i veche de 1700 de ani. Și că-i veche n-ar fi cine știe ce motiv de lauri, dar e veche în

acel fel în care, de-am călători în timp în Țara Românească acum 600 de ani, nu ne-ar fi deosebit de greu să înțelegem ce le spunea unul ca Mircea cel Bătrân ostașilor săi.

Poate vă pare de la sine înțeles, dar adevărul e că foarte puține limbi din lume și-au păstrat „trunchiul” întreg. Limba lui Shakespeare sau cea a lui Napoleon nu se pot lăuda cu așa o stare de conservare.

3. Dintre limbile latine, doar româna are articolul hotărât, „enclitic”, adică atașat la sfârșitul substantivului. Spunem „fata”, „băiatul”, „tabloul”, și nu „la fille”, „le garçon”, „le tableau”, cum ar fi în franceză.

Chestia asta ne conferă o melodicitate intrinsecă-n grai, plus o concizie-n exprimare.

Practic, ne e de-ajuns un singur cuvânt ca să ne facem înțeleși atunci când ne referim la un obiect sau la o ființă anume. Ei, majoritatea popoarelor au nevoie de două cuvinte pentru asta.

4. „Se scrie cum se aude.” Se scrie cum se aude, dar vine la pachet cu sute de particularități de pronunție pe care noi, români fiind, le punem în aplicare ușor, natural, fără să le pritocim.

N-avem nevoie de manualul de fonetică la capul patului pentru ca organul din cavitatea bucală să se miște într-un fel când rostim „ceapă”, și în alt fel când rostim „ea”. Chiar dacă grupul de vocale e același. Pentru vorbitorii de arabă, de pildă, regula asta se învață cu creionul sub limbă – sunt dintre cei cărora le vine greu.

5. Lingviștii spun că, cel mai și cel mai bine, româna s-ar asemăna cu dalmata, din care istoria păstrează doar câteva sute de cuvinte și propoziții. Problema cu dalmata e că nu mai circulă. Sunt 0 vorbitori de dalmată pe Terra în acest moment, și probabil c-așa vor rămâne până la finalul veacurilor.

Dalmata a fost declarată limbă moartă pe 10 iunie 1898. Este data decesului ultimului ei vorbitor, croatul Tuone Udaina, care o stăpânea parțial. Înainte să moară, Udaina a mărturisit că limba îi e familiară încă din mica copilărie, că și-i amintește „ca prin vis” pe părinții lui conversând, uneori, în această limbă.

6. Româna e limba cu al treilea cel mai lung cuvânt din Europa.

„PNEUMONOLTRAMICROSCOPICSILICO VOLCANICONIOZĂ”,

44 de litere. Definește o boală de plămâni care se face prin inhalarea prafului de siliciu vulcanic. Interesant e că boala nu prea se face, deci nici cuvântul nu se folosește.

7. Limba română e intrată în patrimoniul UNESCO, aidoma Barierei de Corali din Australia, Marelui Zid Chinezesc ori Statuiei Libertății.

Româna a intrat în patrimoniul imaterial al lumii prin două cuvinte. E vorba de „dor” și „doină”, două cuvinte intraductibile, concluzionează UNESCO.

„Dor” și „doină” se comportă mai degrabă ca niște diamante roz decât ca niște alăturări de sunete – exprimă emoții într-atât de specifice culturii noastre încât traducerea lor în alte „glasuri” ar fi o contrafacere. Nu mai e nevoie să precizăm că tot ele trec drept cele mai bogate în sens substantive din română.

8. Alt aspect unic în lume, româna „dirijează” cuvintele latine după regulile balcanice. Vocabularul e, vorba vine, „italienesc”, dar rânduilele gramaticale sunt de tip slav. Apar și coabitări între cele două registre, latin și slav.

Concret, genul dativ și genitiv au aceeași formă (ca-n latină), timpul viitor și perfect se formează după o regulă hibrid între latină și slavă, dar r infinitivul se evită (ca-n limbile slave).

9. Nicio altă limbă nu folosește atâtea zicători și expresii. Româna e printre puținele limbi în care „câinii latră și ursul merge”. E limba cu cele mai absurde imagini proverbiale, dar și limba în care proverbele, deși tot un fel de metafore, sunt considerate limbaj accesibil, limbaj „pe înțelesul tuturor”.

Proverbele astea, spun specialiștii, exprimă cea mai intimă preocupare a poporului român – sensul să fie bogat, dar fraza scurtă. Să spui mult în foarte puține cuvinte (la asta se referea și Alecsandri în celebra „românul s-a născut poet”). Cu titlu de curiozitate, cele mai numeroase zicători autohtone au ca subiect înțelepciunea – aproximativ 25% din totalul frazelor-proverb.

10. La fel de luxuriantă se dovedește româna și-n ceea ce privește numărul de cuvinte. Președintele Academiei Române, Ioan-Aurel Pop, ne dă de înțeles că româna-i între primele 8 limbi ale lumii. Ultima ediție a „Marelui Dicționar al Limbii Române” adună 170.000 de cuvinte. Asta-

n condițiile în care autorii au lăsat de-o parte diminutivele, și alea vreo 30.000.

11. La cât de veche e pe teritoriul european, româna ar trebui să aibă dialecte – adică limba locuitorilor din Banat, de pildă, să fie mult-diferită de cea a locuitorilor din Maramureș (vezi triada spaniolă-bască-catalană din Spania).

Și totuși, nu-i cazul limbii române, în „curtea” căreia există graiuri și regionalisme, însă nu dialecte. Filologi ca Alexandru Philippide și Alf Lombard susțin că, iarăși, din punctul ăsta de vedere, româna e un fenomen fără precedent în lume...**Emil Cioran** scria: „*Noi nu trăim într-o țară, noi trăim într-o limbă*”.

Pentru **Alexei Mateevici**, limba a fost sfântă, comoară, foc ce arde, cântec, graiul pâinii, frunză verde, vechi izvoade, un șirag de piatră rară...

Limba noastră

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre,
Roi de fulgere, ce spintec
Nouri negri, zări albastre.

Limba noastră-i graiul pâinii,
Când de vânt se mișcă vara;
In rostirea ei bătrânii
Cu sudori sfințit-au țara.

Limba noastră-i frunză verde,
Zbuciumul din codrii veșnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeșnici.

Nu veți plânge-atunci amarnic,
Că vi-i limba prea săracă,

Și-ți vedea, cât îi de darnic
Graiul țării noastre dragă.

Limba noastră-i vechi izvoade.
Povestiri din alte vremuri;
Și citindu-le ‘nșirate, –
Te-nfiori adânc și tremuri.

Limba noastră îi aleasă
Să ridice slava-n ceruri,
Să ne spiue-n hram și-acasă
Veșnicele adevăruri.

Limba noastră-i limbă sfânta,
Limba vechilor cazanii,
Care o plâng și care o cântă
Pe la vatra lor țărâanii.

Înviați-vă dar graiul,
Ruginit de multă vreme,
Ștergeți slinul, mucegaiul
Al uitării ‘n care geme.

Strângeți piatra lucitoare
Ce din soare se aprinde –
Și-ți avea în revărsare
Un potop nou de cuvinte.
Răsări-vă o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Grigore VIERU

Limba noastră cea română

Sărut vatra și-al ei nume
Care veșnic ne adună,
Vatra ce-a născut pe lume
Limba noastră cea română.

Cânt a Patriei ființă
Și-a ei rodnică țărână
Ce-a născut în suferință
Limba noastră cea română.

Pre pământ străvechi și magic
Numai dânsa ni-i stăpână:

Limba neamului meu dacic,
Limba noastră cea română.

În al limbilor tezaur
Pururea o să rămână
Limba doinelor de aur,
Limba noastră cea română.

Vavila Popovici (Carolina de Nord)

DESPRE CAUZĂ ȘI EFECT

„Fii sincer față de tine însuși... și atunci nu mai poți fi fals față de cineva.”
– William Shakespeare

Comunicarea este o componentă esențială a vieții. Comunicarea include: Cauză, distanță, efect, combinate cu intenție, atenție și reproducere/duplicare/copiere, înțelegere.

Pentru a exista o comunicare este necesar ca în „A” să existe o intenție care se va transforma în „B” în atenție, și este necesar să apară o copiere a ceea ce s-a întâmplat în „A”. Deci, între „A” – cauza – și „B” – efectul – trebuie să existe o înțelegere. Odată realizată duplicarea, s-a înfăptuit comunicarea, fără efecte negative. Dacă însă, copierea nu se realizează corect, fie în „A”, fie în „B”, ciclul comunicării nu este închis și se așteaptă răspunsuri; atenția și intenția fiind perturbate.

Dintre multe definiții privind comunicarea, am ales definiția unui biolog american, Edward Wilson (n. 1929), pe care am considerat-o cea mai semnificativă: „Comunicarea este o acțiune a unui organism sau a unei celule care alterează modelele probabile de comportament ale unui alt

organism sau altei celule, într-o manieră adaptativă pentru unul sau mai mulți participanți”.

Conceptul de cauză – efect are o vechime de milenii și se bazează pe observația umană asupra realității și modificărilor pe care le suferă. Analiza stărilor ambientului și a efectelor acțiunilor umane asupra acestuia a dus la constatarea că orice se întâmplă în natură se poate motiva cumva, consecința acțiunii oricărei cauze fiind numită generic „efect”, iar cuplul „cauză-efect”, a devenit mecanismul de explicare a orice există pe lume. Diverși filozofi s-au ocupat de această problemă.

De la Heraclit (535-475 î. Hr.) – filozoful grec presocratic – se știe că niciodată nu se reproduce în natură un anumit moment, fiindcă dacă ar exista această posibilitate ca fenomenele să se repete în natură exact în același chip, noi n-am avea, propriu zis, istorie, afirma filozoful român Nae Ionescu (1890-1940).

Platon (423-347 î. Hr.) a sugerat existența unui demiurg, a unui creator al universului, care le face pe toate conform unei concepții a perfecțiunii, necesității și binelui absolut.

Aristotel (385-323 î. Hr.) a introdus ideea de „cauză primă”, sau „motor creativ universal”, cel care le face/mișcă pe toate fără a fi el însuși în mișcare-devenire, prin altă cauză. Aristotel considera că o cauză produce întotdeauna același efect și un efect are oricând și oriunde aceeași cauză. În „Retorica” acesta spune: „Dacă vei dovedi cauza, vei dovedi la o dată efectul, și invers; nimic nu poate exista fără cauză”. În limbajul actual, deosebit de cel al lui Aristotel, filozofia aristotelică folosește cuvântul „cauză” pentru „explicație” sau „răspuns” la întrebarea „de ce”.

Sfântul Toma de Aquino (1225-1274 d.Hr.) spunea, de asemenea: „Efectul cât de mic dovedește existența cauzei”.

Spinoza (1632-1677 d.Hr.) credea că el poate să vadă toate întâmplările din univers, adică să prevadă tot ceea ce se întâmplă, pentru că totul se întâmplă în virtutea unor legi ale universului, efectul fiind conținut în existență.

Filozoful scoțian David Hume (1711-1776) adept al empirismului, s-a dovedit a fi celebru pentru modul curajos de abordare de pe poziții

sceptice a mai multor subiecte filozofice, printre care și cea a cauzalității. Părerea lui era că toate vin din două izvoare, din impresii și din idei, prin impresii înțelegându-se percepțiile ce se impun spiritului prin forța, prospețimea, vivacitatea și violența lor, cuprinzând sub acest nume și senzațiile, pasiunile și emoțiile atunci când ele apar pentru prima oară în suflet; prin idei înțelegându-se copiile slabe și șterse ale impresiilor ce se păstrează în gândire, imagini ce rămân în spirit, după ce impresiile au dispărut: „*Ideile simple, de la prima lor apariție, derivă din impresii care le corespund și pe care le reprezintă exact*”. Persoanele care nu au facultăți pentru anumite impresii, spunea Hume, nu au nici ideile corespunzătoare: un orb nu poate avea ideea de culoare, și nici un surd pe aceea de sunet. De aici teorema: „*Cauzele și efectele nu pot fi descoperite prin rațiune, ci prin experiență*”. Doar experiența poate stabili legătura de cauzalitate dintre două evenimente. Orice efect este cu totul deosebit de cauza care-l determină și ca atare nu se poate spune niciodată apriori ce evenimente anumite vor decurge dintr-o anumită acțiune. Principiul cauzalității nu este un principiu de gândire. Și, încă o dată, dacă gândirea nu ne poate ajuta să deducem aprioric noțiunea de efect dintr-o cauză, înseamnă că legătura causală se bazează pe experiență. De câte ori se produce un fenomen (fapt, întâmplare) și el este însoțit de un anumit efect, conchidem că fenomene similare vor fi însoțite totdeauna de efecte similare. Experiența este deci cea care, în lumea faptelor, ne învață cum să procedăm, ne învață cum se leagă fenomenele între ele.

David Hume a apăsat pe punctul important cu privire la natura umană susținând că suntem mai mult influențați de sentimentele noastre decât de rațiune, că pasiunea, mai degrabă decât rațiunea, guvernează comportamentul uman. Deci, toate raționamentele referitoare la fapte fiind bazate pe relația dintre cauză și efect, totdeauna există o conexiune între faptul prezent și acela care se inferează din el. Această relație este apropiată sau depărtată, directă sau colaterală. Ex: căldura și lumina sunt efectele colaterale ale focului și una poate fi inferată din cealaltă. În nici un caz cunoașterea acelei relații nu poate fi dobândită printr-un raționament a priori; dar ea se naște în

întregime din experiență, care ne arată că anumite obiecte particulare sunt întotdeauna legate între ele. Dacă i se arată unui om cu multă rațiune și inteligență un obiect oarecare și obiectul îi este complet nou, el nu va fi în stare nici prin cea mai precisă examinare a calităților sale, sensibile să descopere vreuna din cauzele sau efectele sale. Prin calitățile care le are, nici un obiect nu ne dezvăluie cauzele care l-au produs sau efectele care se vor naște din el, iar rațiunea noastră neajutată de experiență, nu poate ajunge la nici o concluzie referitoare la existența reală și la fapte. De aici teorema: „cauzele și efectele nu pot fi descoperite prin rațiune, ci prin experiență”, va fi admisă ușor cu privire la acele obiecte, despre care ne amintim că odată ne-au fost cu totul necunoscute; căci în acest caz trebuie să fim conștienți de deplina noastră neputință de a prevedea în acel moment, ceea ce avea să decurgă din ele. Efectul e ceva cu totul deosebit de cauză și prin urmare nu poate fi niciodată descoperit întocmai în ea. Mai curând, cred că poate fi o supoziție. David Hume spune foarte clar că rațiunea este sluga emoțiilor. Rațiunea este puternică doar atunci când emoția este scăzută. Ce emoție poți să ai față de un triunghi, un cerc, o teoremă (a lui Pitagora de exemplu)? N-ai nicio emoție, gândești rațional. În concluzie, când suntem puși în situația de a lua o decizie, emoțiile primează în fața rațiunii.

Există două tipuri de cauze: Cauzele imediate care sunt ușor de înțeles deoarece acestea sunt cel mai aproape de efect, și cauze finale, care, fiind oarecum îndepărtate, nu sunt atât de evidente și pot fi chiar ascunse. Efectele respectă legea entropiei fiind ireversibile, motiv ce a asemuit entropia cu o săgeată de timp. Simțim aceasta instinctiv: totul se învechește, se tocește, se uzează, totul cade și nimic nu se ridică de la sine putere, totul se degradează.

Deci, principiul cauzei și al efectului este prezent în absolut orice ne înconjoară pentru că orice acțiune are o cauză și orice cauză are și un efect.

În lumea fenomenelor, spunea Immanuel Kant (1724-1804), orice efect este un eveniment sau ceva ce se petrece în timp; potrivit legii universale ale naturii, efectului trebuie să-i premerge o determinare a cauzalității cauzei lui

(o stare a acesteia), efectul urmându-i acesteia în conformitate cu o lege constantă. Dar și cauza trebuie să se petreacă, pentru a putea exista o succesiune între cauză și efect. Deci efectul trebuie să aibă propria lui cauză.

Filozoful englez Herbert Spencer (1820-1903) era de părere că o cauză produce mai mult decât un efect, ceea ce se poate ușor constata.

„Există o ordine universală. Nimic nu este accidental. Totul se întâmplă cu un motiv. Pentru fiecare efect există o cauză sau un set de cauze”, afirmă și Peter Arnold, profesorul de fizică al Universității din Virginia, USA.

Dacă mintea omului a rămas aproximativ aceeași, cantitatea de informație a evenimentelor a crescut exponențial. Nu mai avem nici puterea, adică capacitatea de a o prelucra, dar nici timpul necesar analizării sursei, credibilității ei, dovezilor din spatele informației respective, fapt care duce la nesiguranța rezultatului obținut, neînțelegerea cauzelor și a efectelor respective. Diferența dintre o informație verosimilă și una neverosimilă se atenuează. Din această cauză și manipularea e enormă și e cauzată în primul rând de cantitatea foarte mare de informații și de rapiditatea cu care apare.

În urmă cu peste două mii de ani, în Grecia antică apăruse pericolul similar cu cel de acum. În cetatea ateniană au apărut sofistii, care puteau argumenta orice. În acel moment a apărut Aristotel. Dându-și seama de pericolul pe care-l reprezentau sofistii, prin faptul că puteau să argumenteze orice cu date foarte problematice, el a scris două cărți de logică, arătând regulile logicii și subliniind: „ceea ce nu respectă regulile logicii nu e corect”. Altfel spus, a pus o barieră sofisticii. Și gândirea lui a ajutat enorm în jocul democratic, spunând că nu orice discurs argumentat sofistic, bazat pe dovezi problematice, este logic. Deci, Aristotel a făcut curățenie, dar acum, se spune, un Aristotel nu ar mai fi suficient. Ar fi necesară inteligența artificială care să poată filtra informațiile și să ne pună la dispoziție pe cele esențiale și credibile.

Este greșit a spune: „cum ne-o fi norocul, trăim sau scăpăm de COVID 19”. Poetul și eseistul american Ralph Waldo Emerson (1803-1882) spunea că oamenii superficiali cred în noroc, cei puternici cred în cauză și efect. De aceea efectele,

dar și cauzele trebuie real cunoscute, pentru a se putea da răspunsuri la întrebările: unde, când și cum.

Cauza producerii unui eveniment dintr-o idee, poate fi realizată integral, parțial sau poate eșua. Este necesar a se lucra cu dorința de bine pentru omenire și cerând ajutorul divin („Nihil Sine Deo!”).

Fac o paranteză și amintesc de doctorul român Nicolae Paulescu (1869-1931) considerat un savant de renume, cu o viață creștină exemplară, cunoscut drept cel care a descoperit hormonul antidiabetic eliberat de pancreas, numit mai târziu „insulină”. Viața și activitatea sa au fost dedicate slujirii lui Dumnezeu și slujirii aproapelui, conform poruncii universale a iubirii. El spunea: „Știința este îngenuncherea smerită a creaturii în fața Creatorului”; „Medicul trebuie deci să fie, în același timp, un savant care iubește din tot sufletul știința medicală, adică știința omului; să fie o ființă care se jertfește pentru alții, până la moarte și, în sfârșit, să fie un învățător al omenirii sau mai bine zis, un apostol al moralei.”

Și revin, spunând că eșecul face parte din sfera posibilului, este un eveniment nerealizat, o imperfecțiune, un insucces, o înfrângere, o acțiune nereușită, un efect care poate trăda cauza. Omul este doar persoana care a încercat să acționeze (de a crea evenimentul, proiectul) poate fără a fi dorit, sau dimpotrivă – pasionat de idee, poate înainte de a fi pregătit, de a avea toate datele, de a-și lua toate precauțiile, sau, dus în eroare de către altcineva, chiar cu o dorință perversă de a lucra pentru un posibil rău îndreptat către semenii săi, către omenire (dacă ar fi putut realiza dimensiunea răului). Succesul acțiunii este tot un eveniment realizat care a fost pregătit și intenția căruia a fost prevăzută. Nu cred că cel (cei) care pregătesc evenimentul, chiar dacă sunt convinși de buna intenție a cercetării și pilotării evenimentului, nu cunosc riscurile unui eșec, efectele negative posibile în cazul neîmplinirii evenimentului pregătit, deși istoria a dovedit și astfel de situații. De aici necesitatea măsurilor de siguranță extreme în pregătire, până la realizarea respectivă. Cel puțin aceasta este gândirea logică a unei acțiuni devenită cauză și pregătită pentru a determina un efect. Se produce, de cele mai multe ori în domeniul științei.

Filozoful științei, englezul de origine austriacă Karl Popper (1902-1994) distinge clar adevărul de certitudine. El scrie despre cunoașterea științifică, că ea „constă în căutarea adevărului”, dar nu este căutarea certitudinii. „Întreaga cunoaștere umană este supusă greșelii și, prin urmare incertă”. Știința nu se ocupă cu ceea ce nu se află în sfera demonstrabilului, cu elementele de rang absolut și de ordin subiectiv, ci cu ceea ce este relativ și obiectiv, limitele ei raționale – rigurozitatea și obiectivitatea – conferindu-i forța. Teoria lui Popper poate fi rezumată de fraza: „Aceasta nu este o lume a confirmării adevărilor ci, una a infirmării erorilor. Noi înțelegem doar dacă eliminăm eroarea”.

Dar, să revin la situația din zilele noastre și pe care toți o numim Criză. Dicționarul Oxford dă următoarea definiție crizei: „Un moment de dificultate intensă sau pericol; un moment când o dificultate sau o decizie importantă trebuie luată; un punct de evoluție a unei boli, când se produce o schimbare importantă indicând fie recuperarea fie moartea.” Dicționarul explicativ al limbii române dă următoarea definiție: „Manifestarea unor dificultăți (economice, politice, sociale etc.); perioadă de tensiune, de tulburare, de încercări (adesea decisive) care se manifestă în societate ...”

Tatonam ceva mai înainte, și spuneam că avem o criză a culturii, apoi am considerat că este o criză morală, apoi ne-a izbit această epidemie, pandemie și ne-am trezit în față cu pericolul unei crize economice, fiindcă „Criza Corona”, a exprimat de curând un istoric german, are multe puncte comune cu economiile din timpul războaielor” și „suntem de-abia la începutul crizei”.

Obişnuiți cu faptul normal că omenirea progresează și motorul progresului îl reprezintă creșterea economică, orice încetinire, oprire sau cădere a creșterii economice produce, automat, un regres al civilizației și acesta ar fi tabloul ivit în fața ochilor noștri, în prezent, datorat pandemiei.

Ne-am bucurat un timp de o creștere a nivelului de trai. Pandemia de corona-virus a întrerupt această creștere venind ca o criză fără veste, căreia suntem obligați a-i face față. Istoric vorbind, virusurile gripale demult au fost o cauză

a bolilor grave, venite pe neașteptate. Primele descrieri ale epidemiilor caracterizate prin simptome asemănătoare gripei datează din secolul V î. Hr. în Grecia, și s-au menținut pe tot parcursul erei creștine. Recent, s-a presupus că ciuma din Atena, care a avut loc între 430 și 427 î. Hr. și descrisă de istoricul grec Thucidides, a fost de fapt o epidemie de gripă agravată de complicații. Unii consideră prima epidemie de gripă fiind cea din 1173, iar prima pandemie de gripă cea din anul 1580. De atunci, au fost descrise 31 de pandemii, dintre care cea mai mare a avut loc în 1918-1919 (gripa spaniolă), manifestându-se pe parcursul a trei valuri succesive. Venit de nicăieri, virusul gripal care a lovit la finele Primului Război Mondial a omorât peste 20 de milioane de oameni, în special tineri. S-a numit „gripa spaniolă” deoarece a primit mai multă atenție în presa spaniolă decât în restul Europei. Se știa pe vremea aceea că gripa e cauzată de „microbi”, însă doar bacteriile puteau fi observate. Nu se cunoștea mai nimic despre virusuri, aflați la intersecția dintre viu și neviu. Deși virusul gripal a fost descoperit atunci, în 1918, primele izolări ale virușilor gripali la om s-au făcut după anul 1933. Din 1940 virusurile gripale au fost izolate în fiecare an, în diferite părți ale lumii, în timpul epidemiilor și pandemiilor.

Or, corona-virusul, adus de nu știm unde, de nu știm cine – culmea!, vine în vremuri de creștere continuă a științei. Spre deosebire de începutul secolului XX, acum avem o știință numită virusologie, avem tehnologii de secvențializare a genomului, avem posibilități de intervenție, standarde de creare a vaccinurilor. Totul este, cred, să mizăm pe loialitatea și independența științei față de politică.

Dar, știința nu explică lucrul, ci spune cum se întâmplă; nu spune de ce se întâmplă lucrul așa. „Cunoașterea științifică nu înseamnă înțelegerea realității, înseamnă stabilirea exactă a proceselor din realitate, dar stabilire absolut exterioară, fără a se pătrunde în forțele intime care mișcă această realitate”, spunea tot Nae Ionescu.

Cunoașterea prin cauze este cunoașterea explicativă, cea care ne poate da înțelegere; cunoașterea științifică este cunoașterea prin legi, nu prin cauze. Și filozofii consideră cunoașterea

prin cauze o prelungire a personalității noastre metafizice în univers.

Am aflat din presă că un medic, profesor american de la facultatea de medicină, cercetare și politici de sănătate a Universității din Stanford, USA, a semnalat public problema încă din vara lui 2005, când a publicat într-o revistă medicală un articol cu titlul: „De ce cele mai multe rezultate ale cercetării publicate sunt false”. Demersul lui a dus la dezvoltarea unei discipline numită meta-cercetare, care analizează motivele pentru care oamenii de știință greșesc și încearcă să dezvolte noi reguli de funcționare a comunității științifice per ansamblu. Întrebat *cum poate fi protejat publicul de așa-zise descoperiri – de rezultate prezentate mereu ca „noi” și „de excepție”*, medicul american a răspuns sincer și clar că nu poți servi oamenilor, continuu, tot felul de rezultate exagerate: „...dacă acela este adevărul, de ce să nu fii cinstit? Asta știm și asta nu știm...”

Cred că, în cazul de față, adevărul trebuie să aparțină cercetării în domeniul medicinei, onestității acestor medici, respectării jurământului lui Hipocrate (460 -370 î. Hr.) – un adevărat codice moral al medicului în exercitarea profesiei sale. Restul, adică măsurile luate pentru protejarea populației, aparțin guvernanților, care vor lua drept ghid rezultatul cercetărilor științifice adevărate și nu false.

„In interiore homine habitat veritas” (în interiorul omului trăiește adevărul), spunea Sfântul Augustin (354-430 d. Hr.), cel mai important gânditor creștin după Sf. Pavel. Iar privitor la minciună, îndemna oamenii la a o reflecta, astfel „putem ajunge să conștientizăm mai bine răspunderea pe care-o purtăm ori de câte ori mânuim cuvântul rostit sau scris – oglinda fidelă sau deformată a ceea ce simțim sau gândim”; „Am scris o carte – Despre minciună – care, deși se înțelege cu ceva efort, oferă totuși un exercițiu nu lipsit de utilitate pentru spirit și minte, și care mai cu seamă este de folos conduitei morale, născând dragostea de a spune adevărul”.

Mai întâi de toate „Fii sincer față de tine însuși...”.

Ana SÎRBU (Republica Moldova)

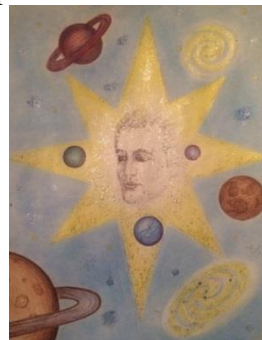
**Simbiozele conștiinței Eminesciene
„Visul unei umbre și umbra unui vis...”
(Eminescu)**

Abstract

Eminescu este și va rămâne infinitul compactificat al neamului românesc, iar opera lui oglindește misterele Materiei, Timpului, Spațiului, Galaxiilor și Întregului Univers. Raționamentele scrise de El sugerează preocuparea constantă a poetului pentru știință. Cultura sincretică a viziunilor eminesciene reflectă dimensiunile necunoscute, iar frazele fragmentare uimesc prin consistența analitică a multor mistere cosmogonice și cosmologice. Geniul însăși recunoaște că ochiul minții lui vede fenomene greu de înțeles și greu de explicat.

Abstract

Eminescu is and will remain the compactified infinite of the Romanian nation, and his work mirrors the mysteries of Matter, Time, Space, Galaxies and the Universe as a Whole. The reasonings written suggest the poet's constant concern for science. The syncretic culture of the Eminescian visions reflects the unknown dimensions, and the fragmentary phrases amaze with the analytical consistency of many cosmogonical and cosmological mysteries. The genius himself recognizes that his mind's eye sees phenomena that are difficult to understand and difficult to explain.

Oare cum se măsoară 170 de ani în alte realități?

Eminescu a știut să măsoare Timpul prin frumoasa clepsidră a eternității...

Cultura sincretică a viziunilor eminesciene reflectă dimensiunile necunoscute dintre infam și sublim, dintre clipă și eternitate, dintre finit și infinit, ale vibrației armoniei c(ha)osmosului [4]. Fiecare nouă generație a avut și are propria revelație în sensul descoperirii unui nou Eminescu, (re)găsind în creația eminesciană o noimă necesară, acel ceva, care se racordează la nevoile contemporane, a acelor valențe care corespund noilor aspirații și descoperiri.

Eminescu este și va rămâne infinitul compactificat într-o ființă umană, iar opera lui oglindește misterele Materiei, Timpului, Spațiului, Galaxiilor și Întregului Univers, ori asta i-a spus și Micle: „Astfel, tu-n a cărui minte universul se răsfrânge / Al tău geniu peste veacuri rămânea-va pe pământ!” [7]. Raționamentele trecute prin cugetul acestui gânditor sugerează preocuparea constantă a poetului pentru știință, iar frazele fragmentare uimesc prin consistența analitică a multor mistere cosmogonice și cosmologice. Geniul însăși recunoaște că ochiul minții lui vede fenomene greu de explicat. Opera eminesciană poate fi înțeleasă doar prin prisma unei cugetări transfinite, așa cum a fost scrisă.

În Memento mori [1] găsim intuiția supremației morții, ce-și impune ideea budistă cu referire la veșnica și ordonată rotație cosmică ce nu are început, nici sfârșit și a cărui mers este determinat de cauze și efecte iar aceste nuanțe extind materialnicul în nematerialnic, redând panorama deșertăciunilor ce conține uriașe virtualități în proces de formare, aflate în faza proiecțiilor holografice, care în **Sărmanul Dionis** [2] e comparat cu „un izvor a cărui ape se întorc în el însuși, ori asemenea roții ce deodată cuprind toate spițele.”

La întrebările celor de la Junimea, cu referire la proza Sărmanul Dionis, Eminescu răspundea că este o teorie greu de înțeles și greu de explicat. Deșertăciunea eclesiastică a fost pentru El pătrunderea absolută, ceea ce l-a întors la metempsihoză, înțelegând că pieirea definitivă la nivel macrocosmic e imposibilă și omul, ca un

Ahasver, e nevoit să se supună acestor legități, repetându-și existența transfinită. „Un punct matematic se pierde-n nemărginirea dispozițiunii lui, o clipă de timp în împărțibilitatea sa infinitezimală, care nu încetează în veci. În aceste atome de spațiu și timp, cât infinit!”. Prin scrierile sale geniul și-a dezvăluit preștiința nemarginilor gândirii sale, încercând să explice faptul că trecutul și viitorul se află înăuntrul nostru, sub forma unei proiecții holografice informaționale: „Trecut și viitor e în sufletul meu, ...și infinitul asemenea, ca reflectarea cerului înstelat într-un strop de rouă.”. Poetul căuta misterul prin care noi, oamenii, am găsi în noi și am accesa capacitatea de a ne pune în legătură cu acest fenomen numit „Timp”, căruia îi spune ordini de lucruri, care există și lucrează simultan, totodată, exprimându-și regretul pierderii necromanției și astrologiei ca științe ce ne-ar fi descoperit multe mistere. A înțeles, că Dionis le-a văzut pe toate doar prin ochii lui Dan. Forța de pătrundere a fenomenelor descrise în Sărmanul Dionis, cer cugetare de o stranie neregularitate. Doar astfel gândind, înțelegem că în dimensiunea care ajunsese „umbra” (Dan, care de fapt în spațiul 3D are mai multe roluri, inclusiv Dionis) treceau ani întregi până citea o literă, secole – până citea un șir, iar Pământul i se părea o mărgea, „un bulgăre negru și neînsemnat, atât de mic în nemărginirea lumii, iar fărâmiturile aceluia bulgăre erau imperii...” Când Dan se uita cu ocheana prin coaja mărgăritarului și vedea cum acei pitici nemărginit de mici purtau războaie, se miră cum de nu plesnește de mulțimea urii...

Conștiința eminesciană se manifestă prin fiecare interpretare făcută asupra scrierilor lui, iar încercările noastre de a înțelege fenomenele transcendente descrise de Eminescu, le putem compara cu momentul în care un înger îl întreabă pe Dan: „De ce vrei să scoți din aramă sunetul aurului?”. Însă evoluția descoperirilor științifice din domeniul științei noi, a lăsat în zidul de aramă o fisură prin care străbate cu forță sunetul aurului sub o formă acustică uimitoare.

Ceea ce-l mira pe Dan, era faptul că de câte ori se gândea la ceva, îngerii făceau în tocmai gândirii lui: „El nu-și putea explica această armonie prestabilită între gândirea lui proprie și viața

cetelor îngerești.”. Fenomenului respectiv îi putem atribui o interpretare prin prisma fizicii cuantice, cu ajutorul căreia a fost demonstrat științific, că orice observabilă este absolut dependentă de observator și mintea noastră are impact direct asupra lumii subatomice - microcosmosul își schimbă cu ușurință structurile fiind supuse câmpurilor emoționale specifice emise de cugetare. Din aceste demonstrații rezultă, că emoțiile și gândurile noastre funcționează prin intermediul tahionilor (particule ce se mișcă cu viteză mai mare decât a luminii). Aceste (sub)particulele sunt părți ale altor dimensiuni și nu le vedem în sine, ci vedem doar efectele lor asupra materiei vizibile.

Fără îndoială, nuvela Sărmanul Dionis reflectă fenomene de o profunzime tulburătoare, inclusiv călătoria în timp, unde eroul principal, se vede în mai multe ipostaze. Într-adevăr, e greu de înțeles și greu de explicat cum Dan își urmărește existența (multi)dedublată și o analizează prin prisma dimensiunii transcendente, văzându-se într-un timp lângă mama care-și ștergea o lacrimă, în alt timp cu Maria pe care o iubea, în alt timp cântând la vioară, în alt timp era orfanul neiubit și neurât de nimeni etc., înțelegând că în toate timpurile îl urmărea natura lui predispusă la tristețe și sărăcie și că anume această predispoziție îi condiționau frica și neajunsurile.

În „această ordine a realității”, cum o numea el, cine știe, poate Eminescu a scris anume despre EL, văzându-și consecutivitatea ciclică a vieților, în care se năștea cu o predispoziție de tristețe și sărăcie, cu sete de cunoaștere a arhitecturilor cosmice și subtilităților metafizice, întrucât în toate timpurile persistă descrieri vagi ale ungherelor ajunse de razele lunii în care străluceau pânzele de păianjen deasupra teancurilor de cărți, ce-i cultivau gândirea atrasă de fenomene mistice. El auzea cugetele umbrii lui, care îi șoptea gânduri lungi, acea umbră, căreia îi lipsea răspunsul doar la o singură întrebare. „Un ateist superstițios”, pentru care cea mai mare valoare poate fi „o carte veche, legată cu piele și roasă de molii, ...la sfârșitul căreia era zugrăvit Sf. Gheorghie în lupta cu balaurul - ...simbol ce înfățișa adevărul nimicind neștiința”. Prin anumite scrieri putem admite că e vorba de existența pluridimensională chiar a lui Eminescu:

„Încredințat că vremea nemărginită este făptura nemuritorului nostru suflet”. Spunând „Am trăit în viitor.”, descria cu claritate schimbările ce le simțea, inclusiv „mintea împrăștiată, rece și clară... privea în viitor cum ai privi din fundul unui lac liniștit și limpede ca lacrima. El singur nu-și putea explica această limpezime a minții.”. Un motiv ce ne sugerează că eroul principal din Sărmanul Dionis ar putea fi chiar Eminescu, este faptul că în una din realități „metafizicului nostru ...muri în spitalul de alienați... palid, mut până-n ultimul moment, preocupat pare că de a ascunde un secret mare”. Un indiciu ar fi și expresia: „toate idilele sunt blonde”, iar marea iubire a lui Eminescu a fost blonda pe care a întâlnit-o chiar în anul în care a scris această nuvelă. Aici s-ar putea ascunde motivul notei ei: „Dar dacă nu m-ar chema Maria?”. Poate anume explozia acelei pasiuni i-au deschis „portale nalte, spații iluminate, ceruri de oglinzi cu straturi de stele de aur topit pe plafonduri argintoase”, iar când a survenit deznodământul enigmei a șaptea, s-a întâmplat „bubuitul clopotului, moartea mării, căderea cerului - bolțile se rupeau, jumalțul lor albastru se despica... supt ca de-un magnet în nemărginire, el cădea ca fulgerul, într-o clipă cale de-o mie de ani.”. Și nu zadarnic a scris: „...cartea mea citind-o în șir, rămâne neînțeleasă...”, pentru că fiecare generație citindu-l pe Eminescu, îi redescoperă ființa, neînțelegându-i esența.

Forma în care un scriitor își exprimă sentimentul timpului, este cel mai potrivit mijloc pentru a-i destăinui simțirea, orizontul și felul de a cugeta. Sentimentul timpului eminescian străbate categoriile fricii, dându-le o vibrație proprie, de natură metafizică fluidă, cu firescul prin care se asociază concomitent mai multor stări de conștiință.

Eminescu a văzut cu ochiul minții lumea subatomică - microcosmosul, cu aproximativ 140 de ani înainte ca existența reală a acesteia să fie descoperită și demonstrată științific (modelul standard - 2012), pentru că în acea perioadă, atomul era considerat drept cea mai mică particulă (a-tom = in-divizibil). Încă un moment important este, că El a numit aceste particule părți constitutive ale întregului și totodată - forme mai mici de tranziție. Această tranziție se referă

la schimbarea formei materiei la nivel subatomic, în urma impactului cu informația – ori materia trece printr-un fenomen în-formație, ceea ce ne și dovedește fizica cuantică. În Fragmentarium [3] este menționată necesitatea unui echivalent de altă ordine mecanică - întru - explicarea ordinii Universului ca șir fenomenologic văzut și apreciat de cugetul nostru.

Pentru o pătrundere a simbiozelor semiotice din scrierile eminesciene, ar fi bine să admirăm mai des cerul, imensul din care facem parte, ca să înțelegem unde ne este locul și care ne este rostul în tot acest dans al sferelor, ce se desfășoară în jurul nostru. Trebuie să avem conștiința extinsă în dimensiunile care a avut-o Eminescu, pentru a-i înțelege scrierile, inclusiv expresia „...stelele albe sunau în aeriene coarde rugăciunea universului”. Pentru a rezona cu această rugăciune, El însuși și-a găsit locul și rostul printre coardele aeriene ale eterului pluridimensional, în care a călătorit „prin lumea cerurilor”, găsimu-i rostul lui Dan, ce și-a văzut diferitele roluri, în diferite timpuri: uneori făcând calcule matematice, uneori citind, alteori cântând la vioară etc...

Scriind **Luceafărul** [1], poetul a pătruns legătura metafizică dintre planeta Venus (zeița dragostei, frumuseții și fertilității) și Luceafăr (Hiperion), întrucât acesta „dansează” cu Pământul în jurul Soarelui cu o splendidă eleganță, trasând traiectorii cu precizie geometrică perfectă și de o frumusețe ametoare, așa cum erau „liniile roșii ca șerpii de jărat” din cartea lui Dionis, în care El văzu „liniile semnului astrologic”. Doar conștiința eminesciană a fost în stare să descrie iubirea ca fenomen cosmic, găsind armonia intimă dintre viziune și interpretare.

Luceafărul (Venus) se află în vizorul omenirii din vremurile străvechi, deoarece după Soare și Lună, este cel mai strălucitor corp ceresc din preajma noastră. Aceste două planete se apropie și se depărtează într-un magnific tangou celest, unde poetul a văzut dragostea dureroasă, divină și rătăcitoare, reflectând în scrierile sale iubirea eternă și neîmplinită... doar că, repetitiva-i predispoziție melancolică l-a împiedicat ași desfăta existența cu minunea bucuriei, desăvârșirea armoniei și providența veșniciei...

Ana SÎRBU, doctorandă la Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași.

BIBLIOGRAFIE

- 1.EMINESCU, Opere, vol.I, Poezii, Editura „Gunivas”, Chișinău, 2008.
- 2.EMINESCU, Opere, vol.II, Proză. Teatru. Literatură populară, Editura „Gunivas”, Chișinău, 2008.
- 3.EMINESCU, Opere, III, Fragmentarium, Corespondență, Editura „Gunivas”, Chișinău, 2008.
- 4.Pompiliu Crăciunescu, Eminescu, Paradisul infernel și transcsmologia, Editura „Junimea”, Iași 2018.
- 5.Laurian Stănescu, Mihai Eminescu – un Dumnezeu rănit, Editura Scrisoarea a treia, București, 2018.
- 6.Rosa Del Conte, EMINESCU, sau despre Absolut, Editura „Dacia”, Cluj, 1990.
- 7.Gheorghe Bucur, EMINECU, zeul tutelar al spiritualității noastre, Editura Burebista, București, 2019.
- 8.Джо Диспенза, Сила подсознания, Новый разум, Новая реальность, Новая судьба, Эхмо Москва 2014.
- 9.Petru Soltan, Ana Sîrbu, Emoțiile și cugetarea, Studia Universitatis Moldaviae, 2012.
- 10.Dr.Wayne W. Dyer, Ești ceea ce gândești!, București, 2012.
- 11.Lev Tolstoi, Despre Dumnezeu și om, Din jurnalul ultimilor ani, Humanitas, București, 2009.
- 12.PERNOSE Roger, Umbre ale minții, New York, Oxford University Press, 1994.

Beatrice Kiseleff

PICĂTURA DE LIMBĂ ROMÂNĂ (urmare din nr. anterior)

După cum spuneam și data trecută dezacordurile, agramatismele, și necunoașterea unor reguli gramaticale elementare abundă. E suficient să deschizi televizorul, radioul sau să răsfoiești o revistă, că te întrebi cum este posibil așa ceva.

Iată câteva perle culese de pe la telejurnale sau din reclame: Numărul celor îmbolnăviți va fi mult mai puțin (după cum vedeți este un exemplu luat dintr-o știre, din cadrul unui Telejurnal, în care era vorba despre coronavirus) numărul nu poate fi mult mai puțin ci mult mai mic; tot un cuvânt nepotrivit folosit este și în exemplul ce urmează: bazatul pe alte persoane (exemplu luat dintr-o reclamă pentru bastonul clever cane) - verbului reflexiv și tranzitiv a(se) baza, care înseamnă a (se) sprijini pe ceva, a (se) bizui pe ceva /în cazul de față/, nu-i corespunde niciun substantiv, și formularea dăunează exprimării corecte.

Și un dezacord, făcut evident din nebăgare de seamă, dar tot dezacord rămâne: Într-o relatare a campionului Pânzaru, care a rămas blocat în insulele Cayman, spunea: Suntem înconjurați de ape, dar nu poți să te bucuri de ea., în loc de ea, trebuia să spună apă și atunci nu se mai producea dezacordul și se și înțelegea ce vrea să spună, adică apa aceea nu putea fi băută, puteau muri de sete cu apă de jur împrejur.

Cacofoniile sunt și ele la înălțime, și nu în gura unor oarecari ci chiar a unor personalități politice: China își permite să zică că va ajuta ... Hai domnule, că putea fi ocolită cacofonia fără probleme (de exemplu, se putea spune: China își permite să pretindă că va ajuta)

Într-o prezentare făcută doamnei doctor Ana Aslan, care era o persoană elegantă, am auzit această exprimare total neadecvată: Nu permitea nici studenților să fie nepotrivți în ținută - nepotrivți în ținută, este o exprimare total greșită, poate să fie îmbrăcați necorespunzător, nu un om este potrivit într-o ținută, ci o ținută poate fi potrivită sau nepotrivită pentru cineva.

Din ce în ce mai des auzi persoane care folosesc o expresie inventată de ei: faptul că: ne spunea faptul că... sau: spunea M.C. faptul că nu mai sunt bani pentru pensii și salarii... persoana respectivă nu știe care sunt valorile cuvântului fapt, indiferent dacă este substantiv, locuțiune adverbială sau adjectivală sau expresie. Hai să vedem ce scrie în DEX la acest cuvânt: Fapt, (1,2) fapte,(4) faturi, s.n. 1. Întâmplare sau împrejurare reală, lucru petrecut în realitate. *Loc. adv. și adj. De (sau în) fapt=care este în realitate, efectiv. *Expr. Fapt e că...= nu e mai

puțin adevărat că...adevăru e că...în orice caz. *Fenomen. Fapte de limbă. 2. Acțiune săvârșită de cineva; faptă. *Expr. Fapt împlinit= acțiune care s-a încheiat, care nu mai poate fi schimbată; situație definitivă. 3. (pop.; în legătură cu unele momente ale zilei; urmat de determinări în genitiv sau introduse prin prep. „de”) Început. Faptul zilei. În fapt de seară. 4. (Pop.; în superstiții) Farmec, vrajă. Deci, ființe cuvântătoare ce vă aflați, ce caută faptul în această formulare? Corect este: ne spunea că... și spunea Ministrul Culturii că..., fără intrusul fapt.

Primăria capitalei declara: Suntem gata să îndeplinim toate condiționalitățile. În dicționarele de limbă română nu figurează acest cuvânt (există: condiție, condiționa, condițional, condiționalism, condiționare, condiționat - nu vi le explic, nu are rost, pentru că niciunul nu corespunde cu această nefericită formulare), este clar că e vorba de toate condițiile. În aceeași ordine de idei se înscriu și următoarele: Nu părea atacat de vreo suferință medicală - nu există suferință medicală, eventual probleme medicale, care nu atacă, te poate frământă ideea uneia probleme medicale, sau nu părea să aibă alte afecțiuni. Și iată că, ne aflăm din nou, față-n față cu eternul decât: noi avem decât să; precum și oamenii vor evita să meargă la policlinică decât dacă vor avea o urgență - am explicat într-un număr anterior că adverbul decât (restrictiv, în construcții negative) corespunzând lui numai sau doar din cele afirmative. dintre cele două exemple - corect ar fi: noi. nu aveam decât să...; și oamenii vor evita să meargă la policlinică, o vor face doar (numai) dacă vor avea o urgență sau nu vor merge decât dacă vor avea o urgență.

Din ce în ce mai multă lume folosește adjectivul special pentru diferit, deosebit, neobișnuit, ce-i drept cele două forme sunt sinonime, dar nu sunt potrivite întotdeauna în toate formulările, sunt cazuri în care ar fi mai bine să fie folosite celelalte sinonime: neobișnuit, diferit, ca în situația de față: Trăim vremuri speciale e nevoie de măsuri speciale. Ar fi mai în spiritul limbii Trăim vremuri neobișnuite e nevoie de măsuri deosebite. Alteori folosirea adjectivului special este și mai nepotrivită ca de pildă în : e un om special. Un om este deosebit, remarcabil, cu o personalitate ieșită din comun,

reprezentativ, extraordinar, ieșit din comun, distins, dar nu special. O asemenea formulare dovedește, pe lângă incapacitatea de a te descurca în alegerea celui mai potrivit sinonim, și lipsa simțului limbii, necunoașterea unor reguli gramaticale și ignorarea principiilor logicii.

Va urma

Prof. Cezar Cherciu

Epopoea militară românească 1916-1918: Generalul Alexandru Averescu și Vrancea eroică în Primul Război Mondial

Generalul Alexandru Averescu (1859-1938) se numără printre marile personalități ale Războiului de Întregire (1916-1919). A fost comandantul Armatei a II-a române care a reținut marea victorie de la Mărăști – Vrancea. Savantul Nicolae Iorga aprecia acest eveniment ca fiind „prima și deplină victorie românească”. Luptele eroice de la Mărăști purtate de Armata a II-a română între 11/4 iulie – 19 iulie/1 august 1917 au deschis marea epopee a luptelor pentru apărarea ființei statului național român.

Frontul Armatei a II-a române se desfășura într-o zonă muntoasă, accidentată, pe o întindere de aproximativ 350 km, cuprinși între Cașin și Ivești – Putna.

Generalul Alexandru Averescu a fost un militar de excepție, cu o solidă pregătire teoretică și tactică, fiind în Marea Campanie Militară din 1917-1917 unul din principalii apărători ai zonei Mărăști – Oituz.

Născut în Basarabia, la Ismail, la 9 martie 1859, va studia la Școala de Arte și Meserii din București (1876), apoi la Școala Divizionară de pe lângă Mănăstirea Dealul (1881), apoi la Școala Superioară de Război de la Torino (1886). Ca urmare a pregătirii sale, a îndeplinit de tânăr

funcții de mare răspundere și onoare, precum cea de comandant al Școlii Superioare de Război (1894-1895), a fost atașat al României la Berlin (1895-1898), apoi șef al Marelui Cartier General (1911-1913).

A parcurs cu rezultate de excepție toate treptele ierarhiei militare de la modestul grad de sergent voluntar în Războiul de Independență (1877-1878) la cel de sublocotenent (1881), căpitan (1889), general de brigadă (1906) și mareșal al României (1930).

Activitatea de tânăr ofițer și-a început-o la Regimentul 5 Cavalerie din Focșani, unde adesea focșănenii admirau exercițiile de maneaj și echitație. Evenimentele tumultuoase ce au urmat au stagnat șansa focșănenilor de a avea un hipodrom.

În întreaga sa activitate, a dat dovadă de inițiativă, tenacitate și multă ingeniozitate; a comandat o parte din operațiunile militare în cel de al doilea Război balcanic (1913), care a impus Pacea de la București. La intrarea României în Războiul cel Mare, a obținut o serie de reușite militare în Carpații Meridionali, printre care și eliberarea orașului de sub Tâmpa, Brașovul (16/29 august 1916).

Pentru a diminua insuccesul de la Turtucaia, a conceput celebra „manevră” de la Flămânda (1916), contribuind apoi la îndeplinirea unei noi misiuni de a opri pătrunderea trupelor Puterilor Centrale în zona Rucăr și Cîmpulung.

În iarna aspră a anului 1916-1917, primește misiunea grea de apărare în zona văii Oituzului și a zonei neocupate de inamic din Putna. Împreună cu generalii G. Măldărescu și Arthur Văitoianu a conceput și pregătit bătălia ofensivă de la Mărăști, transformată într-o victorie militară românească.

Generalul Alexandru Averescu s-a bucurat de aprecierea Majestăților Sale Regale Maria și Ferdinand pentru calitățile alese de militar, omenia și cinstea de care a dat dovadă. Generalul a fost un important teoretician și tactician militar, elaborând în acest sens 12 lucrări cu caracter militar, printre care „Tactica” (3 volume, 1887-1889), „Jocul de război” (1903), „Călăuza ofițerului” (1904), „Operațiile de la Flămânda” (1924). În 1992, i-au fost republicate „Notițele zilnice de război” în 2 volume, o

adevărată cronică de război a frontului din Moldova și exemplificări din zilele dramatice ale anului 1917 din Putna – Vrancea. În anul 1923 a fost declarat membru de onoare al Academiei Române.

În timpul evenimentelor militare, s-a bucurat de colaborarea și prietenia unor personalități din Putna, precum diplomatul și omul de cultură Duiliu Zamfirescu, dr. Marc Câmpeanu, prefectul de Putna, Anton Alaci, medicul-șef al județului Putna, Ion Panea, preoți, învățători și primari.

Pentru omenia dovedită în fața nenorocirilor care au lovit refugiații retrași din Moldova, față de orfani și răniți, cât și a multor oameni necăjiți, inclusiv soldații săi l-au gratulat cu apelativul de suflet „Tătuțul”.

În zilele cumplite de sărăcie și durere ale primăverii anului 1917, din ordinul generalului comandant, mulți nefericiți au primit o rație de hrană din rația modestă a soldaților sau din puținele medicamente ale frontului. A acordat un sprijin mare pentru amenajarea unor spitale mobile, a adăposturilor sau bordeielor. A dovedit o grijă paternă pentru orfanii și copiii rămași ai nimănui, înființând împreună cu colaboratorii săi o adevărată rețea de orfelinate, precum cele din Adjud, Păunești, Bacău, Coțofănești și Piatra Neamț. A fost unul dintre susținătorii societății de întrajutorare socială (IOVR – invalizi, orfani, văduve de război).

A înființat Societatea „Mărăști”, în semn de prețuire pentru camarazii căzuți pe meleagurile Vrancei și ale Mărăștiului. Sub egida acestei societăți, a ridicat Mausoleul eroilor de la Mărăști; a refăcut satul Mărăști, a ridicat localurile bisericii și ale școlii din localitate. Pentru fetele orfane a înființat Școala profesională de țesătorie, un adevărat model pentru învățământul practic.

Alexandru Averescu a fost un important om politic al epocii, fondând Partidul Poporului, de nuanță liberală, susținând Legea de reformă agrară (1921). A fost un demnitar de frunte, ocupând în trei rânduri portofoliul de prim-ministru. A contribuit cu toată ființa sa la realizarea actului de unitate națională de la 1 decembrie 1918 de la Alba Iulia. În urma decesului său, la 1 octombrie 1938, corpul

neînsuflețit al lui **Alexandru Averescu a fost înmormântat în Mausoleul eroilor de la Mărăști**, acolo unde a primit bastonul de mareșal, „acolo unde zac osemintele celor pe care eu i-am trimis să moară pentru patrie”. Esplanada mausoleului este dominată de statuia ilustrului militar, amintind generațiilor despre faptele sale mari.

SĂ NE CUNOAȘTEM SCRIITORII

MIHAIL GRĂMESCU - UNUL DINTRE CEI MAI TALENTAȚI SCRIITORI ROMÂNI

Este firesc, cu atât mai mult, cu cât, prin opera sa literară, regretatul scriitor Mihail Grănescu dovedește, cu prisosință acest adevăr, ca mama sa, deși la o vârstă înaintată a reușit, în ultimii câțiva ani, să adune cu o migală de bijutier, tot ce a apărut în diverse publicații, în cele opt volume, a peste 500 de pagini fiecare, ceea ce constituie, cu adevărat, zestrea sa scriitoricească - *Opere complete, rodul unei trude sisifice a mamei sale, Beatrice Kiseleff*, încă nesituată la locul cuvenit de criticii literari profesioniști, încât insatisfacția Domniei Sale este firească.

M-am bucurat, când am aflat că prestigioasa revistă BOGDANIA, aflată la opt ani de apariție neîntreruptă, pune, prin redactorul său șef, patronul acesteia, Ionel N. Marin, spațiul tipografic în acest scop, pe care mă simt onorat a-l folosi, începând chiar cu lunile iulie-august anul curent.

Marele scriitor francez, Victor Hugo, statuând importanța cu totul deosebită a scriitorului în viața timpului și a națiunii căreia îi aparține, îl numește: „*al veacului copil*”, statut acoperit, într-unul și de opera lui Mihail Grănescu.

Voi comenta, din volumul VIII (Mihail Grănescu *Opere complete, texte inedite 2*, Editura Tracus Arte), textul:

Generația (oameni de sacrificiu).

Caracterul autobiografic, ilustrând un moment relevant din viața sa, în contextul unei

realități social-politice, bine cunoscute, o înfățișează în cuvinte și imagini tăioase ca o ghilotină: *Pe mine - se confesează autorul - mă repartizaseră la Construcții . În școala generală făcusem practica la Demolări . Repartiția o primeai de la Biroul Forțelor de Muncă de la sector.* Parcă, nevenindu-i să creadă, cel căruia i se destăinuia, un fost coleg, Calu, ancorat în metehnele timpului, îi reproșează, fără perdea:

- Trebuia să le scapi și tu ceva. Pe mine m-au trimis la o cofetărie, director. Nu le-am dat decât o sticlă de Whisky și un cartuș de Kent.

Discuția cu fostul coleg, scoate în relief, un fapt cu caracter aproape general. Suspiciunea, neîncrederea:

Eu nici nu aveam bani, nici nu eram foarte sigur că fostul meu coleg nu voia să mă „vopsească”- erau din ăștia, instigatorii, care veneau și-ți spuneau baliverne și dacă făceai ce-ți spuneau ei, nimereai direct la pârnaie. Cum cei mai în vârstă, sigur nu au uitat, pedepsele erau foarte aspre: *Datul de șpagă se pedepsea cu șase ani. Cât pentru o crimă.* Lucru de mântuială era un fapt general. Grija, chipurile, pentru viața muncitorilor, se preda, în perioada de acomodare, la „lecția de protecția muncii”, pentru care semnai de luare la cunoștință. Aceasta era străină de adevăratele pericole de la locul de muncă. O minimă ilustrare a ceea ce ți se cerea, acolo unde era repartizat autorul, sună astfel: *Să nu treci pe sub bena betonierei fără cască de protecție, să nu pui lopata pe umăr ca să nu lovești pe cineva din spate, când te întorci - și continuă în zeflema - chestii din astea - de parcă ar fi avut vreo importanță dacă ai sau nu cască de protecție, când îți cădeau în cap câteva tone de ciment...*

Cât despre muncă, avea și el grijă să nu încalce regula generală „Statul se face că ne plătește, noi ne facem că muncim”. Consemnată de scriitorul nostru, referindu-se la sine însuși, fără echivoc: *Mai mult mă plimbam pe șantier, printre mobilele de moloz. Era un șantier imens, cam cât un oraș.* Dacă privim realitatea, în dimensiune macro, sesizată de scriitor: *Cam cât o țară.*

Asprimea vieții de șantier este înfățișată de autor prin condițiile de locuit convingător aduse

în pagină: *Mobilele de moloz se ridicau în jurul construcțiilor neterminate... Printre ele, barăci înjghebate din tablă ondulată sau din vagoane scoase din uz, cu inscripții triviale mângălite, pe pereți, cu vopsea sau var. Deasupra barăcii Șefului de șantier, unde era depozitul de materiale, pe o pancartă roșie, mare, ruptă la jumătate, scria „Trăiască”.*

Surprizele de pe șantier se țineau lanț, surescitând curiozitatea scriitorului și disponibilitatea celor cu vechime acolo de a i-o satisface: *Mă minunam de câte camioane pline cu oameni veneau în fiecare zi. Îi campau în rulotele de lângă depozitul de materiale.* În scurt timp se înfiripă un dialog lămuritor, în privința minunării scriitorului, care este abordat direct:

- Vezi câți sunt? m-a întrebat unul mai vechi. Gică, un tip cu moacă hoată. Pe mine mă dăduseră în grija lui.

- E nevoie de multă mână de lucru, am comentat eu, ca să nu tac.

- Aștia nu sunt „mână de lucru”... a mârâit Gică cu moacă hoată.

- Aștia sunt oameni de sacrificiu, până la sfârșitul săptămânii, se termină. Sunt „de consum”. Vezi, acum barăcile sunt pline de ei. Să fii atent, că până sâmbătă or să fie goale, îi termină. - Ce le fac? (îl întreabă, total nedumerit scriitorul) - Îi pun în stâlpii de susținere. Știi că nu poți construi o casă fără să zidești pe cineva în fundația ei. La început, ăștia noi au încercat să nu mai respecte datina strămoșească - dar nu ține. Primele blocuri au căzut, așa că au trebuit să revină asupra ordinului...

Curiozitatea scriitorului, ajunsă la punctul de fierbere, îl face să insiste: *- Și ăștia de sacrificiu sunt aleși să-i zidească în temelia blocurilor pe care le construim noi?* Ca la o lecție învățată pe de rost, interlocutorul răspunde , fără să se mai gândească: *- Da. Dar nu merge așa , pur și simplu, să îi iei și să îi zidești. Trebuie să se sacrifice din convingere. Că altfel, cade casa.*

De remarcat că autorul știe cum și cât să spună, fără ca să i se poată reproșa ceva. Știm cu toții ce însemna a te ajuta să te convingi, în acele vremuri, ca să nu insist. Ca să fie mai elocvent (Gică moacă hoată), apelează la elemente vizuale

la îndemână: *Apoi mi-a arătat câmpul din față și mi-a spus: - Vezi, aici or să fie numai blocuri. Și, în stâlpii fiecăruia trebuie pus câte unul din ăștia.* Deși părea că le știe pe toate, scriitorul îi pune o întrebare, care îl încuie sau, îi simte pericolul dându-i răspuns . Astfel o face pe neștiutorul: - *Da de unde-i aduc? - Nu știi, mi-a răspuns el, indiferent, ridicând din umerii salopetei pătate de var și ruptă-n coate.*

Neavând altă îmbrăcăminte decât cea de pe ei: *Se străduiau să și le păstreze curate, în vederea Sărbătorii Finale.* Premeditat, vestejind limbajul de lemn, comentând rostul Educației Politice, la care îi supuneau cei de la partid, scriitorul subliniază: *Să îi conștientizeze de importanța sarcinii lor în mărețul Plan de reconstrucție socialistă a Țării.*

- *Sacrificiul vostru e fundamental! Trebuie să fiți mândri de rolul pe care îl jucați în edificarea noii noastre societăți. Numai astfel veți fi reabilitați și reintegrați și voi în Măreața Operă pe care o edificăm cu toții.*

Cu sarcasmul, bine drapat, indus de cele văzute și trăite pe șantierele de construcții, scriitorul Mihail Grănescu dă pe față lucruri extrem de grave, implicând pierderi de vieți omenești, într-un limbaj festivist, care să dilueze adevărul unor implicări până la sacrificiu, din convingere, de bună voie și nesilit de nimeni:

La temelia tuturor Mărețelor Împliniri ale Anilor de Glorie stă sacrificiul voluntar și conștient al unei întregi Generații - clamau toți politrucii acelei epoci care numai de aur nu era. Finalul se dorea după ei, unul apoteotic, invocând datoria de a le evoca sacrificiile: Arareori se vorbește astăzi despre ei. Privind la monumentele Epocii - la construcțiile ciclopice , la Palatul Victoria Socialismului asupra întregului popor... Să nu uităm eroii care s-au jertfit „de bună voie” pentru realizarea lor: oamenii de sacrificiu de la penitenciarul de maximă securitate Poarta Albă, de la Temnița cu ca-pace, și de la alte popote ale Comandamentului Suprem de reconstrucție a Țării noastre și a altor țări „vecine și prietene”.

Prof. Geo CĂLUGĂRU

Poezii de Mihail Grănescu

sonetul meu

raze răsar,
raze apun ...
unii spun
au gust amar ...
eu (și-s nebun)
mie îmi par
flori ce apar
la nici un bun
versuri târzii
agonizând
fără să știi
rămâi Cuvânt
când n-oi mai fi
să plângi în vânt ...

ceasurile

există o lume a ceasurilor.
pe străzi pavoazate cu ceasuri
ceasuri merg ținându-se de mână.
unele intră la Marele Orologiu
și consumă câte un ceas înghețată.
un cortegiu de ceasuri în spatele unui ornic
intră pe porțița ceasornicăriei
și depun nisip la defuncta Clepsidră
căreia ele îi spun Marea Dispărută.

câteva ceasuri de mână
transportă pe sus
un ceas cu cuc.
un ceas fără limbă
vestește nemurirea de la o tribună.

pendule bine definite plutesc
între diferite ore pe cer.

ceasuri mecanice lucrează nisipul
care este și el format din ceasuri
în faza embrionară sau transcendentală
nimeni nu știe încă
există o lume a ceasurilor.

tu (1972)

noapte
am visat că sunt acoperit de umbră
 sub ea era
un alt tărâm
 cu ziduri crenelate

 coborând în acea fântână
am găsit un diamant de apă
 tu nu erai decât un gând
 eu nu eram nimic
eram o amintire de ceva pierdut
demult

pogorâre (1975)

mă reîntorc prin mări de ceață
 munți de flori
,mă regăsesc în altă viață
 adeseori
 aici e trist și fum și gheață
 frig și nori
 acolo Moartea mă răsfață
 până-n zori
aici mă scoli de dimineață
 mi-aduci flori
acolo n-am nici trup nici față
 vis ce zbori

fără titlu

țara își întinde crenelurile generale
 călătorul trece cu trenul
ca într-o perpetuă călătorie
 capul stă aplecat în piept
vădind oboseală
 ține în poale o geantă de piele
scofâlcită și roasă
 călătorul doarme
crenelurile țării
 trec prin fața geamului
și rămân în urmă

**Poezii de Beatrice Kiseleff dedicate
 lui Mihail Grănescu**

DE ZIUA TA

Copilul meu cu nume de Arhanghel,
Nu voi uita până în ceasul morții mele,

Ultimele tale clipe petrecute mână-n mână
Singuri, ca-ntotdeauna când treceai prin ceasuri
grele.

Copilul meu cu nume de Arhanghel,
Cu zâmbetul inconfundabil
Oglinda vie a tristeții omenirii,transcendentală,
Și-a iubirii tale nețărnumite pentru omenire.
Copilul meu cu nume de Arhanghel,
Mă voi ruga mereu, fără-ncetare
Și voi lupta cât voi trăi, cu fiecare cugetare
Să-ți fie cunoscută imaginația izvoditoare..

Copilul meu cu nume de Arhanghel,
Îl rog pe Dumnezeu să facă el dreptate
Unui artist cu un talent aparte,
Să nu rămână-n întuneric pentru eternitate!

AȘ VREA

Aș vrea să pot așterne pe hârtie
Întreaga dragoste ce ți-am purtat-o ție,
Să spăl cu lacrimile care nu sunt plânse încă,
Povara căii, lungă și adâncă.

Aș vrea să pot să te înalț pe creste
Acolo unde durere nu mai este,
Când vântu parcă-mi șuierea-n ureche,
C-un vaier trist, durerea ta cea veche.

Aș vrea să pot aduce la lumină
Comoara sufletului tău, divină
Ca să-ți cunoască lumea cât de cât ființa
Și să-ți împărtășească veșnic suferința.

Aș vrea să pot așterne pe hârtie
Și pentru lumea care va să vie
Povestea tristă a bardului ucis
De nepăsarea lumii, de pământeni omis

Aș vrea să pot așterne pe hârtie
Ceea ce lumea ar trebui să știe:
Că sufletele mari revin mereu pe glie!

PARCĂ TE AUD

Și-acuma, după-atâta timp,
Când mă întorc acasă
Parcă te-aud vesel strigând:
Bine-ai venit maman!

Ce dor mi-a fost de tine
 Cu zâmbetul cules parcă din altă lume.
 Dar știi că-i o părere doar
 Și cine știe ce-o mai fi
 Trecând în veșnicie
 Când eu voi fi numai pământ
 Și tu o adiere,
 Mă vei întâmpina oare oftând,
 Suav, ca o părere:
 Bine-ai venit maman!
 Ce dor mi-a fost de tine!

Dumnezeu să-l odihnească în Împărăția Sa!

Elena BUICĂ-Buni (Canada)

IMPACTUL OMENIRII CU CORONAVIRUS

Suflă un vânt de speranță. Se arată primele semne că se vor mai slabi chingile în care ne-a ținut Covid-19. Cu ce amintiri și cu ce gânduri rămânem după două luni de izolare? Cum privim prin ceea ce am trecut, chiar dacă nu suntem încă scoși din primejdie?

Primul sentiment trăit a fost derută, mult alimentată de zvonistică. Știrile au dat năvală, sugerând ideea că lumea a luat-o razna. Am trăit o perioadă foarte interesantă și total illogică. Mass-media, facebook-ul, internetul, toate transmiteau știri. Fiecare știind să dea sfaturi ce e de făcut, afișându-se aroganța și autosuficiența bine cunoscută a celor care cred că le știu pe toate.

Au fost afișate fotografiile cu rafturi goale în marile magazine, ori cu oameni alergând să se aprovizioneze, unii chiar cu imense stocuri. Au apărut știrile despre izolări și carantine. Peste tot se simțea un suflul rece al derutei. Și așa cum e spiritul românesc în momente deosebite, au început să curgă glumele ca să ne ajute să trecem mai ușor peste această situație nemaiîntâlnită.

Unii oameni erau panicați, în timp ce alții luau totul în derâdere, făcând mișto. Simțeam nevoia să stau de vorba cu oameni raționali, altfel parcă mă sufocam cu năvala de știri care se băteau cap în cap, adevărată zvonistică și cinism, și uneori cu știri apocaliptice.

Cu frica în sân că ar putea veni „sfârșitul lumii” adus de acest virus, oamenii s-au văzut într-o situație care le-a dat viața peste cap. Un spirit malefic și-a vârât coada în conflictul dintre generații, trecând de partea oamenilor aflați pe culmea ascendentă a vieții, cu deplină forță fizică. Aceștia se plâng de numărul mare al vârstnicilor, fiindcă nu vor să iasă mai repede din scena vieții și costă prea mult întreținerea lor. Le-a căsunat pe bătrâni, căci longevitatea părinților și a bunicilor a devenit pentru ei o pacoste, astfel, virusul ucigaș le venea în ajutor. Dar întorcând foaia pe fața cealaltă, îmi imaginez ce ochi ar face acești „teribiliști” dacă li s-ar cânta la sărbătorirea zilei lor de naștere: „Puțini ani să trăiască, puțini ani să trăiască, foaaaaarte puțini!” pe melodia tradițională: „Muți ani trăiască, mulți ani trăiască, la puțini ani!”

După ce Covid-19 s-a instalat cu mare repeziciune și cu temeinicie în lungul și-n latul universului pământesc, cu viteza cu care tot globul ar fi fost doar un sat, a produs un șoc neașteptat. Oamenii au constatat cu înfrigurare că primejdia e mai mare decât s-au crezut, fiindcă acest virus și-a lărgit aria de lucru atacând oameni aflați aproape la toate etapele de viață.

Acest virus nu va aduce „sfârșitul lumii”, chiar dacă flutură semne de scufundare a civilizației și a culturii, ori s-au reîmprospătat unele prevestiri ale colapsului, precum cele ale lui Nostradamus. Și chiar dacă aceste prevestiri nu se vor adeveri, situația prin care trecem are puterea să producă zguduirii care vor aduce multe schimbări, așa cum vedem, că totul se schimbă sub ochii noștri. Trăim în cel mai mare experiment psihologic din toate timpurile.

Stăpânul de necontestat al planetei Pământ, mărețul OM, a intrat într-un mare impas când a constatat că aproape nu are nicio posibilitate de apărare și poate să fie distrus de o vietate pe care n-o vedem cu ochiul liber și cu existența efemeră. Acest invizibil dușman, Covid-19, a dat frisoane întregii planete amintindu-ne câte ceva despre

fragilitatea omului și a omenirii. Singurele arme de apărare a omului sunt izolarea și spălătul pe mâini cât mai des. Speriați, oamenii s-au izolat în case, deși izolarea îndelungată este mai greu de suportat, dar tot e mai bine decât să te muți pe veci în cimitir.

Cu toții ne dorim din când în când să fim singuri, dar izolarea pe termen lung are unele efecte negative asupra psihicului nostru, creându-ne senzația de alienare, de singurătate, de frustrare. Spaima și tot ce ne înconjoară ne dau fiori. Ne impresionează străzile pustii, asemenea unui decor pe o scenă după ce spectacolul s-a terminat, publicul și actorii au plecat acasă și au uitat să tragă cortina peste decorul lipsit de viață. Izolarea are influență și asupra comportamentului în multe feluri, prin modificarea atenției, schimbarea alimentației, fumat excesiv, nevoia de a mânca mult și des, pierderea noțiunii timpului, iar dacă între membrii familiei nu este armonie, izolarea devine un supliciu. După ce China a ieșit din izolare, s-au înregistrat cele mai multe divorțuri din toate timpurile. Izolarea aduce modificări organismului, pe plan hormonal, cardiovascular sau a creșterii în greutate. La ieșirea din izolare trebuie să ne readaptăm la modul de viață anterior. Trebuie să renunțăm la ritmul lent de acțiune și de a face totul numai după bunul nostru plac. Există riscul să rămânem cu aceste obiceiuri. Ne va fi greu să ne adaptăm la un program disciplinat și la o activitate continuă. Ne va fi greu și pentru că nu mai putem să reluăm viața din punctul la care am lăsat-o.

Cu toate că nutrim speranțe, ținem cont de ce ne spun specialiștii că e posibil să retrăim în toamnă alt val al pandemiei. Chiar dacă nu ne mai vizitează un alt val, specialiștii în economie estimează că în aproximativ 9 luni va fi reluată activitatea companiilor și că ar mai fi nevoie de încă 3 ani să ajungem la ritmul dinaintea crizei.

Această epidemie a dat curs unor păreri, cum că vor fi multe schimbări în modul nostru de viață. Unii cred că se va schimba fundamental ordinea existentă, cea construită de strămoșii noștri de-a lungul mai multor milenii. Sunt mai multe voci care spun că această schimbare este considerată ca o reacție firească și necesară a naturii la dezechilibrele provocate de om. Covid-19 a făcut acumulări de energii negative emise de o lume

care a răsturnat multe principii și legi fundamentale ale vieții, producând severe dezechilibre. Pentru că omenirea ajunsese să trăiască o viață total illogică, aceste acumulări negative, la un moment dat, trebuiau să izbucnească într-un fel sau altul, răsturnând această ordine care nu putea aduce decât dezastre. Mâncăm tot mai nesănătos alimente din produse modificate genetic, frumoase și fără gust. E bine cunoscută părerea că oamenii au nesocotit universul care ne înconjoară, precum și pe Creatorul acestei lumi. În general, oamenii s-au îndepărtat de lucrurile și valorile care contează cu adevărat. Învățămintul, sănătatea, protecția mediului care se aflau cândva pe primul plan, iar acum se mai găsesc doar în discursurile electorale ale unor oameni politici tot mai submediocri.

Dacă aruncăm o largă privire asupra acestei lumi, ne sare în ochi lăcomia unor semeni, o lăcomie fără stavilă care a devenit insuportabilă. Vedem că se acumulează averi uriașe, devastând țara de toate bogățiile ei și sărăcind populația, îndatorând-o și pentru generațiile următoare, așa cum este și la noi în țară. Aceștia sunt la cârma țării sau chiar a lumii și le-a intrat în obișnuință disimularea minciunii, ascunderea relelor intenții, ademeniri înșelătoare, numai ca să-și atingă scopul. S-au înmulțit manevrele cu care ne întunecă limpezimea minții. Pe deasupra, îmbogățirii afișează o totală lipsă de respect pentru semeni, printr-o aroganță sfidătoare și o autosuficiență specifică celor care au școală puțină și apoi se împăunează că le știu pe toate. Energia negativă emisă de asemenea oameni se răsfrânge pe tot spațiul existențial, de sus până jos. Forța gândirii negative poate fi nimicitoare. Mulți oameni oropsiți au ajuns la concluzia că singurul mod de supraviețuire este acela de a fi rău, crezând că te descurci mai bine dacă nu mai respecti nicio regulă de viață sau de bun simț. Nu mai există înțelegere între conducători și conduși. Toată lumea are numai drepturi și nici o obligație. Peste tot flutură elogiul inimaginabil al nemuncii și imoralității, al aroganței și al ignoranței.

Statul pare un sat fără câini, comanda o are o mână de îmbogății. Pentru bogății lumii nu contează dacă determină încălzirea globală prin defrișarea pădurilor, poluarea mediului

înconjurător, a aerului, a apelor mărilor și oceanelor, prin noxele produse de marile fabrici, atâta timp cât pentru ei curg bani mulți.

Acum, izolați în case, oamenii încearcă cu ochii minții să pipăie conturul viitorului omenirii care va fi altfel decât așa cum o cunoaștem acum. Sperăm că se va produce o schimbare radicală a stilului de viață, a percepțiilor asupra vieții în general, precum și o nouă reconsiderare a valorilor personale.

Deși tabloul este mult prea complex, cu multe aspecte contradictorii, cu o dinamică uluitoare, pentru a ne putea avânta prea departe cu imaginația, sunt semne evidente că oamenii își doresc schimbări binefăcătoare stării de spirit mai ales, pe lângă cele de ordin material.

Covid-19 generează nu rareori panică și un comportament egoist dar și solidaritate. Empatia și dorința de a ajuta sunt de asemenea efecte ale actualei pandemii. De multe ori ni s-a muiat inima văzând atâtea dovezi.

Optimiștii cred că, dacă această pandemie a avut o cauză și o dimensiune spirituală, vindecarea trebuie să includă și dimensiunea respectivă, ceea ce va schimba mult comportamentul oamenilor în relațiile dintre ei, o primenire morală, dorința de frumusețe, curățenie, înfrățire. Eu mă înscriu în rândul acestora și rostesc din adâncul inimii: ajută Doamne!

Florentin Smarandache și Andrușa R. Vătuu Evoluție Neutrosifică Umană în Spirală sau Divinul este în Om

Lucrarea de față se dorește a fi o pistă de lansare spre orizonturile cunoașterii, spre esența unor posibile adevăruri universale și bineînțeles spre esența devenirii noastre biologice și nu numai. Un șir lung de observații ne-au condus spre ipoteza pe care o vom lansa acum, ipoteză neîntâlnită în nici o altă lucrare de specialitate, dintre cele cunoscute de noi, autorii.

În anii de școală, din fragedă pruncie până la maturitate, ni s-au prezentat date concrete despre modul în care a apărut viața pe Pământ, cum s-a dezvoltat ea, prin ce forme s-a materializat și care-i este importanța.

Ulterior, studiind mai în profunzime aceste așa zise "adevăruri", aveam să constatăm că ele nu prea sunt în concordanță cu descoperirile științifice ce se rostogoleau cu repeziciune peste vechile teorii, care fuseseră unanim acceptate, fără un suport probatoriu.

Societatea umană, fragmentată de opoziția dintre teologie și știință, nu a răspuns întotdeauna nevoilor sale de cunoaștere. Spre sfârșitul secolului XIX și în special din secolul XX încoace, odată cu explozia științei și tehnologiei, societatea omenească și-a descoperit plăcerea și curiozitatea de a căuta și a-și explica toate enigmele universale.

Am început să studiem cât mai în amănunt mediul în care trăim și vecinătățile planetei. Dezideratele de ieri privind zborul, nu numai zborul în atmosfera terestră, dar și zborul interplanetar, au devenit realitate. Ne-am construit instalații sofisticate care observă Universul vizibil, care măsoară și analizează mișcările corpurilor cerești, caută alte forme de viață și eventual civilizații extraterestre.

Am lansat nave cosmice fără personal, care au ieșit din sistemul nostru solar și au pornit spre inima galaxiei, purtând mesaje pentru eventuale întâlniri cu alte civilizații.

Dezvoltarea tehnologiei ne-a permis să evadăm din spațiul planetar și ne-a impulsionat să cercetăm spații cosmice cât mai îndepărtate, în timp ce noi încă nu cunoaștem foarte bine propria planetă și viața prezentă aici. Din acest motiv, o mulțime de cutezători caută să descopere și să descifreze orice probă găsită, care, alăturată datelor cunoscute, poate să lămurească vechi enigme neelucidate. Căutările sunt multiple: unii vizează înscrisurile vechi, alții urmăresc descoperirile arheologice, mulți observă dezvoltarea vieții pentru a ghici mecanismul evoluției biologice. Se folosesc observații de la mare altitudine pentru a descoperi indicii subacvatice sau subpământene. Speologii scormonesc măruntaiele pământului spre a descoperi urme ale unor vremuri trecute, ale unor schimbări climatice, ale repartiției florei și faunei în funcție de poziționarea geografică și timp. Istoricii și biologii, cu ajutorul informațiilor primite, încearcă să reconstituie acest puzzle uriaș, care nu numai ne-ar ajuta să ne înțelegem

trecutul, dar ar contribui substanțial și la făurirea unui viitor confortabil.

Paradoxal este faptul că, în timp ce acumulăm noi date și informații care lămuresc unele aspecte necunoscute, avem surpriza să constatăm apariția altor necunoscute, care așteaptă și ele o rezolvare. Este un fel de alergare, încercând să atingi linia orizontului, care se deplasează și ea cu aceeași viteză. Bineînțeles, este un joc al minții, care ne arată complexitatea obiectului de studiu. La un moment dat, cercetarea urmelor materiale se va termina prin epuizarea acestora, iar cercetările spațiale care ar putea să ne conducă spre similitudini de dezvoltare cosmică nu ne vor mai da suficiente date utile. Întrebarea care se pune: vom rămâne într-o ignoranță relativă sau totuși mai există urme neexplorate încă?

Cunoscându-se faptul că noi, ca specie biologică terestră, aflată sub influența evoluției cosmice, nu putem să ne pierdem într-o plafonare, care ar fi contradictorie cu legea universală a evoluției de la simplu la complex, sigur vom găsi și alte probe nedescoperite încă.

Automat, gândul ne-a fugit spre identificarea unor noi izvoare ale cunoașterii. Căutând posibile indicii, ne-au atras atenția descoperirile sau realizările unor mari gânditori ai lumii, care au devansat prin lucrările lor, cu foarte mulți ani înainte, tot ceea ce se cunoștea atunci.

Pentru a găsi mecanismul care i-a ajutat pe aceștia să-și devanseze cu mult epoca în care au trăit, prin lucrări excepționale care au părut a se ivi din neant, ne-am orientat spre câteva biografii ale unor celebri savanți ai lumii, printre care Nicola Tesla, Albert Einstein, Jules Verne, Henri Coandă, Aurel Vlaicu și părintele biomecanicii Leonardo da Vinci, un valoros reprezentant al renesanțismului italian. Oameni cu viziune, au realizat modele teoretice și practice care păreau inexplicabile pentru nivelul tehnologiei și științei vremurilor în care trăiau.

Numeroși analiști, negăsind o explicație lămuritoare, au lansat ipoteza existenței unor previziuni, a unor trăiri extrasenzoriale ce le-a permis accesul spre zone mai evolute ale universului. Este curios faptul că nici unul nu a constatat că avea de a face cu persoane nu numai inteligente, dar și foarte instruite, printr-o educație interdisciplinară, care au avut un fin

simț de observație și de analiză, lucru ce le-a permis să-și lanseze ideile novatoare.

Dintre biografiile studiate, cea a lui Leonardo da Vinci a fost cea care ne-a devoalat secretul marilor lui realizări.

Da Vinci nu a fost numai un pictor, sculptor sau arhitect, dar a acumulat și largi cunoștințe biologice, fiind totodată și un priceput inginer. Deci, putem spune că avea o solidă pregătire multidisciplinară. Dar pregătirea sa a fost completată de un puternic simț al observației, care i-a permis să aplice unele principii descoperite și la alte sfere ocupaționale.

Anii în care s-a dedicat studiului anatomiei și posibilitatea de a efectua disecții pe cadavre i-au creat o perspectivă asupra organismelor vii și în special a omului. Nu numai că a desenat diversele structuri anatomice studiate, pe care ulterior le-a catalogat în perspectiva publicării lor, dar a observat un aspect esențial, anume că, părți ale corpului uman acționau după aceleași principii fizice cu cele existente în mecanică. Credem că și-a dat seama că realizările tehnice ale vremii și teoria aferentă nu făcuseră altceva decât să copieze modul de funcționare al componentelor biologice. Astfel, se pot determina parametrii mișcării, distribuția de tensiuni pe diversele secțiuni ale corpului uman sau animal, aflat în studiu.

Asupra unui os pot acționa cinci tipuri de solicitări mecanice fundamentale: tracțiune, compresiune, încovoiere, forfecare, torsiune și solicitări combinate.

Matematica și fizica ne pun la dispoziție formulele și metodele de calcul al forțelor, tensiunilor, momentelor etc.

Legătura dintre două oase poartă numele de articulație. Aceasta are două funcții: asigură transferul mișcării de la un segment la altul și asigură transmiterea sarcinilor mecanice între segmentele corpului uman.

În diferitele activități umane, la nivelul articulațiilor se pot identifica cele trei tipuri de pârghii: de gradul I (cu sprijinul la mijloc), de gradul II (cu rezistența la mijloc) și de gradul III (cu forța motoare la mijloc).

În mișcarea corpului uman se regăsesc atât pârghiile de gradul I, care sunt pârghiile de echilibru, pârghiile de gradul II cunoscute ca

pârghii de forță și cele de gradul III ca pârghii de viteză.

Dacă sistemul osos are în principal un rol de susținere, următorul sistem, cel muscular, convertește energia derivată din alimente în energie mecanică. Există două grupe mari de mușchi: scheletici (somatici), care asigură menținerea poziției verticale a corpului și cei care asigură mișcările de deplasare ale corpului și mușchii organelor interne (viscerali), care asigură îndeplinirea funcțiilor specifice ale organelor respective.

Alt sistem foarte important este cel nervos, care asigură legătura organismului cu mediul înconjurător și reglarea activității țesuturilor, organelor și sistemelor. Cu ajutorul acestui sistem, organismul se orientează în lumea înconjurătoare și se adaptează la condițiile de viață.

"Sistemul nervos reprezintă totalitatea țesuturilor, diferențiate în vederea primirii excitațiilor atât din afara cât și din interiorul organismului, a analizării lor, elaborării reacțiilor provocate în organism de aceste excitații și transmiterii lor la organe și țesuturi.

Excitațiile culese din lumea exterioară asigură viața de relație a individului, iar excitațiile culese din interiorul organismului asigură viața și funcționarea tuturor organelor și țesuturilor.

În concluzie, putem spune că sistemul nervos are rolul de a pune organismul în legătură cu mediul înconjurător, de a-l adapta față de condițiile mereu în schimbare ale acestuia, stabilind prin aceasta unitatea dintre organism și mediu, precum și de a conduce și coordona funcțiile tuturor țesuturilor, organelor și sistemelor de organe, realizând, prin aceasta, alături de sistemul conjunctiv și cel endocrin, unitatea organismului" (I.C. Petricu – I.C. Voiculescu, *Anatomia și fiziologia omului*).

Sistemul nervos, pentru a-și îndeplini rolul, trebuie să primească excitații atât din mediul extern prin extrareceptori, cât și din mediul intern prin interoreceptori. Aceste excitații sunt primite de la terminații speciale numite receptori și sunt conduse prin nervi către sistemul nervos central. Extrareceptorii se găsesc în organele de simț.

"Receptorii nu recepționează excitanți întâmplători din mediu, ci numai anumiți

excitanți adecvați. Aceasta înseamnă că organele de simț recepționează numai excitații specifice lor, care sunt conduși sub formă de excitații la scoarța cerebrală, unde se transformă, după analiză, în senzații. Ținând seama de aceasta, Pavlov a introdus în fiziologie noțiunea de analizator.

Prin analizator se înțelege un sistem complex și unitar, care are rolul de a recepționa, conduce și transforma în senzații excitațiile adecvate primite din mediul extern sau intern.

Analizatorii se împart în:

- analizatorii excitațiilor externe, reprezentați prin analizatorul cutanat, olfactiv, gustativ, acustic și optic;

- analizatorii excitațiilor interne, reprezentați prin analizatorul motor, vestibular și al mediilor interne" (I.C. Petricu – I.C. Voiculescu, *Anatomia și fiziologia omului*).

Toate funcțiile organismului și toate activitățile fizice sunt legate de un consum de energie.

"Energia folosită de organism provine din transformarea energiei chimice care se găsește acumulată în moleculele substanțelor organice din citoplasma celulară. Eliberarea energiei din aceste substanțe se face prin procesul de oxidoreducere. Pentru funcționarea organismului și pentru efectuarea muncii este necesar ca el să primească substanțe din mediul înconjurător, substanțe care se numesc alimente.

Alimentele se găsesc în mediul înconjurător sub forme foarte variate, forme în care ele nu pot fi trimise la țesuturi și folosite de organism. De aceea alimentele trebuie să fie transformate atât din punct de vedere fizic, cât și din punct de vedere chimic; aceste transformări poartă numele de digestie.

Digestia se realizează cu ajutorul unor organe speciale, al căror ansamblu formează aparatul digestiv" (I.C. Petricu – I.C. Voiculescu, *Anatomia și fiziologia omului*).

Energia despre care se făcea vorbire este luată de organism din mediul înconjurător sub formă de energie chimică, care se găsește în alimente. Pentru eliberarea acestei energii, au loc numeroase reacții chimice, în urma cărora unele substanțe sunt folosite de corp, iar altele sunt eliminate în mediu.

Schimbul permanent de substanțe și de energie care are loc între corpul uman și mediu se numește metabolism (funcție fundamentală a vieții).

"Energia necesară funcționării organismului provine din oxidarea substanțelor organice celulare, care pun în libertate energia potențială acumulată în acestea. Deoarece procesele de oxidare au loc sub acțiunea oxigenului în prezența oxidazelor, pentru asigurarea acestor procese și deci pentru menținerea vieții, este necesar un aport continuu de oxigen.

În urma oxidărilor, o dată cu producerea de energie în organism, ia naștere, printre alți produși toxici, și bioxidul de carbon, care trebuie eliminat.

Totalitatea organelor care au rolul de a asigura luarea oxigenului din aerul atmosferic și de a elimina bioxidul de carbon din organism alcătuiesc aparatul respirator" (I.C. Petricu – I.C. Voiculescu, *Anatomia și fiziologia omului*).

Sângele și limfa sunt lichide care circulă prin tot corpul și asigură transportul substanțelor nutritive, asigurându-se viața organismului. Circulația sângelui și a limfei este asigurată de către aparatul cardiovascular, care cuprinde: sistemul sanguin alcătuit din inimă și vasele sanguine, și sistemul limfatic alcătuit din vasele limfatice și ganglionii limfatici.

Un alt aparat important este aparatul urogenital, alcătuit din aparatul urinar (rinichi și căi excretoare), care asigură eliminarea din organism a produșilor de excreție, și aparatul genital, cu rol în reproducere.

În organism se mai află trei tipuri de glande: cu secreție externă (salivare, stomacale, intestinale, uretrale etc.), cu secreție internă (hipofiza, epifiza, tiroida, paratiroidale, timusul și suprarenalele), cu secreție dublă (pancreasul și glandele sexuale). De studiul glandelor se ocupă endocrinologia.

Am prezentat pe scurt principalele componente ale corpului uman și funcțiile acestora, nu din dorința de a expune un mic studiu anatomic, ci din necesitatea de a ilustra complexitatea acestuia și nenumăratele procese fizice, chimice, electromagnetice și de comunicare ce au loc în interiorul său. Acum, avem trecute în revistă toate elementele care ne

vor permite să emitem una dintre cele mai neașteptate ipoteze.

Am observat că omenirea este într-o furibundă căutare de probe și izvoare, care ar putea face lumină în toate cazurile nelămurite de știință sau teologie, până în prezent. Deși zburăm în cosmos, căutând resurse și civilizații extraterestre, noi nu am ajuns încă să ne cunoaștem foarte bine planeta și mai ales nu ne cunoaștem pe noi, ca ființe care populăm această planetă.

Este adevărat că știința a evoluat, tehnologia se dezvoltă într-un ritm exploziv, dar încă mai avem lucruri necunoscute, structuri biologice și funcții ale acestora neidentificate, lucru ce face ca știința să bâjbâie în multe privințe. Iată că trebuie să pornim cu elan spre noua direcție care ar putea să ne deschidă acel drum al cunoașterii universului și chiar al identificării unor civilizații (nu neapărat extraterestre, dar posibile colocatoare cu noi, chiar aici pe Terra).

Punctul nostru de vedere este că cel mai important tezaur, în care se află înmagazinate toate informațiile, este tocmai corpul uman. De aceea, spunem că acest corp uman este cel mai important tezaur, pe care omenirea trebuie să-l descopere pas cu pas, pentru a ajunge la cele mai subtile informații, care ne pot ajuta să devenim o supercivilizație, sau, poate, să constatăm că suntem o părticică a unei astfel de civilizație.

Deoarece problema genezei nu a fost încă rezolvată, suntem nevoiți să analizăm situația atât prin prisma creației, cât și a evoluției.

Din cele mai vechi timpuri, teoria creației sub forma creației divine a fost impusă de teologie și chiar acceptată de unii oameni de știință, până când a apărut teoria evoluției darwiniste, care a reușit să impună un alt punct de vedere, acela al dezvoltării vieții prin evoluția speciilor.

Încercăm să facem câteva observații asupra celor două opinii.

Creația divină, aceea promovată de către teologie, potrivit căreia divinitatea supremă a făcut omul "după chipul și asemănarea sa", construindu-l din lut și apoi suflându-i viață, a pierdut ceva teren în ultimele două secole, în favoarea evoluției.

Teoria religioasă nu reușește să lămurească pe deplin dacă prin divinitate se înțelege un personaj divin individual sau un personaj multiplu, adică

reprezentând o comunitate. Conform existenței trinității: tatăl, fiul și duhul sfânt, ne face să bănuim că ar fi vorba despre un personaj colectiv. Asta ar însemna că omul ar fi putut fi produsul unor experiențe de laborator, coagulate într-un prototip capabil să se dezvolte și să se reproducă, cu un anumit scop.

Odată cu dezvoltarea științei și tehnologiei, cu dezvoltarea ingineriei genetice, cercetătorii au început să realizeze modificări genetice ale unor structuri vii existente și chiar să creeze structuri biologice noi. Asta nu înseamnă altceva decât că omul a ajuns să se joace de-a divinitatea. Modificările genetice prin schimbarea structurii moleculelor de ADN și clonarea sunt exemple clare de creație. Ne punem întrebarea: dacă în secolul XXI omul a fost și este capabil să realizeze o creație a unor structuri vii, ce ar împiedica o civilizație foarte dezvoltată să realizeze același lucru, generând chiar structuri mai complexe?

În acești termeni, problema creației rămâne în discuție.

Să mai facem un exercițiu al minții, presupunând că suntem membri ai unei supercivilizații și dorim să lăsăm moștenire generațiilor viitoare toată baza de informații cunoscută până la un moment dat.

Același lucru îl face omul actual, care, străbătând spațiul interplanetar cu nave cosmice sau cu ajutorul undelor electromagnetice, transmite informațiile esențiale despre specia umană și sistemul nostru solar, în perspectiva unui contact cu altă civilizație.

Revenind la exercițiul nostru, prima grijă ar fi să găsim modalitatea de a stoca tot volumul de informații pe un suport, care ar fi cel mai puțin expus distrugerii sau alterării în timp. Cunoscându-se modificările în timp ale mediului, vom constata că informațiile noastre stocate pe orice suport material pot fi distruse înainte de a-și afla utilitatea.

Atunci, cea mai sigură metodă ar fi încărcarea acestor informații chiar pe o structură vie, care, prin reproducere, poate transmite mai departe aceste informații, fără să fie alterate foarte mult de scurgerea timpului. În susținerea acestor ipoteze, să ne amintim că cele mai importante funcții ale corpului uman sunt aceea de nutriție,

care asigură în primul rând susținerea individuală, și reproducerea, care asigură perpetuarea speciei. Restul sunt funcții de susținere, întreținere, autocontrol și reglare a indicatorilor vitali.

Dacă vorbim de evoluție, lăsăm să vorbească de la sine expunerea profesorului de astronomie de la Universitatea din Sussex, Anglia, John D. Barrow:

"Biologii cred că evoluția spontană a vieții necesită prezența carbonului, cu toate proprietățile sale de liant, care-l fac baza acizilor dezoxiribonucleic și ribonucleic (ADN și ARN), elicele vieții.

Prezența carbonului în univers depinde nu numai de vârsta și dimensiunile universului, ci și de coincidențele aparent surprinzătoare între aceste constante ale naturii ce determină nivele de energie ale nucleelor. Când reacțiile nucleare din stele combină două nuclee de heliu pentru a produce beriliu, suntem la numai un pas de producerea carbonului prin alipirea unui alt nucleu de heliu. Această reacție pare însă prea lentă pentru a produce carbon într-o cantitate importantă. Având ca argument faptul că existăm într-adevăr, Fred Hoyle a făcut încă din anul 1952 o predicție senzațională. El a prevăzut că nucleul de carbon ar putea posedea un nivel de energie mai mare decât suma energiilor nucleilor de heliu și beriliu. Această situație produce o reacție rapidă de tip special heliu – beriliu, deoarece combinarea celor două nuclee duce la o stare numită "rezonanță": o stare ce are un nivel natural de energie la care ne așteptăm. Hoyle s-a dovedit a avea dreptate. Fizicienii nucleariști au fost surprinși să găsească un nivel nemaicunoscut de energie a nucleului de carbon exact așa cum a fost prezis. Fizicianul William Fowler, cel care a câștigat premiul Nobel ca o recunoaștere a imensei sale contribuții în domeniul astrofizicii, a remarcat că predicția lui Hoyle l-a convins că trebuie să lucreze în acest domeniu. Dacă cineva i-a putut spune unde se află un anumit nivel de energie nucleară doar gândindu-se la stele, trebuie să fie ceva cu astrofizica asta!

În cazul când constantele naturii ar fi puțin diferite, rezonanța heliului, beriliului și carbonului n-ar fi existat –și nici noi, pentru că ar fi greu să găsești carbon în univers. Și iată o a

doua coincidență: o dată carbonul produs, el s-ar putea transforma complet în oxigen prin reacții nucleare dintre carbon și alte nuclee de heliu. Această reacție însă nu rămâne rezonantă chiar până la sfârșit, astfel că o parte din carbon supraviețuiește.

Ceea ce se învață din aceste exemple este că existența structurilor complexe din univers devine posibilă printr-o combinație a unor aparente coincidențe referitoare la valorile constantelor naturii. Dacă aceste valori ar fi numai puțin schimbate, posibilitatea de a avea observatori conștienți ai evoluției ar dispărea. Nu am putea trage nici o concluzie filozofică sau teologică din această fericită stare de lucruri. Noi n-am putea spune dacă universul a fost destinat să aibă observatori vii, dacă viața trebuie să existe, sau dacă există în alte părți din univers, fiecare sau toate aceste ipoteze ar putea fi adevărate sau false. Pur și simplu nu putem să afirmăm în nici un fel acum. Tot ceea ce trebuie să stabilim acum este că, pentru ca universul să conțină observatori vii (chiar și numai atomi sau nucleele lor), constantele naturii – sau o mare parte din ele – trebuie să aibă valori foarte apropiate de cele observate.

Am înțeles un lucru foarte important. Când avem o teorie cosmologică, ce face predicții statistice despre structura unui univers ce are origini cuantice, atunci, pentru a proba acele predicții cu faptele observate, va trebui să știm toate aspectele care fac necesară cantitatea prezisă pentru evoluția observatorilor. Domeniul valorilor acelei cantități ar putea fi foarte mic și extrem de improbabil dintr-un punct de vedere ales ca absolut. Fără îndoială, noi suntem obligați să existăm într-un astfel de univers improbabil pentru că n-am putea exista într-altul.

Călătoria noastră prin labirintul găurilor de vierme către începuturile timpului ne-a adus înapoi la faptul existenței noastre ca dată importantă în cercetarea asupra originilor universului și asupra remarcabilelor sale proprietăți.

Singura ieșire este să presupunem că "viața" este un fenomen generic apărut într-un fel sau altul, indiferent de valorile constantelor naturii. Acest lucru se împacă greu cu cunoștințele și experiența noastră de viață. Evoluția vieții

conștiente în particular (nu numai a moleculelor complicate) pare să fie o problemă destul de complicată chiar dacă dispunem de acele valori ale constantelor pe care le avem. Biologii scot în evidență numărul enorm de căi evoluționiste care au sfârșit într-o fundătură. Nu putem nega posibilitatea să existe o mulțime de alte forme de viață diferite în univers, însă noi credem că ele au la bază carbonul dacă au evoluat în mod spontan.

Pot exista cu siguranță alte forme de viață: spre exemplu suntem pe cale să producem forme simple de viață care au la bază siliciul. În prezent, studiarea a ceea ce devine cunoscut ca "viață artificială" (spre deosebire de inteligența artificială) este un domeniu fascinant al științei. El adună împreună pe fizicieni, chimiști, matematicieni, biologi și specialiști în computere ca să studieze proprietățile sistemelor complexe care posedă unele sau toate proprietățile pe care le asociem lucrurilor vii. Multe dintre aceste studii utilizează programe grafice care simulează comportarea sistemelor complexe ce interacționează cu mediul, se dezvoltă, se înmulțesc și așa mai departe. Dacă aceasta se poate numi "viață" rămâne de văzut, însă, în ultimă instanță, aceste studii trebuie să aducă lumină asupra condițiilor esențiale pentru apariția structurilor destul de complexe ca să se poată numi <observatori conștienți>."

Părerea noastră ar fi că, prin evoluție, se realizează în principal o adaptare treptată la condițiile de mediu, iar a doua funcție, aceea de reproducere, nu considerăm că ar putea fi atât de mult stimulată, încât să devină a doua prioritate a corpului biologic.

Deoarece calea dezbaterii rămâne liberă, fără a încerca să influențăm într-un fel sau altul cititorii, ne vom mulțumi cu ipoteza potrivit căreia corpul uman este tezaurul umanității, dar este un tezaur pe care trebuie să-l descoperim numai prin progres științific și tehnologic. Iată că ne întoarcem la evoluție.

Făcând o paranteză, nu putem exclude situația ca cele două variante, creația și evoluția, să fie două paliere ale aceluiași fenomen.

Asta ar însemna că teologia să renunțe la dogmele rigide practicate, iar știința să învețe că sunt realități și unele fenomene care nu pot fi probate prin percepțiile senzoriale. Împreună ar

trebui să conducă umanitatea spre noi culmi ale civilizației.

Procesul evolutiv este o realitate de necontestat, problema este a plajei de cuprindere, a condițiilor în care poate avea loc și, bineînțeles, dacă suportă o îngemănare pe anumite niveluri, cu un alt tip de proces.

Cel mai probabil, atât evoluția, cât și creația nu sunt procese singulare, ele dezvoltându-se în etape fie separat, fie împreună, fie combinate cu alte tipuri de procese.

Cu toate descoperirile științifice, noi nu cunoaștem în amănunt întreaga funcționare a corpului omenesc. Cel mai puțin cunoscut este sistemul nervos, care este și una dintre cele mai importante componente ale corpului. Mecanismul de transmitere al impulsurilor nervoase încă ascunde multe secrete, iar așa zisul rol de conectare cu mediul este aproape necunoscut. Fiindcă vorbim de acest sistem atât de important, trebuie să amintim un aspect interesant. Dacă teologia, în toate scrierile ei, pomenește despre existența vieții și dincolo de fenomenul morții corpului, lucru combătut de știință într-o anumită perioadă, iată că în India, conform *Upanișadelor*, se menționează de existența vieții și după moartea fizică a corpului, precum și despre existența unor învelișuri energetice care înconjură corpurile vii. Există credința indestructibilității sufletului, care migrează prin starea materială până la eliberarea finală.

Nu dorim să intrăm în aceste amănunte, mulțumindu-ne doar să menționăm acest aspect. De fapt, în ultimii ani, reprezentanți de marcă ai științei au început să intuiască existența unei anumite forme de viață dincolo de moartea corpului fizic, ca forme energetice.

Această efervescentă energetică din interiorul și exteriorul corpului uman va trebui identificată, clasificată și toate procesele chimice, fizice, electromagnetice și toate formele de energie să fie înțelese, explicate și folosite spre binele speciei umane și a evoluției spirituale.

O uluitoare activitate energetică se desfășoară atât în interiorul corpului cunoscut în plan fizic, cât și în imediata sa apropiere, cunoscându-se faptul că învelișurile energetice se întind și dincolo de corpul fizic, creând în jurul acestuia o aură ovoidală. Și existența aurei a fost la un

moment dat negată, până când s-a obținut fotografierea ei printr-o tehnică anume.

Se dovedește că suntem posesorii unui sistem energetic, care funcționează pe mai multe etaje ce sunt interconectate printr-o rețea complexă de canale energetice, prin care se scurg milioane de informații pe secundă.

Și, fiindcă am ajuns la schimbul de informații, ne dăm ușor seama cam cât cunoaștem din acest imens tezaur, dacă în prezent abia băjbâim pe studiul impulsurilor de natură electrică ce străbat nervii în drumul lor către creier. Încă negăm, nejustificat, spunem noi, existența unor căi de comunicare extrasenzoriale, în timp ce hipnoza și telepatia sunt de mult niște certitudini.

Referitor la aceste căi de comunicare, dorim să semnalăm și un alt aspect. Din lucrările analizate până acum, am înțeles că lumea medicală a acceptat că nervul este transportorul unui impuls electric între receptor și creier, ca unitate centrală. Acest mod simplist de abordare ne conduce cu gândul la primele transmisiuni realizate pe fir (așa zisul telegraf), cu ajutorul a două semnale, unul lung și altul scurt (notate linie și punct), cuvintele rezultând prin aplicarea unui cod (Morse).

Ceva mai târziu, s-au transmis semnale audio analogice, care transmiteau vocea umană dintr-un loc în altul. După alt timp, au apărut semnalele video. Toate aceste semnale audio și video analogice se transmit cu ajutorul undelor acustice și electromagnetice.

De câțiva ani buni, tehnologia a avansat, iar comunicațiile și tehnica de calcul au trecut pe sistemul digital, care este format dintr-o înșiruire de coduri binare, cea mai simplă stare fiind reprezentată de structura binară: tensiune pozitivă - lipsă tensiune (logică pozitivă) și lipsă tensiune - tensiune negativă (logică negativă).

Deși tehnica digitală a revoluționat transmisiunile și tehnica de calcul, intuim că în perioada următoare ea se va perima în favoarea altei tehnologii.

Surprinzător că, vorbind despre informațiile transmise la nivelul corpului, nu am găsit nicio referire că acestea s-ar transmite sub formă digitală. Sunt informații complexe, care, se pare, unele sunt transmise analogic, dar altele se transmit sub altă modalitate. Presupunem că este

vorba de unda telepatică, prea puțin cunoscută, care poate transmite aceste informații complexe la distanțe foarte mari, cu o viteză superluminică sau chiar instantanee și care nu poate fi ecranată sau perturbată de câmpurile electromagnetice sau de alte medii opace.

Smarandache și-a prezentat ideile în 1972, pe când era elev la Rm. Vâlcea, publicându-le în 1982, supozând că nu există nici o barieră de viteză în univers și că se pot construi viteze arbitrare - astfel refuzând postulatul vitezei luminii (denumită *Ipoteza Smarandache* în Enciclopedia de Fizică:

<http://scienceworld.wolfram.com/physics/SmarandacheHypothesis.html>). Această ipoteză a fost validată parțial la 22 septembrie 2011, când cercetătorii de la CERN au demonstrat experimental că particulele muon neutrino călătoresc cu o viteză mai mare decât viteza luminii.

Ipoteza Smarandache este o prelungire și o consecință a paradoxului Einstein-Podolsky-Rosen și a inegalității lui Bell și promovează ipoteza că: Nu există barieră de viteză în univers și se poate construi orice viteză, chiar și viteza infinită (transmisie instantanee).

Cercetările viitoare vor fi: studierea compoziției vitezelor mai rapide decât cea a luminei și ce se întâmplă cu legile fizicii la viteze mai rapide decât cea a luminii?

Potrivit cercetătorilor din cadrul grupului comun de la Universitatea din Innsbruck din Austria și al Institutului Național de Standarde și Tehnologie din SUA (începând din decembrie 1997, Rainer Blatt, David Wineland și alții):

- fotonul este un bit de lumină, cuanta radiației electromagnetice (cuanta este cea mai mică cantitate de energie pe care un sistem o poate câștiga sau pierde);

- polarizarea se referă la direcția și caracteristicile vibrațiilor de unde luminoase;

- dacă se folosește fenomenul de inseparabilitate, pentru a transfera polarizarea între doi fotoni, atunci: orice se întâmplă cu unul este opusul a ceea ce se întâmplă cu celălalt; prin urmare, polarizările lor sunt opuse una față de cealaltă;

- în mecanica cuantică, obiecte cum ar fi particulele subatomice nu au caracteristici fixe

specifice, la nici un moment dat în timp până când nu sunt măsurate;

- să presupunem că un anumit proces fizic produce o pereche de particule A și B inseparabile (având caracteristici opuse sau complementare), care zboară în spațiu în direcția opusă și, atunci când sunt la o distanță de miliarde de mile, se măsoară particula A; deoarece B este opusul, actul de măsurare a lui A spune instantaneu ce trebuie să fie B; prin urmare, aceste instrucțiuni ar trebui să treacă într-un fel între A și B mai repede decât viteza luminii; prin urmare, se poate extinde paradoxul Einstein-Podolsky-Rosen și inegalitatea lui Bell și se afirmă că viteza luminii nu este o barieră de viteză în univers;

- și mai mult, se poate construi orice viteză, chiar mai mare decât viteza luminii (c), prin măsurarea particulei A la intervale diferite;

- și mai mult, informațiile din particulele A și B sunt transmise instantaneu (astfel, nu există o barieră de viteză în univers);

- asemenea rezultate au fost obținute și de: Nicolas Gisin de la Universitatea din Geneva, Elveția, care a teleportat cu succes biți cuantici

sau qubiți între două laboratoare la distanță de peste 2 km prin cablu înfășurat. Dar distanța reală dintre cele două laboratoare a fost de aproximativ 55 m;

- cercetătorii de la Universitatea din Viena și Academia de Științe a Austriei (Rupert Ursin și alții au reușit teleportarea cu particule de lumină la o distanță de 600 m peste Dunăre, în Austria); cercetători de la Universitatea Națională din Australia și mulți alții.

Smarandache a promovat ipoteza că: în univers nu există barieră de viteză și se poate construi orice viteză, chiar infinită (transmisie instantanee), care ar fi teoretic dovedită prin creșterea, în exemplul anterior, a distanței dintre particulele A și B atât de mult cât universul o permite, și apoi măsurarea particulei A.

El a considerat că fenomenele superluminale nu încalcă principiul cauzalității, nu produc călătorii în timp și nu necesită energie infinită pentru particule care călătoresc cu viteze mai mari decât viteza luminii.

În consecință, a introdus fizica superlumininală și fizica instantanee (domenii

care studiază legile fizice la viteze superluminale și respectiv instantanee) și fizica neutrosifică, descriind colecții de obiecte sau stări caracterizate individual de proprietăți opuse sau care nu sunt caracterizate de o proprietate sau de opusul proprietății. Astfel de obiecte sau state se numesc entități neutrosifice

[<http://fs.unm.edu/SuperluminalPhysics.htm>].

În ipoteza sa, el a propus o teorie absolută a relativității (lipsindu-se de concepte ca dilatarea liberă de timp, contracția spațială, simultaneitățile relativiste și paradoxurile relativiste care nu par a fi fapte științifice). Apoi și-a extins cercetarea la o Teorie Specială Parametrizată a Relativității (1982), mai diversificată.

În timp ce Einstein a considerat un spațiu relativ, un timp relativ și viteza maximă a luminii, Smarandache a făcut opusul: el consideră un timp absolut și un spațiu absolut, dar fără viteză maximă, dezvoltând ceea ce a numit Teoria Absolută a Relativității (ATR). ATR nu are nici o dilatare în timp, nici o contracție a lungimii, nici o relativitate de simultaneitate și nici un paradox relativist.

Smarandache a parametrizat apoi experimentul gândit de Einstein cu ceasuri atomice, presupunând că nu știm dacă spațiul și timpul sunt relative sau absolute, nici dacă viteza luminii este viteza maximă sau nu. A obținut o teorie specială parametrizată a relativității (PSTR). PSTR a generalizat nu numai teoria specială a relativității lui Einstein, ci și ATR, și a introdus încă trei relativități posibile care urmează să fie studiate în viitor.

Ulterior, Smarandache își extinde cercetarea luând în considerare nu numai viteze constante, ci și accelerații constante.

În cele din urmă, el propune o multirelativitate noninertială pentru același experiment de gândire, și anume accelerațiile neconstante și curbele 3D arbitrare.

*

Dacă mintea noastră va scormoni în acest tezaur care se află înmagazinat chiar în corpul nostru, vom găsi cu siguranță și tehnica transmisiunilor viitoare, precum și alte noutăți care pot revoluționa știința și tehnica.

Iată că am prezentat și utilitatea acestor cercetări.

Viitorul nu poate fi decât al **evoluției neutrosifice** de la inferior la superior, dar și înapoi spre un inferior deasupra celui anterior (**involuție**) – și tot așa ca într-o spirală, de la simplu la complex, dar și invers, spre o simplificare superioară, de la complex la supercomplex și iarăși la necomplex, dar mai ridicat celui anterior; totul depinde de noi, oamenii, în cât timp vom reuși să dezlegăm toate itele acestei ipoteze. Acestea se pliază perfect pe deducția lui Vătuiu, din cartea "Viață, spațiu și timp în infinit", că spațiul (cele trei dimensiuni spațiale) se deplasează pe spirala timpului, care, reunite, evoluează pe o altă spirală – **spirala sistemului spațio-temporal**.

Dr. Stelian GOMBOȘ

Din seria „Pro Memoria”

Împlinirea a șapte ani de când Părintele Arhim. Iustin Pârvu s-a născut în viața cea veșnică, mutându-se la cereștile lăcașuri...

Duminică – 16 iunie 2013, la ora 22:40, ora României, după o suferință de mai multe săptămâni și după un chin care s-a acutizat în ultimele ore, Părintele Arhim Justin Pârvu a încetat din viața aceasta trecătoare și s-a mutat la cereștile lăcașuri, la Sfinții Mucenici și Mărturisitori pe care atât de mult i-a iubit și după care atât de mult a râvnit.

Părintele Justin Pârvu s-a născut în satul Poiana Largului – Călugăreni (Petru Vodă), județul Neamț, la 10 Februarie 1919. S-a închinoviat la Mănăstirea Durău, județul Neamț în anul 1936, a participat ca preot militar pe frontul de răsărit în al doilea război mondial, apoi a fost întemnițat pentru legionarism între anii

1948 - 1964, iar între anii 1966 - 1975 a fost reprimat în monahism ca viețuitor al Mănăstirii Secu, județul Neamț, iar între anii 1975 - 1991 ca viețuitor al Mănăstirii Bistrița, din județul Neamț.

De la sfârșitul lunii martie anul 2013 cancerul de stomac pe care îl purta în taină de câțiva ani de zile s-a dezvoltat în metastază, care a adus cu sine complicațiile medicale în urma cărora, după o suferință mucenicească pe deplin asumată și conștientă, s-a mutat din lumea aceasta la o alta mai bună. Să avem parte de rugăciunile sale!

Considerat unul dintre cei mai mari duhovnici ai ortodoxiei românești din ultimii ani, Părintele Iustin Pârvu a intrat, după cum am spus și mai sus, în mănăstire la vârsta de 17 ani, este tuns la monahism în anul 1940 și numit preot misionar pe Frontul de Est. A fost arestat în anul 1948 și condamnat la 12 ani de închisoare. Trece prin închisorile de la Jilava, Gherla sau Aiud, după care trece prin "reeducarea de la Pitești!".

În anul 1960 mai primește o condamnare de patru ani, fiind eliberat odată cu ceilalți deținuți politici.

Din cauza greutăților întâmpinate după eliberare, el ajunge să lucreze ca muncitor forestier. În anul 1966 a fost reprimat în monahism, ca viețuitor al Mănăstirii Secu, din județul Neamț, iar din anul 1975 a trăit în Mănăstirea Bistrița, din același județ.

În toamna anului 1991 a pus piatra de temelie a Mănăstirii (de călugări) Petru Vodă - Neamț, iar în anul 1999 a început construirea Mănăstirii (de călugărițe) Paltin, județul Neamț.

În anul 2003 înființează publicația creștină "Glasul Monahilor", care apare lunar. În ziua de 02 noiembrie 2008, Părintele Iustin Pârvu este ridicat la rangul de Arhimandrit. În același an, Părintele înființează o nouă publicație creștină, "Atitudini". Întemeietor al Mănăstirii Petru Vodă, ce are ca hram Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, Părintele Arhim. Iustin Pârvu a fost operat la începutul lunii mai 2013, la Cluj Napoca.

În rândurile de mai jos supunem atenției cititorilor un interviu mai vechi realizat cu Părintele Iustin Pârvu (în anul 2009), întru amintirea și pomenirea sa, acum – la împlinirea a șapte ani de la nașterea sa în viața cea cerească și

veșnică: *Este greu de găsit, dar nu-ți trebuie prea multă bătaie de cap ca să recunoști un povățuitor duhovnicesc – Interviu cu Părintele Arhim. Iustin Pârvu de la Mănăstirea „Sf. Arhangheli” Petru Vodă, județul Neamț...*

- *Preacuvioase Părinte Stareț Iustin, știm că de la Sfântul Simeon Noul Teolog încoace, povățuitorii duhovnicești se tot împuținează; astăzi, când suntem martorii unei mari secături duhovnicești, cum mai recunoaștem un povățuitor duhovnicesc? Sfinții Calist și Ignatie Xantopoulos arătau trei criterii: să fie înalt la înțelegere, smerit la cuget și blând în toată purtarea...*

- Este greu de găsit, dar nu-ți trebuie prea multă bătaie de cap ca să recunoști un povățuitor duhovnicesc. Cel care caută cu adevărat un povățuitor duhovnicesc, la momentul potrivit, îl va simți. Sufletul simte cui trebuie să i se încredințeze, căci Dumnezeu este Cel Care pune în inimă dragostea față de cel căruia ți-a rânduit să îi urmezi. Eu abia așteptam să ies din temniță numai ca să-l văd pe Părintele Paisie Olaru. Ardea inima în mine să-l văd, astfel încât, după eliberare, am mers direct la chilia Părintelui Paisie, așteptând două zile la ușă ca să mă primească la spovedit. De aici înainte, timp de opt ani nu m-am mai despărțit de povățuirea caldă a Părintelui Paisie Olaru. Mă trimisese mai întâi la Părintele Ilie Cleopa, însă la el nu am simțit atâta odihnă sufletească, deși, după 16 ani de închisoare, începuse să răsfoiască cărți groase de canoane. Relația dintre ucenic și duhovnic este foarte puternică și în numele ei se pot face multe minuni. Însă nu este suficient ca povățuitorul să fie cercat, ci să fie și în același duh cu ucenicul.

- *Preacuvioase Părinte Iustin, dar ce ați învățat cel mai mult de la Părintele Paisie Olaru?*

- Smerenia și dragostea lui față de aproapele. Era de o căldură și tandrețe sufletească rar întâlnite. Părintele Paisie era neîncetat neobosit cu oamenii, încât uita de el însuși.

- *Este bine în zilele noastre să mai căutăm povățuitori duhovnicești sau nu?*

- Este mai bine să dobândești tu puțină pricepere duhovnicească, căci vin

vremuri când nu numai că nu veți mai găsi îndrumător, dar nici măcar un cuvânt din Scriptură sau din Sfinții Părinți. Sfinții Părinți până acum recomandau povățuirea după Sfânta Scriptură și scrierile Sfinților Părinți, însă vin vremuri când vor lipsi și acestea.

- *Dar până la vremurile acelea?*

- Până atunci să le învățați pe de rost. În închisori aveam pururea în minte *Paraclisul Maicii Domnului* și alte acatiste, care ne-au fost de mare ajutor. Adevărata rugăciune nu se face la mănăstire, chiar dacă dispune de toate condițiile exterioare prielnice contemplației și rugăciunii. Noi, în închisoare, eram lipsiți de frumusețile acestui relief al munților Carpați, numai între patru pereți, unde zeci de ani stăteai între ei și nu vedeai raza soarelui prin crăpăturile zăbrelelor de la geam; iar dacă te urcai cumva să vezi o rază de soare, gardianul era la spatele tău și-ți dădea câte-o pedeapsă de cinci zile la arest sever, încât nu scăpai sănătos de acolo. Ei bine, suferința aceea era adevărata stare călugărească. La baza mănăstirii este suferința; vrei să trăiești creștinește, vrei să te apropii de Dumnezeu? Trebuie să te zbați să ajungi de la aceste laude pe care le face Biserica, să nu le mai spui prin simplu cuvânt, ci să le trăiești prin căldura aceasta a harului și să le transformi în duh, să dematerializezi acest cuvânt, pe care acum îl mai și schimonosim silindu-ne să terminăm cât mai repede slujbele, să cântăm cât mai sacadat Sfânta Liturghie, unde ar trebui să uităm de orice grijă lumească. Așadar, trăirea și suferința trezește în monah rugăciunea. Respectarea regulilor și rânduielilor, fără această trăire, naște împrăștierea și stinge duhul rugăciunii. Dumnezeu nu are nevoie să-i reciți rugăciuni, ci vrea ca acest cuvânt să devină transparent.

- *Dar Rugăciunea Inimii, a lui Iisus Hristos, nu v-a fost de ajutor acolo?*

- N-am spus rugăciunea aceasta, pentru că la pușcăria Aiudului, abia după vreo 2-3 ani s-a luat contact cu foști deținuți: Virgil Maxim, Vasile Marin, Valeriu Gafencu și alții, care într-adevăr au cultivat rugăciunea inimii. Cea mai mare parte însă s-a bazat pe rugăciunea aceasta orală. Pentru că nu erau numai deținuți politici de aceeași nuanță; printre tinerii

aceștia legionari erau și de alte culori politice, care n-aveau habar despre viața creștină; și nu erau pregătiți pentru rugăciunea inimii, ei nu cunoșteau

nici rugăciunea *Tatăl nostru*. Chiar miniștrii aceștia, cu care am stat un an și jumătate, cum ar fi generalul Arbore, ministrul Mareș, care era ministrul comunicațiilor - au fost nevoiți să învețe *Tatăl nostru* și *Crezul*, un *Cuvine-se cu adevărat*, la 50-60 de ani.

- *Ce ne puteți spune despre vremurile grele prin care vom trece și noi?*

- Ei, prin ce-am trecut noi, dar prin ce-o să treceți voi! Acele vremuri deja le-ați început. Spre deosebire de alte vremuri, va îngădui Dumnezeu vrăjmașului să se atingă și de suflet; va fi mai mult o prigoană psihologică și nu vă veți putea ascunde nici în crăpăturile pământului. Nu este ușor, sunt vremuri foarte grele. De exemplu, pe vremea marilor trăitori din Pustia Tebaidei, acolo nici miliția nu intra, nici control de stat, nici finanța nu intra, nici un control care să-i tulbure pe călugări. Erau de sine stătători și atât de liberi, încât ei într-adevăr puteau să-și ducă așa, cu toată dragostea, nevoița lor. Însă, la ora aceasta, trebuie să lupti, și cu cel văzut, și cu cel nevăzut; să lupti cu tine, să lupti cu lumea, să lupti și cu dracul. Diavolul – faci cruce - se mai depărtează, măi. Aștia văzuți nu se depărtează, ba te asaltează și-ți mai pun în cârcă și altele; ba vine cu 666, ba vine cu cărțile de identitate, cu cardurile, cu tractorul, cu motorul, cu cipuri, cu radiațiile, holocaustul - toate se răsfâng asupra ta.

De aceea credincioșii aceștia, de pildă, care vin din toată lumea înspre mănăstiri, sunt iarăși un semn că toată lumea trăiește în clocotul ăsta, în cazanul ăsta de fierbere de la un rău la altul. Iar călugărul, de bine, de rău trebuie să stea acolo, în fața lor, să dea un sfat, o relație, să le citești o rugăciune și să plece măcar câtuși de puțin alții de cum au intrat. Monahul trebuie să fie prezent și să răspundă la toate aceste nevoi ale creștinului. Altădată nimeni nu-l deranja pe sfântul, pe cuviosul. Păi, câte pomelnice aveam noi acum 70-80 de ani la mănăstirea Durău sau la Secu? Te duceai la proscomidie, începeai slujba, tu, ca preot, înainte cu o oră, sunai la intrare în tochița metalică, toată

lumea știa că a intrat părintele la biserică. Paraclisierul deja era venit. Care este rânduiala paraclisierului? Intră în biserică, se închină, ia blagoslovenie de la strana arhierescă, se duce și se închină pe la icoane, la Maica Domnului, la Mântuitorul Iisus Hristos, întră în sfântul altar, face trei metanii la intrare, trei metanii la proscomidie și cu frică de Dumnezeu începe să aprindă lumânările, cele două lumânări de pe sfânta masă, candelile. Era o scară cu trei trepte. Se urca părintele de canon săracul, sufla din greu, dar el voia să aprindă candelile în fiecare miez de noapte, să fie primul acolo când venea preotul slujitor.

După aceea venea la stareț, lua blagoslovenie de toacă și de clopot și Părintele stareț de atunci nu dormea, era treaz, la apel, era în pravilă. Acuma are o mașină cu opt locuri, cu bagaj în spate și-ntr-o dimineață se duce după sticle, a doua zi are nevoie de mătură, apoi de coada măturii și tot se plimbă și tot se plimbă, mai merge la o conferință, pe la examene și printr-alte părți, numai la biserică și la utrenie nu-i. Și paraclisierul n-are unde să se mai ducă, toacă săracul cu 25 de blagoslovenii de la... bec.

Terminam de pomenit înainte ca să vină preoții, dar acum sunt câte 3-4 mape de pomelnice numai într-o zi.

De asemenea, ca să revin, nu erau atâtea nevoi și atâtea boli. Acum s-au înmulțit bolile psihice, organice, demonizările. Apoi nu erau atâtea construcții, atâtea vite, atâta lume. Pe lângă acestea mai sunt și ispitele supratehnicii, sistemele acestea extraordinar de ascuțite care pătrund până în a-ți cunoaște și gândul. Și, când ți-a prins gândirea, aici este și partea sufletească. Iar când a intrat pe firul acesta Satana, nu mai este deloc ușor. Este o luptă împotriva sufletului. Acum nu vezi ce fac? Dacă vrei să ai un serviciu mai bun, trebuie să te înscrii în loja masonică, să te lepezi de Iisus Hristos. Și, iată, acestea toate sunt încercări și ispite și greutăți care ne fură de la adevăratele țeluri ale trăirii noastre. Acestea aduc la zero, viața duhovnicească

- *Sfințite Părinte, cum vedeți reînvierea duhovnicească a monahismului, astăzi?*

- Cu telefon mobil și cu mașini luxoase... Aceasta se va petrece o dată cu reînvierea creștinismului. Monahismul este un mădular al

creștinismului, care slăbește o dată cu acesta. Am ajuns la starea în care monahii s-au făcut precum mirenii, iar mirenii asemenea demonilor. Creștinătatea este foarte slăbită și nu știu dacă se va mai îndrepta.

- *Nici măcar după o nouă jertfă a creștinismului contemporan?*

- Dacă mai are sens. Totuși, după mine, închisorile au fost temeliile de regenerare a creștinătății noastre. Adică ceea ce trebuie să urmărim este străduința de bună voie: să te pui pe post, să te pui pe priveghere, să te pui pe rugăciune și să trăiești în numele Domnului. Să se simtă prezența ta oriunde ești. Așa, mâncare - de trei ori pe zi, ascultare - dacă poți lasă-l pe fratele - și așa mai departe...

- *Care este motivul pentru care nu se mai poate îndrepta viața duhovnicească, în zilele noastre?*

- Pentru că a slăbit dragostea între frați și nu se mai poate înțelege om cu om. Și, fără unitate, cum să mai reclădești ceva?

- *Ce să facem ca să păstrăm dragostea și unitatea dintre noi, oamenii?*

- Este nevoie de multă rugăciune, căci rugăciunea întreține buna noastră înțelegere. Acum, însă, ne îngrijim mai mult de cele materiale decât de cele duhovnicești. Înainte, forțele răului erau legate cu rugăciunile marilor trăitori; rugăciunea lor avea o mare putere. Și încă n-a slobozit Dumnezeu puterea Satanei, căci lumea este nepregătită... Forța diavolului stă în patimile și relele noastre.

- *În altă ordine de idei, Preacuvioase Părinte Stareț, ce caracterizează mai mult monahismul actual?*

- Monahii de acum au o mare deficiență în a se supune și nu știu să se spovedească; nu se spovedesc sincer. Dacă ar spune călugărul adevărul la spovedanie, ar muri. Azi îți cere blagoslovenie să se ducă până la Iași și el ajunge până la Constanța, pentru că ... tot era în drum. S-a banalizat și relativizat mult virtutea ascultării. Călugării de azi nu mai au puterea să asculte de mai marii lor ca odinioară. S-a surpat raportul dintre ucenic și povățuitor și de aceea a ridicat poate Dumnezeu darul acesta de la noi. Dar eu îi înțeleg; călugării din România sunt așa dezordonati și neputincioși în a se supune unei

ordini și rânduieli, pentru că așa sunt românii. Poporul român este împrăștiat din fire, iată nu mai avem nici dacul, nici creștinul de altădată; acum se căsătoresc negru cu alb, ortodoxul cu protestantul, catolicul cu africanul, țiganul cu românul, încât firea, la un moment dat, structura psihologică, se schimbă. Tot acest amalgam de națiuni dă naștere acestor răutăți și acestor blestemății pe care le avem în familiile noastre. Însă nu cred că sufletul trebuie forțat. Eu la mireni le mai spun câte un sfat, dar pe călugări îi las ca pe ei.

- *Ce trebuie să facem să ne întărim credința și să răbdăm toate cele ce vor veni asupra noastră? Și cunoaștem din proorociile sfinților că, de vor răbda creștinii necazurile de pe urmă, vor fi mai mari decât cei dintâi. Iar Cuviosul Paisie Aghioritul îndrăznește să spună că „mulți sfinți și-ar fi dorit să trăiască în vremurile noastre”.*

- Cugetând la moarte. Monahul și creștinul nu are această însușită datorie să fie gata de plecare? O are! Nu te interesează dacă trăiești și cum trăiești... Din ce în ce oamenii sunt mai dificili și mai cu scadențe intelectuale și putere de judecată. Ei, sunt multe de zis, dar iată că s-a făcut ora unsprezece și acuși bate de utrenie...

- Vă mulțumesc mult, Preacuvioase Părinte Iustin, și binecuvântați!...

- Domnul!...Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească! **Veșnică să-i fie amintirea și pomenirea. Amin!...**

Părintele Iustin Pârnu

Nicolae VASILE

PICĂTURA DE IUBIRE – POEME

Oameni și câini

Ca un copil,
care rămâne mereu mic,
ca un adult,
care nu uită nimic,
era consecvent în tot ce făcea,
te mușca, deși te iubea.
M-a făcut
să cunosc oameni noi,
ne-a ajutat
să ne știm mai bine-ntre noi,
ne-a învățat să nu fim rasiști,
iubindu-i la fel,
pe cei albi, pe cei negri
sau pe metiși.
Era peste tot cu ochii lui blânzi,
venea peste tine
când voiai să te-ntinzi,
ca prin minune, el te lingea
exact acolo und-te durea.
Acum, ce mult îmi lipsește,
a fost și mă doare că nu mai este!
L-a luat la El, Dumnezeu,
pe Blacky, cățelul meu.

Lăsați-mă!...

Lăsați-mă să fiu,
să știu ce este viu,
lăsați-mă să cresc
ca să pot să iubesc,
lăsați-mă să iubesc,
să nu mă prăpădesc,
lăsați-mă să-nvăț,
mintea să mi-o răsfaț,
lăsați-mă să muncesc,
să am cum să trăiesc,
lăsați-mă să mă-nmulțesc,

Domnului să-i mulțumesc,
 lăsați-mă să cânt,
 viața să v-o încânt,
 lăsați-mă să zbor,
 ce vis înălțător,
 lăsați-mă să mor
 și-o să vă fie dor!

Glossă-Fericirea

A fi fericit are numai timpul trecut,
 ai luptat și ai căutat-o atâta de mult,
 odată atinsă, fericirea a și dispărut.
 Teama câștigului ce poate fi pierdut,
 nostalgia ne arată ce mult a durut,
 a fi fericit are numai timpul trecut.
 Pentru fericire am face orice și oricât,
 sacrificiile făcute ne dănuie-n gând,
 ai luptat și ai căutat-o atâta de mult.
 Parcă-ți scapă ceva, s-o ții n-ai putut,
 lumina ei nu te-a luminat, te-a orbit,
 odată atinsă, fericirea a și dispărut.
 Odată atinsă, fericirea a și dispărut,
 ai luptat și ai căutat-o atâta de mult,
 a fi fericit are numai timpul trecut.

VIRGIL CIUCĂ

Am aruncat o scoică

Am aruncat o scoică în mare
 Să viețuiască și să devină,
 În Univers o stea călătoare
 Sau între astre navă divină.

Am aruncat o scoică în valuri -
 Căci înțepenise pe o stâncă -
 Să plutească departe de maluri
 Protejată de apa adâncă

Mi-am aruncat în ape multe vise
 Ce le-am purtat cu mine întristat,
 Ostracizat că am idei proscrise
 Și acuzat că sunt un revoltat.

Am aruncat în valuri de ocean,
 Taina durerii omului pribeag,
 Pornit să-nfrunte zeul din Canaan
 Nu cu oștiri, ci doar cu un toiag.

Am aruncat tristețea spre adânc,
 Să o devore lacomii rechini,
 Să am din nou dorința unui țânc,
 Să sar pârleazul viei din vecini.

Am aruncat oftatul în vâltori,
 Să fie dus la cer de-un uragan,
 Când va cânta taraful de viori
 Ca un copil zburda-voi pe tăpșan.

Am aruncat în apele adânci
 Ruga ateului ce n-are sfinți,
 Când apele se vor lovi de stânci
 Îmi vor trimite ruga la părinți.

Am aruncat în apa unui lac
 Necaz de om ce pribegește-n haos,
 Când luna lumina-va un iatac
 Voi admira adâncul în repaos.

Am aruncat în apele stătute
 Sudoarea sclavului de ideal,
 Din ape vor porni puteri oculte
 Și vor clădi castele pe un mal.

Am aruncat în ape argintii
 Dorințele ființei efemere,
 Pe mare pescui-vor barcagii
 Mânați în larg de vremuri austere

În ape curgătoare-am aruncat
 Păcatul trădătorilor de țară,
 Căci ne-a fost țara scoasă la mezat
 De venetici cu soldă mercenară.

Privesc la cer parcă-i locaș de zeu,
 La pescăruș în zboru-i ireal,
 De mi-a fost scris, voi înota și eu
 În apele cu-adâncul abisal.

Așteaptă viitorul

Așteaptă viitorul făr' să uiți de trecut!
De mai aștepți să vin pe un plai unde-s născut
Aruncă-ți o dorință spre margine de zare,
Și când ne-om revedea, va fi o sărbătoare.

Atunci când tu visezi privind în depărtare
Eu am să mă agăț de razele de soare
Ba chiar călători-voi pe firul tău de gând
Ca ziua revederii să fie mai curând.

De voi putea să zbor pe aripi de furtună,
- Visând la viitor și țarina străbună -
Sau pe-un zefir plâpând ce bate-n pragul serii
Pe ape va pluti mireasma primăverii.

Când voi pleca vreodată, convins c-am să revin
- Căci mi-a fost scris destinul de veșnic pelegriin -
Tu nu te frământa că ai să fii uitată
Citește-n cartea vieții cât ești de adorată.

Părinților mei plecați într-o altă lume

Când n-ați avut pâine, ați mâncat pământ,
când n-ați avut apă, v-ați băut lacrimile
izvorâte din sufletele voastre urgisite de vreme
și de pământul care v-a sângerat tălpile
și palmele trudite de muncă.

Timpul a cernut peste voi anii
transformați într-o lespede de piatră.
Soarele, luna și stelele vă vor veghea somnul,
iarba, vântul, pomii și păsările cerului vor povesti
despre necazurile și puținele voastre bucurii
și voi nici nu știți încă
dacă veți avea liniște în somnul de veci.

Războiul și restriștea ades ne-au despărțit
Ne-au reunit speranța, copiii și durerea,
La nedreptatea vremii ce crunt ne-a urgisit
Nu ne-am plecat grumazul când ni s-a poruncit
Și ne-am băut paharul cu vinul cum e fierea,
Pe care l-am umplut cu lacrimile noastre.

Năstase Marin**Un guliver cotidian**

Statuia lui George Bacovia

În anii tinereții știam puține lucruri despre Bacovia. Din „Istoria” lui G. Călinescu am aflat că s-a născut la Bacău sub numele de GH. VASILIU și a trăit între anii 1881-1957. Despre opera sa... reținusem câteva idei din ”Istoria”lui Călinescu: „poezia sa exprimă sentimentul izolării, drama căutării ieșirii din izolare, nostalgie maladivă, monotonie acustică, filosofii triste, teroarea umedului, viziuni apocaliptice, simbolism din tradiția baudelairismului ș.a.”

Cu aceste idei, Călinescu l-a fixat în „insectarul” literar: „un simbolist funebru, cu un soi de ermetism care, în poeziile din urmă, din exces de naivitate, duc la un manierism insuportabil”. Brr!.. După așa „recomandare”, cum să mai deschizi o carte de Bacovia?

Dar s-a întâmplat un „incident”care m-a făcut să-i deschid cartea. Într-un concediu pe litoral (era prin august, anii șaptezeci) am avut parte de zile ploioase și „crivăț” turbat. Ca să fiu în „ton” cu vremea, am făcut rost de poeziile lui Bacovia și mi-am cufundat sufletul în ele. După zece zile de tratament cu băi de plumb bacovian și plajă la „Scânței galbene” a venit și soarele pe litoral, zâmbind stânjenit că ne-a lăsat în voia vântului și ploilor în plin sezon estival. I-am mulțumit de bunăvoință și am plecat acasă cu sufletul tonifiat de Bacovia. Mă energizasem cu poezia acestui gigant care a... „auzit materia plângând”. Pentru că trebuie să ai dimensiuni cosmice ale spiritului ca să poți auzi Macrocosmosul plângând amarnic în microcosmosul tău. Întrucât în acele zile am aflat că poezia se servește cu sufletul, direct de la sursă și nu cu furculița critică, permiteți-mi

câteva „picături” bacoviene de alinare: „dormea întors amorul meu de plumb/pe flori de plumb.../și-i atârnav aripile de plumb”(Plumb); ”te uită cum ninge decembrie”(Decembrie); ”amurg de toamnă violet/o lume leneșă, cochetă/mulțimea-i toată violetă/orașul tot e violet”(Amurgul violet); ”negru profund, noian de negru,/carbonizat amorul fumega/făcând să vibreze scânteii de vis în... negru profund, noian de negru”(Negru); „singur, singur, singur/într-un han departe/doarme și hangiul/străzile-s deșarte/plouă, plouă, plouă/vreme de beție...”(Rar); „salonul alb visa cu roze albe/un vals de voaluri albe”(Alb); „amurg de iarnă sumbru de metal/câmpia albă un imens rotund”(Amurg de iarnă); „trec singur spre seară pe ape-nghețate/când fâlfâie pe lume violetul”(Plumb de iarnă); „o pictură parfumată cu vibrații de violet”(Primăvara); și „voi lua din cer/ceea ce nu mai găsesc prin stele/de când rățănesc”(Vreodată); „adio, pică frunza/și-i galbenă ca tine”(Pastel). Mă opresc, ca nu cumva șuvoiul de „picături” să se transforme într-un torent.

Trebuie să mai subliniez cum se prezintă Bacovia, fără referințele critice ale altora: „un suflet delicat/în goană de barbar”(Stanță medie), sau „Bacovia/Țara/când tace/orice cuget...” (Stanță la Bacovia).

Cu mulți ani mai târziu, vântul vieții mi-a purtat pașii prin orașul lui Bacovia. Acolo... surpriză! M-am întâlnit pe stradă cu marele poet. Cu capul plecat și mâinile la spate, încerca să treacă strada printr-un loc nepermis. Se baza pe bronzul său nemuritor, deși, în viteza lor nebună, bolizii străzii puteau turti orice fel de bronz. Am avut un sentiment de nemulțumire: Marele poet, atât de mic? Și...direct pe stradă?.. în aglomerație?.. cu toți trecătorii?.. Atunci mi-a venit ideea să-l aduc la dimensiunile sale cosmice și am exclamat: jos pălăria și obiectivul fotografic în fața gigantului! Bacovia trebuia privit numai dintr-un punct de vedere admirativ. Am îngenuncheat șoptind: ave maestre! Și...l-am fotografiat. Așa am realizat imaginea sa de uriaș, pe care am intitulat-o chiar așa: „Gigantul”.

Ulterior, peste ani, am aflat o poveste cu statuia lui din Bacău. Imediat după moarte, soția sa a comandat unui sculptor, prieten cu poetul, o

statuie care să-i eternizeze măreția. Sculptorul l-a făcut așa cum îl știa el, amplasând statuia direct pe trotuar, să se întâlnească zilnic cu cetățenii din ”Bacovia”. La vederea statuii, soția poetului, furioasă, s-a certat cu sculptorul, considerând „opera”o blasfemie a memoriei poetului. Femeia nu înțelesese nimic. De aceea am schimbat titlul fotografiei în cel actual: „Un gulliver cotidian”. Ca să împac pe soția poetului cu prietenul său, sculptorul. Pentru că Bacovia, ca și alți poeți, a fost un atlant întrupat într-un umil funcționar, al cărui spirit și har nu pot fi măsurate cu metrul. Așezați cumiți în rafturi de bibliotecă, acești atlanti nu ne cer decât o fărâma de atenție. Și când le-o acordăm, generoși, ei ne așează la picioare un munte de înțelepciune și frumusețe. Numai o fărâma de atenție!.. Smulsă din acel timp al nostru, plin de internet și filme cu țaca-paca și bum-bum. Ia priviți-i cum se roagă de noi în tăcere, ca să ne ofere pe tavă sufletul lor cosmic, plin de har și de iubire!.. Trebuie să-i înțelegem și să credem că acești uriași, hamali ai cuvintelor, truditari pe ogorul Limbii Române, reprezintă și ei „Țara din sufletul nostru”.

Notă: fotografia aparține d-lui **Năstase Marin**, Galați, 2007 (din ciclul „Țara din suflet”)

Nicolae MĂTCAȘ (Chișinău) - poeme

Acum un secol badea Cârțan de pe muscel

Acum un secol badea Cârțan de pe muscel
Dialoga în taină c-un porumbel, poștașul,
Ce tocmai traversase, sibilic, Făgărașul:
„Acesta-i Făgărașul. Dar dincolo de el?”

„Acolo-i Țara-ți mumă. Nu știi tu, papistașul,
Că ea te-așteaptă-acasă ca deget'-un inel?”
Străluminat, ciobanul jură pe tulnicul
Să-nchine nu la Pesta, la București imășul.

În viața sa de înger nea Grig din Pererâta
 Visa să soarbă Prutul, nu să colinde astre,
 Dar când să-și împlinescă - o! - visele albastre,

Spre Domnul el purces-a: în humă pogorât-a.
 Urmașii, nea Cârțane, ți-au împlinit-au visul.
 Spre-al lui nea Grig viu visul azi pasu-ndrepte-li-
 su.

Acum, să fie-un secol sau, poate, și ceva

Acum, să fie-un secol sau, poate, și ceva,
 Un ardelean visase Columna lui Traian.
 Își puse-n traistă slănă, o pită, -un bolovan
 Și o luă *per pedes* pe drumul otova.

O lună și mai bine mersese nea Cârțan,
 Perechi de-opinci de piele rupând vreo câteva,
 Dar fericit că visu-i nu-i vis de mucava,
 Tot admira - icoana - până căzu buștean.

A doua zi, romanii, în drumul spre serviciu
 Îl văd și se alertă, cum vine, din oficiu,
 Iar unul, slab de fire, la post în piept se-mpumnă:

„Un dac dus la Zamolxe-a sărit de pe Columnă!”
 Ci doar carabinieri zâmbeau pe sub musteți:
 Românul are - nu știți? - în pieptu-i șapte vieți!

Ca un tăiș de sabie trec falsele hotare

Oier, străjer de vise, un vrednic pui de dac
 Porni, pe jos, la Roma să-i vadă marea faimă:
 Columna lui Traianus. Când o văzu, buimac
 De-atâta drum, la soclu-i căzuse: „No, că-i
 faină!”

Și noi, de când ne naștem, purtăm în piept o taină
 Ce-ntrece și Columna, și temerarul trac:
 Să ne-nchinăm la Putna, la „Bellu”, la Nădlac,
 Unde un gând și-un suflet bat sub aceeași haină.

Ca un tăiș de sabie trec falsele hotare
 Prin inimi daco-gete și sânge de roman.
 Când simt că mă sfășie de Țară doru', -mi pare

Că toată Basarabia-i un falnic nea Cârțan.
 Deschideți, corbi, voi, țarcul, la coș gogomănia,
 Lăsați basarabeni să vadă România!

Victor RAVINI (Franța)

**Misterele psihanalitice la Freud - Œdipe sau
 absența unei prezențe**

(urmare din nr. anterior)

Specialiștii în literatură și în religii resping toate explicațiile gratuite ale psihanalizatorilor Freud, Anzieu și care or mai fi, pentru că nu explică nimic. Studiile comparative ale mitologiilor indo-europene făcute de francezul Georges Dumézil, prietenul lui Eliade, și de toți ceilalți care urmează după ei, nu pot fi dezmințite de către niște medici, care scriu despre un domeniu în care nu au nicio calificare sau competență necesară. Medicii psihanalizatori uzurpează două teritorii asupra cărora nu au niciun drept intelectual : dacă nu psihologia umană, atunci cel puțin istoria literaturii și istoria religiilor, adică istoria culturii. O cultură care îi exclude în aceeași măsură în care ei o exclud, și care îi trimite la locul lor, la ospiciu. Dacă medicii scriu în domenii ce rămân în afara autorizației lor profesionale, atunci ne putem întreba ce ar zice ei dacă și specialiștii în literatură sau religii ar scrie rețete medicale și ar face tratamente prin spitale, în locul lor.

Psihanalistul Anzieu diagnostichează ca œdipiene temele legendare și aplică eticheta de incest unor uniri sau atașamente familiare subconștiente, fără să țină cont de normele morale și juridice din antichitatea greacă, ce aveau o legitimitate religioasă și socială, conștientă. Psihanaliștii confundă atitudinile conștiente cu subconștiente, pretextând că cele conștiente ar fi substitutul a ceva din subconștient. Asta nu aduce mai multă lumină asupra conținutului din text. Aplicând observațiile lui Freud asupra textelor legendare sau mitologice, în care el nu este specialist, Anzieu înlocuiește claritatea textului mitologic cu propriile sale confuzii.

Interpretările psihanalitice se disting prin superficialitate și necunoașterea surselor. Sunt

respinse unele după altele de explicațiile amănunțite și cu implicații profunde ale textului, date de specialiștii din domeniu, cât și de bunul simț al cititorilor. Specialiștii în literatură și în religii își manifestă scepticismul asupra posibilităților psihanalizatorilor de a aduce lumină asupra culturii antice, întrucât aceștia nu au cunoștințe elementare în domeniul în care se aventurează cu o metodologie inadecvată. Ipoteticul atașament incestuos dintre Iocasta și Œdipe, pe care Creon ar fi gelos, se sprijină pe o traducere greșită a cuvântului grec *phthónos*, ce are același sens social ca și echivalentul său latin *invidia*, și înseamnă sentiment de invidie la vederea fericirii altuia care este mai bogat, mai puternic, mai inteligent.

Freud a invocat în sprijinul interpretării psihanalitice o replică din *Œdip rege*, cu ocazia unei dezbateri dintre rege și regină în legătură cu credibilitatea oraculară a unui vis Œdipian. Anzieu a notat că visul incestuos era interpretat de grecii vechi ca un simbol pentru o uniune cu pământul, de unde venim și unde ne întoarcem. Semnificația era uneori moartea, alteori luarea în stăpânire a unui teritoriu, cucerirea puterii. Și totuși Anzieu nu observă că în acest simbolism nu există nicio urmă de angoasă și nici de culpabilitate Œdipiano-freudiană. El încearcă să psihiatrizeze lucrurile pe care nu le înțelege și interpretează textul contrar cu ceea ce enunță Sofocle în text. Este ca și cum am trage concluzia că omul de Neandertal inventase comunicarea Wi-Fi, întrucât nu s-au găsit fire electrice de pe vremea aceea. Medicul Anzieu integrează în text noțiuni care nu-i aparțin lui Sofocle și care sunt un erzaț pentru propriile sale turmentări psihice abisale.

Psihanaliștii fac greșeala de a crede că visele dau sens operei de cultură și ignoră că dimpotrivă, cultura este aceea care dă sens viselor noastre. Pentru Sofocle, visul respectiv este un accesoriu în structura literară, și nicidecum miezul tezei sale. Dacă ar fi avut intenția să facă un punct central din acest vis sau să îl culpabilizeze pe Œdip, nimic nu l-ar fi împiedicat să spună explicit tot ce ar fi vrut să spună, peste tot în text. În buna tradiție freudiană, Anzieu se străduie să dovedească prezența complexului Œdipian în mitul lui Œdipe, sprijindu-se pe pasaje ce lipsesc

din legendele anterioare, pe care Sofocle le-a introdus din motive estetice și teatrale, întru totul străine de psihologia abisală, și care deci nu pot avea o valabilitate universală. Dacă raționamentul psihanalitic ar fi corect, atunci Œdip ar fi visat chipurile văzute de el în copilărie, ale părinților săi adoptivi, pe care îi credea din străfundurile sufletului că ar fi fost părinții săi adevărați. Atunci, ar fi avut un complex Œdipian față de Meropa și Polybiu, care îl crescuseră ca pe fiul lor. Meropa este personajul și arhetipul matern în viața afectivă a lui Œdip. Înainte de a sosi la Teba, el nu o văzuse niciodată pe Iocasta. El nu are cum să vadă în Iocasta pe mama sa. Ea nu a trezit niciodată emoții în psihicul lui Œdipe în timpul copilăriei lui. El nu se căsătorește cu ea din vreo înclinație personală. Ea îi este dată fără ca el să o vadă sau să o ceară, așa cum i se dă puterea regală, după ce a nimicit sfînxul și este obligat de către tebani să împartă patul cu regina. Aici este vorba de dreptul cutumiar, referitor la legitimitatea puterii regale și nicidecum de vreo alegere personală a lui Œdip.

Din motive de rațiune psihanalitică, Anzieu răstoarnă datele din text și contravine logicii: el zice că Œdip regăsește lângă Iocasta prima fericire, de care separarea l-a lipsit. Desigur că el găsește fericirea lângă ea, însă tocmai pentru că el o privește ca pe o străină și nu ca pe mama sa. Dimpotrivă, descoperirea adevărului le aduce nefericirea. În plus, textul lui Sofocle spune clar, că separarea de mama sa, nu are loc pentru Œdip la nașterea sa, ci când părăsește „dulcele chip al părinților săi” adoptivi Meropa și Polybiu.

Suntem cu toții de acord că drama prezintă consecințele psihologice ale unor constrângeri juridice, religioase, etice, sociale, care sunt date istoric, mai presus de capul omului. Dimpotrivă, psihanalizatorii văd manifestările juridice, religioase, etice, sociale ca un rezultat al unei constrângeri psihologice. Acestea nefiind evidente, ei le caută în „profunzimi”, în abisal. Ei văd în text ceea ce textul nu le dă prilejul să vadă, adică propriile lor fantezii din propriul lor subconștient. Sofocle îl absolvă pe Œdip de orice vinovăție, ba chiar acuză destinul și zeii. Sofocle îndreaptă mânia spectatorilor împotriva zeilor și a predestinării nedrepte, apelând la compasiunea publicului față

de bieul său erou nevinovat. Pe de o parte Sofocle, cu publicul său vechi sau actual, cu specialiștii în istoria literaturii, a religiilor și a culturii, iar pe de altă parte psihanalistii. Ca două religii de neîmpăcat, fiecare cu propria sa morală și cu marii ei preoți.

Este de datoria scriitorilor din toate vremurile să fie apărătorii individului uman oprimat de o forță majoră. Psihanaliștii își atribuie rolul de procuror general și fac eforturi să atragă dușmănia publicului asupra lui Œdip. În lipsă de dovezi, ei prezintă date răsturnate și contrafăcute. Vocația oricărui scriitor este eminentamente umană, pe când vocația psihanalistilor se adevărește a fi profund anti-umană, întrucât inversează faptele și le răstălmăcește, pentru a transforma victima în vinovat. Cicero cunoștea la perfecție această tehnică avocațească, de a răsturna realitățile sau a prezenta adevărul drept minciună și minciuna drept adevăr. Freud a culpabilizat copiii, iar când s-a văzut șubrezenia teoriei lui, continuatorii săi au culpabilizat părinții. S-a văzut și netemeinicia acestei teorii și atunci freudienii au culpabilizat întreaga societate. Freud a văzut o problemă acolo unde nu era nicio problemă. Rezultatul a fost că a creat o problemă care nu era și a plasat-o acolo unde nu își avea locul. Înainte de Freud nu a existat această problemă, el a inventat-o din nimic. Datorită lui Freud au fost suspectați, culpabilizați și chiar condamnați oameni nevinovați. În apărarea integrității științifice și metodologice a lui Freud, el nu putea ajunge la alte concluzii, întrucât oricine poate constata că el nici nu a citit și nici n-a văzut piesa de teatru, ci este posibil că s-a bazat pe vreun rezumat al pieselor lui Sofocle, făcut pentru elevii de la școală, sau s-a mulțumit cu ce i-o fi povestit cineva care fusese la teatru.

Nu trebuie să ne mire că psihanaliza fascinează în pofida erorilor ei fundamentale, la fel cum fascinează și civilizația umană, cu toate că de-a lungul întregii sale istorii comite cele mai grave greșeli de gândire, cu consecințe dezastruoase împotriva umanității. Să nu uităm că istoria mondială este istoria nebuniei universale. Se repetă aceleași greșeli care au dus la căderea din interior a marilor imperii și civilizații. S-au acumulat sumedenie de cunoștințe de istorie, gândirea a evoluat, înțelegerea istoriei s-a extins

și s-a aprofundat, și totuși experiența umană, practic, nu a transmis nicio învățătură de minte de la o generație la alta. Tot ce am învățat este că istoria nu ne oferă nicio garanție și nicio soluție. Soluții oferă numai politica, iar soluțiile politicii creează probleme din ce în ce mai greu de soluționat. Se știe că istoria e un vast teatru, la care participăm cu toții, unii din noi fiind actori, mai buni sau mai răi, iar alții sunt privitori, așa cum ne învață Eminescu. Fără îndoială că interesul psihanalistilor ar trebui să le îndrepte pașii cercetărilor spre a ne explica inexplicabilul, adică misterul supraviețuirii omenirii în ciuda demenței globale.

Orice om care știe cum merge comerțul și cum se crează o piață, pricepe că Freud și ucenicii săi au creat din așchii rătăcite trunchiul unei meserii, care să le asigure clientela până la pensie și pentru toată posteritatea lor profesională. Dacă există clienți naivi, de ce nu? Celebrul Woody Allen, zicea că el a mers la psihanaliză douăzeci și cinci de ani, a plătit bani grei și încă nu i-a folosit la nimic, după cum se și vede, decât să facă filme în care își bate joc de psihanalisti. Da, și-a recuperat banii cu vârf și îndesat și este mai cunoscut decât Erikson sau Onfray. În orice caz, există premise favorabile pentru ca psihanaliza freudiană să supraviețuiască, deoarece este o excelentă idee comercială și o taxă suplimentară pe naivitate.

Români tineri geniali

Și, totuși, de ce ne pleacă valorile?

Ați citit undeva, sau ați auzit din gura vreunui propagator de știri televizate despre **Timeea Petrescu**, o copilă de 12 ani născută la Craiova, care cu un IQ de 162 de puncte (la IQ 140 ești considerat geniu!) a fost acceptată în grupul restrâns ai celor mai deștepți oameni de pe planetă?

Dar despre cei trei liceeni români, **Alexandru Radac, Daniel Marpozan și Codrin Muntean**, din Sibiu, care au câștigat medalia de aur la Robotică, secțiune a Olimpiadei Geniilor,

concurs organizat de către Oswego State University of New York.? Va spus cineva că cei trei au creat un revoluționar robot pompier menit să salveze oamenii dintr-un incendiu fără să pună în pericol viața salvatorilor și un extrem de eficient sistem inteligent de economisire a energiei electrice în locuință.

În legătură cu elevul român **Norbert Kereszeny**, născut la Sighetu Marmăției, ați văzut scris pe undeva, ați auzit a se aminti despre el printre sutele de breaking news-uri devastatoare ale vreunei emisiuni de știri? Oricât v-ați strădui, nu. De ce ar fi trebuit să-i știți numele? Fiindcă, fapt uimitor în lumea universitară italiană, el, un român, a intrat primul dintre 60.000 de candidați la facultatea de medicină a Universității din Milano

Ați auzit rostit numele **Mihaela Florea** la vreo televiziune care transmite neconținut 24 de ore din 24, 365 zile pe an, ori l-ați citi tipărit pe undeva, eventual în ultima pagină a vreunei fițiuci cu pretenții de jurnal? Desigur, nu. De ce este important numele ei? Ea, Mihaela Florea în vârstă de 18 ani, din Brăila, a câștigat Campionatul Mondial Microsoft Office Specialist 2019, secțiunea Excel. La Campionatul Mondial, cum este normal, au participat cei mai talentați informaticieni de pe planetă! Nicăieri în presa românească nu veți afla numele româncei, absolventă a extrem de puțin promovatului Colegiu Național „Gh. M. Murgoci”. Pentru ziarele românești, aproape în totalitate ticluite în redacții aparținând unor jurnaliști prea puțin interesați de valorile autohtone, Mihaela este un nimeni în comparație cu Adelina Pestișu, Carmen de la Salciua, Alina Plugaru sau Sexy Brăileanca.

V-a informat, cumva, cineva din media românească despre **Ștefan Pricopie**? De ce ar fi trebuit să-i cunoaștem numele? Fiindcă românul Ștefan Pricopie, absolvent al Universității Manchester, a câștigat anul acesta, la secțiunea Economie, unul dintre cele mai prestigioase premii de pe planetă: „Global Awards” - 2020, cunoscut ca și Premiul Nobel Junior!

La competiție au participat peste 3.400 de persoane reprezentând 338 universități din peste 50 de țări. Premiul va fi acordat în ziua de luni,

11 noiembrie. A doua zi după alegeri. Credeți că veți auzi în acea zi devenită importantă pentru România datorită lui, măcar în șoaptă, rostit numele lui Ștefan Pricopie? Vă interesează despre ce era vorba în teza de licență cu care Ștefan a câștigat Premiul Nobel Junior? Dacă da, aflați că trata tematica extrem de importantă a învățământului public și a fenomenului de brain drain! Adică, se înaintau soluții inovative pentru unul dintre cele mai criticate laturi ale educației, inclusiv în România: învățământul public.

S-a apreciat că teza sa deschidea noi perspective privitoare la metodele prin care poate fi adusă pe linia de plutire, prin învățământul public, educația generațiile viitoare. Deși este o direcție de interes maxim pentru educația românească, domeniu considerat a se afunda azi în mlaștina pestilențială a semidoctismului și măcinat de pericolul analfabetismului generalizat, nimeni de la noi nu s-a găsit interesat de ideile tânărului Pricopie...

Ce este fenomenul „**brain drain**”, analizat și el în teza studentului român? Fenomenul „brain drain” (în traducere directă „exodul de creiere”) reprezintă una dintre cele mai devastatoare realități cu care se confruntă România de trei lungi decenii!

Cât de pustiitor este acest fenomen pentru noi? Pentru a răspunde ar fi, probabil, suficient dacă aș preciza - cu o singură excepție, toți românii eminenți nominalizați mai sus nu mai trăiesc astăzi în România! Sunt creiere tinere și fecunde luate de valul cu putere de tsunami al exodului românesc. Sunt creiere alungate de noi cu bună știință. Sunt semne incontestabile ale geniului acestui popor împrăștiat în lumea largă cu o inconștiență criminală. Interesează pe cineva din România teza lui **Ștefan Pricopie**? Sau a stat vreo oficialitate de vorbă cu unul dintre geniile de mai sus, aparținând încă aceste țări, aflați pe cale de a fi absorbiți de o altă cultură?

Nu! Miniștrii educației (26 în ultimii treizeci de ani!) se schimbă precum ciorapii fără să lase nimic în urma lor cu excepția mirosului pestilențial, specific oricărui ciorap murdar, miros care se răspândește rapid în întregul sistem educațional românesc. Voi aminti și despre **Alexa Tudose**, elevă în ultimul an la Colegiul Național

„I.L.Caragiale” din Ploiești, o tânără despre care, de asemenea, aproape nicăieri nu s-a scris sau vorbit.

De ce Alexa Tudose? Pentru că ea a cucerit, în septembrie anul acesta, medalia de aur la Balcaniada de Informatică. Este singura dată în istoria Balcaniadei când medalia de aur este atribuită unei fete! La concurs au participat 52 tineri informaticieni de viitor din 11 țări.

De ce mai este important să vorbim despre Alexa? Pentru că, asemenea altor copii supradotați de vârsta ei, nici Alexa nu va rămâne în România! Ea a decis să plece în Marea Britanie unde timp de șase ani va urma cursurile Universității din Oxford. Se va mai întoarce? Nimeni nu poate ști azi. Ceea ce cunoaștem cu siguranță este că șansele revenirii sunt mici.

La doar 18 ani, **Rareș Buhai**, un elev din clasa a XII-a de la Coegiul Național „Liviu Rebreanu” din Bistrița este cel mai medaliat elev român cu aur la Olimpiada Internațională de Informatică, de unde a adus nu mai puțin de 8 medalii de aur. Bistrițeanul numit și „copilul de aur al informaticii” a fost deja admis la Harvard, însă spune că și-ar dori să muncească în țara natală și nu printre străini.

Botoșaniul este considerat un tărâm al geniilor, pe aceste meleaguri văzând lumina zilei, poetul Mihai Eminescu, istoricul Nicolae Iorga, muzicianul George Enescu, pictorul Ștefan Luchian sau biologul Grigore Antipa. Puterea minții dar și a educației botoșănene dă și astăzi motive de mândrie românilor, prin intermediul unor tineri de succes. Încă din secolul al XIX lea Botoșaniul a dat României o penurie de oameni de știință, adevărate genii, valori nepereche. Printre aceștia se numără, Mihai Eminescu, George Enescu, Nicolae Iorga, Ștefan Luchian, Grigore Antipa, Octav Onicescu sau Elie Radu. La toți aceștia se adaugă academicieni, artiști, ziariști și sportivi de renume național și mondial.

Am dat numai câteva exemple de tineri excepționali, doar din câteva județe, pe care „cineva” nu dorește să-i cunoaștem, nu vrea să-i prețuim la adevărata lor valoare și ne interzice să ni-i apropiem de țară.

Sunt numai câteva dintre miile de minți românești care luminează precum stelele

intelectul planetei și al căror nume, numai din vina noastră, le ignorăm.

Sunt tineri români pe care țara îi pierde definitiv, care vor înnobilă prin capacitățile lor viața științifică, medicală sau artistică din altă parte, din țări care, pentru că știu să prețuiască și să păstreze valorile adevărate, ne sunt date exemplu de iluminare în istoria omenirii. Sunt tineri români despre care forțe oculte nu vor să aflăm, a căror existență, talent și inteligență sunt trecute sub o vinovată tăcere în timp ce mințile fragede ale generației care acum se ridică sunt inundate cu false repere.

„Noi dacă ignorăm aceste calități care sunt esențiale, ne ruinăm viitorul. De fapt asta vedem zi de zi, ceas de ceas, pas cu pas. Tot ceea ce facem este contra intereselor noastre”, spune profesorul Florin Colceag.

Și, totuși, de ce ne pleacă valorile?
Adevărul.ro

Gânduri și cugetări despre prietenie

Prietenia înseamnă un suflet în două trupuri –
Aristotel

Prietenia perfectă este o creație a omului. Cea mai înaltă dintre toate. – **Jean Cocteau**

Prietenia înseamnă a fi frate și sora, două suflete ce se ating fără să se confunde, două degete ale aceleiași mâini. – **Victor Hugo**

Ferește-te deopotrivă de prietenia dușmanului și de dușmănia prietenului – **Nicolae Iorga**

Prietenia este închisoarea sufletului de bună voie în trup străin – **Dimitrie Cantemir**

Prietenia îndoiește bucuriile și înjumătățește necazurile – **Francis Bacon**
Bucuria omului e omul. Între ei se înfiripă prietenia care umple cel mai întins deșert al sufletului nostru. – **Jacques Benigne Bossuet**

Există un stadiu de prietenie, unde nu mai e

nevoie să vorbești spre a te înțelege, nici să te sfătuiști spre a acționa în comun. – **Nicolae Titulescu**

Prietenia este o relație interpersonală care se bazează pe încredere, cinste, toleranță. – **August von Kotzebuc.**

Ceea ce este sublim într-o prietenie nu este atât a muri pentru prietenul tău într-o ocazie strălucită, cât a te sacrifica pentru el zilnic și cu discreție. – **Stendhal**

Cel care n-a simțit niciodată farmecul unei prietenii sincere și dezinteresate, nu cunoaște toată fericirea pe care un om o poate primi de la alt om. – **Carl Gustav Jung**

Prietenia înseamnă a fi alături de prieteni nu când au dreptate, ci când greșesc. – **Andre Malraux**

Cei răi nu au decât părtași; voluptuoșii, tovarăși de orgii; oamenii de afaceri, asociați; oamenii politici adună pe nemulțumiți; doar oamenii virtuoși au prieteni. – **Voltaire**

Prietenia este cu siguranță cel mai bun balsam pentru durerile provocate de decepțiile din dragoste. – **Jane Austen**

Prietenia rămâne oglindirea în alter-ego... – **Constantin Brâncuși**

Prietenia nu rezista nici în jigniri, nici în înfrângeri. Ea moare, – **Titu Maiorescu**

Prietenia este egalitate armonioasă. – **Pitagora**

Un prieten din interes este mai primejdios decât un vrăjmaș. – **C.A. Rosetti**

Ține-ți prietenii aproape, iar dușmanii și mai aproape. – **Sun Tzu**

Într-o prietenie lucrul cel mai greu nu este de a ne da pe față defectele dinaintea unui prieten, ci de al face să și le vadă pe ale lui. – **Francois de La Rochefoucauld**

Este stupid să lași prietenia să moară din cauza neglijenței sau tăcerii. Înseamnă să te lipsești, cu bună știință, de una din cele mai mari mângâieri ale vieții. – **James Boswell**

Prietenia sfârșește acolo unde începe neîncrederea. – **Seneca**

Poeme de Cristian Petru BĂLAN (SUA)

UNICA SOLUȚIE (poem creștin)

Știu că sunt poetul zăbavnic sosit să vă cânt prea târziu,
Dar seceta grea de cuvinte mi-a spus să-mi smulg
din cer lira,
Căci codrii pe-ntins mioritic cereau să-i doinesc
cu glas viu,
Plângând ale lor tragedii când trist le sortisem
satira...
Ce multe-ar fi de-nșirat, că s-ar opri din susur
izvoarele!
Și-ntâi cuveni-s-ar să-ncep descriind iubiri
arzătoare,
Frumuseți, peisaje de vis, cât de sfinte-s mereu
Luna și Soarele!
Ce mari fericiri am trăit în lumea din jur
trecătoare!
Dar... nu pot. Căci astea s-au spus, iar azi alte
scene-s în față...
Trecutul dispăre subit, împins dup-o neagră
cortină.
În locu-i apare-un coșmar și groaznic de ochi mi
se-agață...
Coșmaru-i cumplit: arderi și fum, răcnete tari și-n
surdină...
Crime, mulțimi furioase, urlate pline de ură,

Mame plângând, prunci speriați, ceru-nnegrit de furtună;
 Lume bolnavă - de moarte fugind cu cârpe și botnițe-n gură...
 Totu-un iad! Și iarăși îmi zic: ce lume nebună, nebună!
 Desigur, la-așa iad, răspund: da, pe drept meritam
 Căci Terra-i-n destrăbălare și oamenii ei sunt inerți!
 De-acee-n genunchi către Domnul, cu toții așa să-L rugăm:
 Părinte, de Tine uitarăm... Te rugăm să ne ierți!
 Să ne ierți!...

DIN ÎNTUNERIC LA LUMINĂ

Adesea-n negrul cosmos un vis ciudat m-aruncă
 Și-n jurul meu e haos iar sufletul mi-e frânt:
 Eu zbor prin bolți de neguri cercând să văd vreo stâncă,
 Vreo rază de lumină sau chiar vreun nou

Vibrând și plin de zbucium, ard răscolind genunea,
 Mă zvârcolesc prin spații să ies din rătăciri,
 Căci e-un ocean de groază ce-mi urcă slăbiciunea
 Pe munți de întuneric cu-n iad de poticniri.

Sunt conștient că totul e-un vis, o grea urmare
 A vieții-nvârtoșate ce ne-mpresoară-n jur -
 De-aceea-mi deschid ochii și sar drept în picioare,
 Alerg grăbit afară privind cerul de-azur.

Mi-ntind ambele brațe spre zarea luminoasă,
 Spre munții plini de soare, spre codrii înverziți,
 Spre-un stol de rândunele ce se re-ntorc acasă,
 Spre lacul cel albastru cu nuferi înfloriți...
 Atunci o sfântă pace în suflet îmi coboară:
 Sălbaticile umbre pe dată au pierit,
 Iar inima se umple de-o tainică comoară,
 Și simt o Primăvară cum nici n-am mai simțit...

SCHIMBAREA LUMII

Nu-i chip ca mersul lumii să-l schimbi cum vrem noi toți:

Ar fi cum ai întoarce un fluviu spre izvoare...
 Istoria-i scrisă-n stele, nu poți s-o tragi la sorți;
 E-un râu apocaliptic curgând cu noi sub soare.

Pulsează-n omenire mari legi și sunt adânci:
 Schimbări neașteptate, cascade de destine,
 Stagnări sau mari explozii, țâșniri sau mers pe brânci,
 Fie-n decoruri triste, fie-n splendori divine.

Grăbită zboară viața - cu bietul om sub vremi,
 Dar nu prin toată lumea conștiința clar veghează.
 De-aceea multe-ndură - cei răi și cei supremi -
 Soarta li-i diferită; doar moartea-i egalează.

Azi mult mai aspră-i viața: cu clocot plin de șoc,
 Cu mii de-evenimente-n contraste monstruoase
 Care ne schimbă firea, blocându-ne pe loc.
 Vrând să ieșim din ele, vin altele mai crase!

Unde-i scăparea-atuncea (lumina din tunel)?
 Cum ne schimbăm destinul? Unde să emigrăm?
 Cumva în meditații? În droguri din cartel?
 Prin noi tehnologii? Spre Marte să zburăm?

Unde? Chiar unde oare? Știința ne-a-ncurajat,
 Dar nu-i de-ajuns, de vreme ce spiritul e-n urmă.
 Toți înțelepții lumii-un răspuns au căutat
 Și încă-l tatonează, dar tot degeaba-l scurmă...

Răspunsul nu-i aicea; nu e pe-acest Pământ:
 E mult mai sus de Soare, mai sus de Empireu!
 Deja-a-nceput Schimbarea... N-o simți cum ia avânt?

Lumina-i orbitoare ruptă-i din Dumnezeu!...

MEDALION LIRIC

Al. Florin ȚENE

Edenul este Patria Limbii Române

Mi-e dat să-mi rostesc gândurile
să visez
în Limba Română,
fiecare cuvânt un fagure,
ca mierea luminii în degetarul macilor,
ca vârsta arborilor în cercuri,
în fiecare din ele trudește un străbun,
veghează o baladă.

Patria Limbii Române e Istoria
acestor plaiuri păscute de Miorița,
modelate de doine
și fiecare cuvânt al ei a fost cioplit
cu grijă
la izvoarele dorului.
Ea nu poate fi mutată,
cum nu se poate înstrăina fântâna
de izvoare.
Acesta este edenul existenței noastre,
Aici,
Nu în astre!

Am spart coaja de nucă
a cuvântului și peste înțelesuri am dat
de bine, dulci ca mierea, de ducă
și ură,
avea gust de zgură
dar și de păcat,
simțeam eminesciană vibrație,
înțelepciunea lui Pann din gură în gură
era în sămânța gata de germinație.

Am spart coaja seminței cuvântului
și-am dat peste altă sămânță,
un alt înțeles, o altă cărare,
o altă speranță,

o clanță
pentru o altă,
o altă...
până rămâne
măduva Limbii Române.

În fiecare cuvânt e un oier,
un țăran
care face holda să cânte
imnurile acestui pământ
scrise cu plugul pe nepieritoarele pergamente
ale brazdelor.

Rostiți un cuvânt în limba noastră
și veți simți
și gustul mierii
și vânturile veacurilor
și mirosul câmpiilor.

Rostiți un cuvânt în Limba Română
și veți auzi
mângâierile mamei
și vorbele tatei grele ca piatra
din temelia casei.

Ascultați un țăran vorbind ogorului
și veți vedea cum trec cuvintele
din hrisoave în versurile eminesciene
precum ploaia în rădăcini.
Aceasta este eternitatea ei,
gloria ei
de a fi mereu
ca frunzele pe o cetină seculară.

România pitorească

Ovidiu ȚUȚUIANU

Dacă...

Dacă stelele din ceruri, ți-au menit întreaga viață,
 Și-astfel zilele-ți se-n șiră ca mărgelele pe ață,
Dacă lumea cea nebună te strivește fără milă,
 Și-ți creează neplăcere, indignare, scârbă, silă,
Dacă nimeni dintre oameni nu primește-a ta
 povață,
 Și nu vezi decât sfidare pe a lor cea dublă față,
Dacă n-ai niscai proptele, și nici bani și nici tu
 pilă,
 Poți să tragi din greu povara, gâfuind ca o cămilă.

Dacă tot ce te-nconjoară, este fals și plin de
 gheață,
 Și te-ncarci cu-amărăciune începând de
 dimineată.

Dacă totul se rezumă la antet și apostilă,
 Nu mai poți decât alege între prafuri sau pastilă.

Dacă și organizarea este una hrăpăreață,
 Ce te strânge între ziduri, ca un val de fortăreață,
Dacă ești vânat la colțuri și sub sticlă de lentilă,
 Ai putea să ai chiar pizmă pe o biată de reptilă.

Dacă lumea cea nebună te strivește fără milă,
 Și-ți creează neplăcere, indignare, scârbă, silă,
 Nu uita și ia în seamă ce bătrânii ne învață:
***Nu doar stelele din ceruri ți-au menit întreaga
 viață!***

Decalogul tăcerii

Să taci, atunci când e de presupus,
 Că nu-i valoare în ce ai de spus!

Să taci, că omul poate e sătul,
 Atuncea când tu ai vorbit destul!
 Să taci, și cată să nu te grăbești,

Așteaptă rândul tău ca să vorbești!

Să taci, și te păzește de păcat,
 Când omul cel perfid te-a provocat!

Să taci, și de conflict să te ferești,
 Când ori nervos ori iritabil ești!

Să taci, când intri în biserică,
 Ca să-l auzi pe Domnu'-n predică!

Să taci, când din biserică tu ieși,
 În suflet Duhul Sfânt ca să îl țezi!

Să taci, și sigur vei fi răsplătit,
 Când către bîrfă iar ești ispătit!

Să taci, atunci când poate ai chitit,
 Să critici pe oricine însutit!

Să taci, ca să ai timpul să gândești,
 'Nainte de-a începe să vorbești!

Maria FILIPOIU

Renaștere spirituală

Cât timp e sufletul în pribegie,
 Pe râul de lacrimi și regrete curg,
 Iar tenebrele ascunse în amurg
 Întind umbre pe a Lunii făclie

În suflet răstignit, arzând ca pe rug,
 Rămâne gând amprentat pe hârtie,
 Cu picuri din ochi, de-a vieții sclavie,
 Ce-n potirul heruvimilor se scurg.

Dar spiritul vieții va renaște-n zori
 Pe cerul privirii încărunțite,

Cu Soare menit să topească ninsori.

Din gânduri de așteptare umbrite
Se scurge rouă pe-nmiresmate flori,
Balsam să pună condeiu-n cuvinte.

Vasile GROZA

Universul

Și totuși e o lucrătură,
Înainte a fost nimic?
Dar și nimicul e ceva, o picătură,
Ce a prins viață, pic cu pic!...

Ea a venit dintr-un „ETER”!
Mult discutata plămădeală,
A celui misterios big bang,
Ce-a luminat noaptea cea neagră

Dar „ETERNUL”, cine e?
Este adevărul greu.
Nu-i o presupunere,
Nimic fără DUMNEZEU!

Gândul merge mai departe,
E și el de necuprins.
A Universului parte,
Ce nu poate fi învins!

Cine, unde, cum și când?
Ce vedem a apărut.
Gândul se zbate luptând,
Să găsească-un început.

Începutul; EL, TU, EU,
Toi suntem un început.
Nimic fără Dumnezeu,
Gândurile ai priceput?

P.S. - De luat în seamă știința,

Ce studiază-ndeaproape.
Tot din big bang făcând parte
Aducându-și contribuția.

Să pătrund în conținut
Urmărind mereu și gândul.
Ce este de reținut?
Prima oară-a fost CUVÂNTUL!

Ionel MARIN

În dulcele grai românesc

Nicicând nu se poate uita graiul mamei,
De aceea întotdeauna Patria este
Vatra străbună, troița părinților,
Candela sfântă a străbunilor de milenii,
Sfințită cu dragoste, ce-nflorește demn,
În ființele noastre încă din copilărie...
Este izvorul fermecat dăruit de Dumnezeu
În dulcele grai românesc, neasemuit și unic,
Strălucitor, rostuit cu drag și luminat,
De Adevărul divin și Hristos Domnul.
România, făclie și lacrimă a Europei,
Veche vatră de civilizație geto-dacă,
Este Regina noastră sufletească,
Sfântă glie, plai sfințit pe...veșnicie.

Nu strivi mugurii viselor

De vrei poți să nu strivești mugurii viselor,
Visele copilăriei, ale înflăcăraților semeni,

Dăruitori de frumusețe sufletească și armonii...
 Încearcă să fii slujitor al Binelui, să dăruiești,
 Urbei natale, norodului bunăstare, stabilitate,
 Raze de lumină și speranțe tămăduitoare,
 Bucuria anotimpurilor tuturor celor apropiați,
 Ca să renască Adevărul și nestinsa iubire
 frățască...
 Omoară păcatul trufiei, mângâie, lucrează
 cinstea,
 Nu lăsa fărădelegea să prindă rădăcini...
 Planeta noastră are nevoie de vizitatori,
 Să lăsăm urme adânci, strălucitoare,
 Peste chipul Patriei străbune și al lumii.

Agafia DRĂGAN

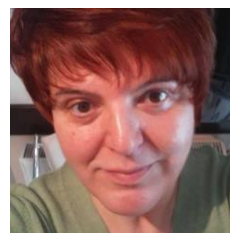
Rătăciri

Sunt aici Doamne
 La crucea dintre pământ și cer
 Sufletul inundat de ceață
 Limpezește-l
 Să nu-mi aducă umbrele în față
 Sufocată m-aș apuca
 Să veghez ecoul
 Celor care am fost
 Ziditori întru mine
 Abecedarul
 Prin care mă vestesc
 În drumul spre mâine
 Până când am să mă gălesc
 Ridicată
 Într-un gând
 Și mâna-n mâna cu ei
 Într-o necesară risipire
 Să-mi aflu
 Rătăcirea.

Te caut, Doamne!

Sunt nopți în care răscolesc insomnia
 Și inima Ta cu neliniști,
 Cu fuga mea
 Până când explodează
 Și simt întunericul
 Cum își înfige colții în humă.
 Numai la marginea somnului,
 Câștigi contur
 Când nu mai aștept nimic,
 Decât să mă eliberez
 Pentru o altă dimineață
 În care să mă reinventez cu Tine,
 Fără să adun urme,
 Fără să rătăcesc prin închipuiri,
 Și atunci numai atunci împăcată,
 Am să mor pentru un ceas sau o noapte
 În eterna mișcare.

Genoveva Simona Mateev

EXACT DE ACUM, DE UNDE EȘTI,
 din această zi sfântă binecuvântată
 începe să lucrezi
 cum poate nu ai mai făcut
 construindu-ți un gând fericit
 chiar acum în timp ce citești
 un gând de lumină de iubire
 chiar dacă ți se pare irațional
 când ești cuprins de spaime
 zâmbește-i
 cu lacrimi izvorând
 timid un pic și
 nu contează
 ploaia trece
 norii se duc
 în timp ce așteptăm
 stând în case
 într-un soi de hibernare
 nedorită dar care ne îndrumă
 să vindecăm

tot ce am amânat
 tot ce poate nu am știut până azi
 înăuntru și apoi în afară
 ne vom ridica
 să plantăm grădinile
 cu mult mai cumiți
 cu adevărată credință
 totul va fi bine
 și dacă nu va fi
 încă nu e sfârșitul
 eroic
 soarele străpunge cu răbdare norii.

Doina BÂRCĂ

VARA

E vremea ploilor de vară,
 Când iarba cucerește valea,
 Când păpădia pleacă în colind,
 Iar melcii din cochilii se întind.

Ce minunat e să privești,
 Stropii de ploaie ce creează,
 Magie, jos pe luciul apei,
 Și florile glicinei când dansează.

Da, e triumful tău Natură,
 Adus de Vară cu caldură...
 Când miile de roiuri de albine,
 Pregătesc aur în stupine.

Scaieții, macii, răsurarii,
 Inundă valea c-un infinit de flori,
 Și Vara construiește cu migală,
 O catedrală de culori.

CORNELIU CRISTESCU

CEI PATRU HERUVIMI

Profeții din vechime sunt cei ce-au prevăzut,
 Prin rugăciuni, prin viziuni sau inspirații,
 Evenimente multe venite pe pământ;
 Ei le-au primit de Sus, prin sfinte revelații!

Fie că este vorba de un bătrân, Isaia,
 Sau, și mai mult, de cunoscutul Ezechiel,
 Dar, au mai fost și alții, precum Ieremia,
 Iacov și, mai ales, Ioan, cu *blândul miel!*

Acestia s-au bucurat de *Pronia Cerească*,
 Au fost oameni curați și fără de păcat,
 Prin zicerile sfinte, glorie pământească,
 Dar și respectul lumii, ei toți au căpătat.

Ba, chiar și *Cel de Sus*, văzînd că vor să crească,
 Îi chiamă acolo-n Cer, dezvăluind de-ndată
 Privirii omenești- *Priveliștea cerească*
 Și, chiar mai mult, un *Tron de Judecată!*

Dar, ce-au văzut proorocii, acolo, sus în Cer,
 Cu mult întrece gândirea celor de pe pământ;
 Ioan pătrunde-n *Cerurile Sfinte* și pline de mister;
 Simte prezent pe Domnul, e locul cel mai sfânt!

Ioan ajunge-n Ceruri, e pentru prima dată,
 Lumina orbitoare-i învăluie pe cei aflați,
 Sub vălul de lumină, e-un *Tron de Judecată*,
 La care, pământenii vor fi cu toți chemați!

Iar *Tronul* se mișca, purtat de *patru heruvimi*,
 Căci Domnul merge de la un loc la altul,
 Și pe pământ, prin oameni, și-n Cer, și-n
 Înălțimi;
 Cei patru-ndeplinesc dorințe de la Înaltul!

E Domnul posesor de calități perfecte,
 Dar se exprimă indirect, prin înșeri păzitori,

Cei patru *heruvimi* sunt toți cu calități discrete,
Chiar dacă chipul lor, de-l vezi, te trec fiori!

Întâiul, cu calități divine și chipul ca de *Leu*,
El e măreț ca regii, luptând pentru *dreptate*.
Dreptatea el o are, în sine, de la Dumnezeu;
El folosește *forța* și *dreptul* în cele judecate!

Al doilea-i *Taur* tânăr, sau *Bou*, sau un *Vișel*,
El e *puterea*, *răbdarea* și *forța*, dar și *viața*.
Toate le are de la Domnul, și-i slujitor model;
E înger, poartă *Tronul*, Domnul i-a schimbat fața!

Al treilea are fața exact cum are *Omul*,
El are de la Domnul *iubire* și *dragoste* divină,
El face roade multe, precum rodește pomul
Și are *ascultare* la Domnul, totală și deplină!

Al patrulea, e cel cu *glorie* și *stăpânire*
De Vultur, *vedere ascuțită* și *înțelepciune*,
Și alte calități el are, desigur, în privire;
Slujind, în tot ce face, el vrea *perfecțiune*!

Al patrulea fusese, ca *înțelept*, un alt'
Care *purta pecetea perfecțiunii*, *Lucifer*,
Dar a avut ispita de-a fi precum *Cel Prea Înalt*;
De ce-a făcut el asta, rămâne un mister!

Iar *Lucifer* devine Satan, un *împotrivor*,
Prin ce-a făcut atuncea, s-a dovedit pe dată,
Fiind, de fapt, un Diavol, un *calomniator*;
El a rămas pe veci o *creatură întunecată*!

Sibiana Mirela Antoche

Clocotul cerului

încrucیșezi, poetule, cuvinte
născute din fotosinteza azurului
îți înmoi degetele în călimara sufletului
și-mparți cu noi clocotul cerului
cântând simfonia primăverii

la pianul crângului înverzit

îți ninge cu flori de tei peste umeri
amețindu-ți simțurile
te-arunci în vârtoarea scrisului
și nu te-oprești până ce
nu s-a scuturat și ultima petală

ce dulce ți-e versul
ce rotundă ți-e strofa
ce leac dumnezeiesc plămădești
pentru rănilor dureros înmugurite...

îți legi ochii de felia de-argint a lunii
și-i deschizi când curcubeul ți-a tăiat respirația
plouă cu soare în inima ta...

condeiul ți-e șuvoi de lumină
ce pâlpâie în mucul undelemnului încins...

Lucia Silvia Podeanu

Pentru tine, Eminescu

Măria-Ta, Poetul lumilor ce-au fost
Și al celor ce-au să vină,
Pe toate le-ai rânduie, cu rost,
În versuri picurate
De clopoței de argint,
În mângâieri și șoapte de alint,
În dorurile de pe acest pământ,
În visul de iubire împlinit după moarte,
În zborul printre stele
Și în durerea de a înțelege că, din toate,
În mintea unui om obișnuit,
Încăpe doar un pic!
Măria Ta, ne iartă
Că nu înțelegem tot,
Că durerea și chinul

Ți-au însoțit destinul.
 Dar lasă-ne din carte-ți să citim
 Și trista ta poveste să o știm.
 Din cartea cu strămoși și cu eroi,
 Pricepem mult mai bine cine suntem noi,
 Iar dacă-n carte sunt:
 minciuni, trădări, insulte, dezamăgiri,
 revolte, ironii,
 E ca aminte să ne-aducă
 Cine ar trebui să fim!
 Măria Ta, nepotul meu m-a întrebat
 De voie-i dai s-o mai citească înc-o dat'
 „Citește-o încet, copile, și cu drag,
 În ea nu-i doar povestea unui
 binecuvântat,
 Ci e și sufletul întreg
 Al unui neam curat!”

Învățați...

Așezată la răscruce,
 Vânturile ca s-o bată,
 În grădina mea cea dulce
 Roada este îmbelșugată.
 S-au gândit veniți de-aiurea
 Să o fure, să o prade,
 Și-au cărat în țara lor
 Tot mereu mai multe roade.
 Apoi le-a venit ideea
 Grădinarii să-i alunge
 Și să ia în stăpânire
 Scumpa noastră glie dulce.
 Ne-au ucis conducătorii
 Și pe net altă limbă ne-au impus,
 Iar credința noastră sacră,
 Dezbinând-o-n zeci de secte,
 Ne-au tot spus că a apus.
 În tăcere și în taină,
 pe potecile de munte,
 Grădinari s-au adunat
 Din frumoasa Bucovina,
 Până-n bogatul Banat
 și vorbind în limba sfântă,
 Limba vechii rugăciuni
 În genunchi au imolprat
 Ajutorul Marelui Stăpân.
 Aduceți-vă aminte
 Că aici stăpâni sunteți

Asta e moșia voastră
 Limba, Țara și Credința
 Învățați să apărați!
 Că pământ cum este-al vostru
 Multe pofte au stârnit!
 Aduceți-vă aminte
 Că aici Domni v-ați născut.
 Limba, Țara și Credința
 Să vă fie aprig scut
 Învățați să stăpâniți!

Constantin Rusu

Șoaptele vieții

Bucuria răsăritului se naște
 din dorul lacrimii nedeslușite
 rostogolită copilăros în vise
 cu flori și iubiri fără chip
 pentru epilogul necontrolat
 cu interpretările întâmplărilor
 pe scenele cu actori anonimi.

Să încercăm privind o lumină,
 îndepărtarea întunericului mut,
 dar umbrele noastre de viață
 să rămână zălog unui nou început
 pentru un alt sfârșit de iarnă.

Să oprim sinceritatea cuvântului
 pentru versul universului albastru
 cu nori albi de iubire și bunătate
 lângă stropii pentru șoaptele vieții.

Teodor FETCU

Prutule, tu apă lină.....

Prutule, tu apă lină,
 De ce unda ta suspină?
 -Plâng, că merg de-a curmezișul
 Și românii-și uită visul,
 Dar unda din nou răsună,
 Să îi vadă împreună.

Tu Ardeal, tu floarea noastră,

Ne zâmbești iar din fereastră;
Duți parfumul peste Prut,
Pe români să îi ajut,
Să-i cuprind cu mâna stângă
Și în veci să nu mai plângă.

Bucovină, Bucovină,
Plai de dor, mândră grădină,
Nestemată din adâncuri
Prinsă pe-ale mele cânturi,
Tu, ce ne zâmbeai odată,
Azi, ai gura ferecată,

Căci străinii nu ne lasă,
S-auzim vorba-ți aleasă
Și se tem că prinse-n vreme,
Se vor auzi blesteme,
Dar tu joacă și iar cântă,
S-auzim vorba ta sfântă.

Mărioara NEDEA

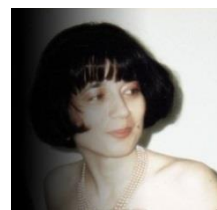
DAR TOTUȘI...

Prin mine trec soldați copii.
Copii soldați plâng în mormânt...
Și umblă morții printre vii,
Ceșindu-și dreptul la pământ.
Se zguduie-n fântână apa,
În ciuturi pietrele rămân...
De sânge-mi este udă pleoapa
Dar totuși m-am născut...român!

Îi port în gând pe Eminescu,
Pe Creangă, Slavici, pe Coșbuc...
Și-l simt în oase pe Enescu
Când ațipesc sub câte-un nuc.
Și Grigorescu mă tot plimbă
Cu boii săi prin „Carul Mare”,
Port gustul grăului pe limbă
Și mușc din pâine și mă doare.

Simt în călcâi cum plânge glia,
Cum Dunărea îmi fierbe-n cord...
Cât mai purtăm pe trupuri ia,
Vom fi aici și-n sud și-n ...nord.
În ochi decolorați de soare,
Ne cresc păduri fără plămâni.
Se vinde țara și ne doare.
Dar totuși... se mai nasc...români!!!

Irina Lucia HIHALCA

Acolo, în inimă...

Acolo, în inimă,
extindem lumile prin îngemănare,
nașterea unor locuri noi, nepopulate, sub ochii
noștri,
te-ating în mijlocul cântecului
răsărit în somnul
unei alte note pe buzele tale,
rotiri de priviri într-un vals al pasiunilor
cu un surâs împărtășit.

Umbre și semne-n serpentine
străbat pașii iubirii,
cuvântu-și începe tăcerea
prin care totul apare,
un călător spre zărilor albastre
a cărui aripă crește din mine.
Încă nu știu cine sunt
până nu devin altcineva.
Unde să găsec locul acela
în care te voi lăsa să pătrunzi?
Unde-i jocul literelor?
O să mă clădești în tine
așa cum ești tu,
nemăsurată revelație,
descoperire divină,
miracol frenetic și posesiv,
acum te-nțeleg, tânjim după noi,
un drum spre începuturile noastre.

Într-un strat al timpului,
din cel mai uitat colț al vieții,
te simți atât de atras de celălalt,
ca un miraj ce te-nvăluie
din care nu te mai dezmeticești,
uimirea aceea a copilului
care nu-și mai găsește cuvintele,
doar zâmbetul
îl poartă-n simțire,
mereu absorbit în albul seninului
și totul e-un nou început.

Îți simt inima vibrând în nuanțe paradisiace,
un alt tempo, adagio appassionato,
acute și note joase, o nouă partitură
pe care acum învățăm s-o cântăm.
Oare e ceva ce nu-nțeleg?
Afecțiune, grație, compasiune,
acel agape, dăruire cristică,
șirul cuvintelor se-oprește, uneori,
pentru-a cuprinde emoția copleșitoare
cu măsura ta, cea care
aduce pacea și bucuria de a fi.

Încă am sărutul tău pe buze,
privirile ni s-au întâlnit înlănțuite,
inima mi s-a cuibărit în inima ta
și-acum desface lumina
într-o paletă de culori.

Dumitru Ichim (Kitchener, Ontario)

MICRO-POIENE

Doar liliacul
Vede prin sunet, cum eu
Te-aud prin culori.

Cinci, șapte și cinci,
Două mâini – rugăciune!
Trece Iisus.

Pui de cerb sfios
Sărută izvorul! Luna-l
Va țese din nou
Mamă, nu plânge...
În candelă numele

Tău luminează.
Visează pruncul...
Maica Domnului trece
Desculțându-se.

Nicu Doftoreanu

TANGO ANTIDEPRESIV

Când grijile te copleșesc...

Și-n tine simți mereu cum cresc,
Să fii deștept!
Să nu cedezi!

În fericire să te-ncrezi!

Când grijile preiau controlul...

Și crezi că ăsta le e rolul

Să fii deștept!

Să nu cedezi!

N-ar trebuie să te stresezi

Și capu-n panică să-ți pierzi!

Nimic nu-i fără rezolvare:

Momentul critic nu-i cum pare!

Văpaia focului când trece

Și-ncepi să judeci iar la rece,

Ai să constați că nu-i ce crezi

Și-n ochii timpului contezi!

Când grijile-s omniprezente...

Și lasă urme permanente

Să fii deștept!

Să nu cedezi!

Pe optimism să te bazezi!

Să-ncerci mereu să evadezi

Deoarece acesta-i modul

De-a face gordian iar nodul!

Încearcă să perseverezi

Nu-n disperare să te pierzi

Crezând, pe fond...

că nu contezi,

Deci...

dacă ripostezi ușor,

Te vor lăsa să-ți vezi de dor,
 Știind că n-au șanse reale
 De a-ți plasa depresia-n cale!
Când grijile te fac să pierzi...
 Și nu le mai interesezi
 Cui îi cedezi tu sentimentul,
Nu dispera!
Nu e momentul!
 Cu timpul nu va mai conta
 Cum au venit în calea ta!
 Fii inventiv!
 ... Mai intensiv!
 Adică...
ANTIDEPRESIV!

Florentina KIFU

Izolare

În catedrala gândurilor noastre
 Se-aștern tăceri după tăceri.
 Cuvintele-vitralii roș-albastre
 Sting praful tăinuitelor dureri.

O lume plină de interdicții se încheagă
 Și ne zidește-n cuștile-i sihastre,
 Doar ele-n lumea asta ne mai leagă:
 Cuvintele-vitralii roș-albastre.

Însingurați, lipsiți de zbor, de soare,
 De Dumnezeu cu-aripile-I măiastre,
 Trimitem punți spre toți, mesaje-floare
 Cuvintele-vitralii roș-albastre.

În catedrala gândurilor noastre
 Simți că iubești, e tot ce mai contează!
 Cuvintele-vitralii roș-albastre
 Cu dor o lume-ntreagă-mbrățișează.

Marinela STĂNESCU

Miracolul „OM”

În adâncuri tenebre, care zac funebre,
 Se naște-un destin de dragoste plin
 Și câtă culoare din negura beznă...
 Când Tatăl Ceresc revarsă lumină
 Și lumea se sprijină pe-o singură gleznă;
 Săgeți de iubire în zboruri de sânge,
 Se strigă perpetuu în sfinte altare,
 Pribeag pământeanul, în dulce ispite,
 Se-arată în patimi drept-credincios,
 Dar pierde nemurirea și-l biciuie
 Durerea până la os;
 Miracolul se așteaptă în pala de vânt,
 Dar uită în grabă menirea-pământ,
 Din ceruri vor cădea fructele coapte,
 Când dorul se-aprinde-n suspine și șoapte,
 Iar mâini se unesc pe-un câmp răvășit,
 O viață se naște-ntr-un râu nesfârșit...

Aproape de cer

Aproape de cer, pe un colț de stâncă,
 Privesc cum lumina albă coboară
 Să cânte frumusețea lumii.
 Privirea întâlnește la orizont liniștea
 Și nemărginirea depărtării,
 Mușc din albastrul cerului
 Și-l aștern pe pământ.
 Încerc să pictez albastru cu ochii,
 Dar mă doare adâncimea culorii;
 Un vuiet sparge tăcerea,
 Ca o scânteie ascunsă-n cenușă,
 Ca un răsunet de timp,
 Ce vine din spațiu, agitând nuanțele.
 Într-o clipă totul se schimbă,
 Mă retrag în adăpostul pustiu,
 Liniștea revine încet și nuanțe
 De albastru învăluie zarea.
 Aici, aproape de cer,
 În simplitate, totul se simte altfel.

SILVAN G. ESCU

Proză

Scurtul Bianca (Chișinău)

Suntem atât de departe...

Dacă vrei într-adevăr să știi ce s-a întâmplat, probabil că vă întrebați pentru început unde m-am născut, cum mi-am petrecut copilăria, cu ce se îndeletniceau părinții și alte lucruri de genul, dar ele nu sunt deloc relevante. Mai întâi, pentru că sunt detalii care plictisesc, apoi pentru că momentul care a reprezentat cotitura vieții mele nu s-a petrecut decât mult mai târziu. Totuși, merită să spun că m-am născut în Moldova și am iubit locul acesta cu toată afecțiunea de care am fost capabilă. L-am iubit pentru copilăria colorată, plină de zâmbete prin lanurile de un verde fraged, l-am îndrăgit pentru iubirile adolescente însoțite de același verde crud, l-am iubit pentru familia pe care am întemeiat-o. Am iubit Moldova pentru că credeam cu sinceritate că m-am născut în cel mai frumos loc din lume.

Satul Speia, localitatea în care începusem să muncesc alături de soțul meu, era unul dintre cele mai bogate din țară. Serele se întindeau pe șesuri, iar sub pânza lăptoasă, creșteau fructe și legume. Muceam cu dăruire alături de sute de specialiști și era un volum mare de lucru și recoltă pe măsură. La un moment dat, instituția a falimentat. Acesta a constituit momentul de ruptură, clipa în care lumea mea lăuntrică s-a prăbușit, pentru că sute de oameni au rămas fără un loc de muncă, inclusiv eu și soțul meu. Eram distrusă, mai ales pentru că nu știam cum să îmi întrețin copiii. Și dincolo de orice, mi se părea că ne paște un pericol imens, ceva ce urma să ne schimbe pe toți, ceva cutremurător. Nu am aflat decât peste ani explicația sentimentului care ne măcinase atât de mult. Cât de îndepărtată pare acum acea zi!

Oricum, atunci nu am găsit o altă soluție decât să plecăm peste hotare împreună cu soțul meu. Ne gândeam să plecăm din Moldova, să facem bani pentru a ne întreține măcar o perioadă, poate să cumpărăm un automobil și să ne întoarcem... I-am lăsat pe copii în grija bunicilor. Și am plecat cu lacrimi în ochi și sufletele pustiite. Ajunși în străinătate, am reușit să ne angajăm pe undeva și să muncim, am strâns ceva bani și am constatat

NESĂBUIRE

M-am pomenit cu ea
Că intră brusc în viața mea,
Ce caută aicea oare,
Contrariat am întrebat,
Că nu a fost de mine invitată,
Doar buzna-a dat.
Privind-o răbdător,
Să îmi explice-am așteptat,
Într-un târziu eu mi-am răspuns,
Că ea tăcea.

Probabil i-a fost frică
Ea singură cu ea să stea.
Orgolios, desigur c-am bravat,
Considerând că e ceva firesc
S-arât că-s intrigat.

Dar ea de seamă n-a băgat
Și într-un colț s-a aciuat
Ca un copil sfios,
S-a cuibărit în inimă, colea.

Neîncetat, neobositul timp
Pe lângă noi trecea,
Păstrându-mă superior, distant,
Nesăbuit, n-am apucat
Să-ntreb ce inima-mi dorea.

Crezând că-n viața mea n-o vreau
S-a speriat și a plecat,
Și din păcate prea târziu,
Cu disperare-am constatat
Că este-ngrozitor
Să nu mai ai pe cine-mbrățișa.

Să dărui totul, să sacrifici totul fără speranța de
răspaltă; asta înseamnă iubire.- **Albert Camus**

stupefiați că a trecut un an de când nu ne-am văzut copiii și părinții. Ne-am gândit că distanța dintre noi și copii e una care ne face să suferim, aveam bani ca să închiriem o locuință mai mare și să-i aducem și pe ei, ca să-i avem alături și să le oferim o educație corectă. I-am adus, i-am dat la școala și am remarcat cum între timp, atât ei, cât și noi învățam limba țării în care alesesem să stăm o vreme, din ce în ce mai bine. Aproape ne-am integrat, copiii nu mai mâncau bucatele noastre tradiționale, pentru că la școală erau hrăniți cu altceva, nu mai citeau din cărțile cu care copilăriseră, ci lecturau literatura din program, nu mai priveau desenele animate fără de care refuzau să se culce atunci când trăiam în Moldova, ci treptat, găsiseră alte emisiuni. Și oricum, cu școala nu existau griji și nici probleme financiare, pentru că nu exista fondul clasei ori al școlii. Și, treptat, ne-am deprins cu asta...

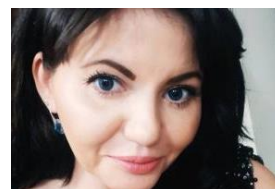
După o vreme, constatarăm din nou mirați că se făcuseră vreo câțiva ani de când nu ne văzuserăm părinții și ne gândiserăm să le facem o vizită. Plecarăm la drum către bunici, de care ne era foarte dor, dar la vamă am fost întâmpinați de chipuri sumbre, care nu făceau decât să ne privească cu oboseală, răutate și plictiseală... dar am trecut peste asta, pentru că aici suntem născuți și dacă e să ne gândim mai bine, lor nu le este ușor, muncesc cu orele pentru salarii mici. Făcuserăm zeci de km până la casa părinților, copleșiți de emoție și în același timp de durere, atunci când vedeam că tot ce ne înconjura părea să stagneze. Și lipseau culorile pe care le iubeam atât de mult în copilărie. Ne spuneam că nu e o problemă... Eram acasă și ne simțeam minunat. Ne-am îmbrățișat părinții, i-am sărutat și am plâns de fericire. Câteva zile am fost cuprinși de euforia revederii, le-am povestit despre toate acele lucruri neobișnuite pe care le-am văzut, ei le-au pregătit nepoților bunătățile pe care ni le făceau în copilărie. Dar nu mai era ca altădată... După câteva zile, copiii au început să ne întrebe dacă mai stăm mult, că se plictiseau și le era dor de prieteni. Priveam tot ce ne înconjura cu alți ochi. *În lumina fierbinte a soarelui din mijlocul lunii iulie, satul Speia era foarte frumos. Casele înalte, albe erau împrejmuite de garduri de piatră. Florile creșteau în grădini, iar pe alocuri, se înălța câte o seră solitară cu acoperișul*

sticlos. Dar vecinul nu zâmbea când ne întâlneam și părea mai curând ostil, pe stradă în adresa mea auzeam cuvinte necenzurate când eram îmbrâncită, la magazin vânzătoarea ne privea cu dispreț. Și atunci, ne-am gândit că plecăm, dar vom reveni peste puțin timp și cu siguranță, lucrurile se vor schimba. Nu știu dacă am mai fost vreodată atât de departe de adevăr...

Dar iată că am decis să ne cumpărăm o locuință acolo, în străinătate, căminul nostru, ceva care ne-ar aparține. Și ajungeam din ce în ce mai rar în Moldova, iar după ce ne-am petrecut părinții pe ultimul drum, vacanțele în țară au încetat, pentru că nu mai are nici un rost, pentru că nu mai avem la cine să ne ducem.

Și timpul trece, ne întâmpinăm bătrânețile departe de patrie, într-un loc străin sufletului, dar ce mai contează? Aici avem o viață prosperă. Și doar inima rămâne legată de casa în care ne-am născut. Doar cu sufletul trăim în Moldova. Câteodată ne amintim că am venit aici doar pentru câteva săptămâni, dar săptămânile s-au preschimbat în luni, lunile în ani, anii în decenii. Nu recunoaștem asta, dar plângem pe ascuns când ne gândim la copilăriile noastre, la părinți și la locul pe care l-am iubit atât de mult: Moldova. Și acum o iubim, dar nimic nu mai este ca altădată. Suntem departe... Distanța dintre noi pare a fi o prăpastie. Mai mult decât atât, ne-am distanțat încă în clipa în care trenul a plecat din gară, pentru că sunt aproape sigură că înlăuntrul meu, ceva s-a stins. M-am distanțat de cea care am fost odinioară. Da, suntem atât de departe... Și doar cu sufletul trăim în Moldova...

Aurelia CHIRCU

Ultima cafea

Se opri nedumerită cu paharul de apă în mână. Nu mai știa câte linguri de cafea pusese în filtru. Era normal să fie răvășită după criza de dimineață, dar trebuia să-și revină. Și, oricum, nu

era o tragedie dacă băutura ieșea prea tare, doar slabă să nu fi fost că n-ar fi ajutat-o.

Mălina vărsă la chiuvetă paharul și merse spre bufetul stacojiu unde căută din priviri zahărul. Nu-l găsi, dar nici nu se miră prea tare. Locuia de prea puțin timp acolo, abia cinci zile ca să cunoască rânduiala lucrurilor.

Deschise sertarul rabatabil al bufetului și, printre plicuri și sticlute de arome, borcane cu condimente și o râșniță manuală pentru piper, găsi și cutia cu zahăr. Stăpâna casei trebuie să fi fost o gospodină. De fapt, nu știa sigur dacă existase o doamnă în casă sau chiar *el* își pregătea mâncarea, însă i-ar fi plăcut a doua variantă. Aruncă un ochi deasupra bufetului și constată că locul cutiei era sus, alături de alte două recipiente, probabil cu sare, respectiv orez.

Mă rog, ea așa folosea setul de borcănase colorate dăruit de mama ei și-i plăcea să vadă că și el le utiliza în același mod.

Se întrebă oare ce gust aveau prăjiturile lui.

Înlăturând capacul, Mălina găsi o linguriță de plastic înfiptă în zahărul tos ce umplea trei sferturi din recipient. O scoase și zâmbi văzând că e curată. Fostul ei iubit avea prostul obicei să bage lingurița udă de cafea în zahăr și să lase apoi, tacâmul aruncat pe masă sau în chiuvetă. El se scuzase mereu că ar fi fost grăbit, dar ea nu-și amintea să fi spălat vreodată lingurița sau să așeze zahărul înapoi pe raftul său.

În același sertar, ea observă câteva CD-uri. Le scoase și se uită la fiecare dintre ele, cu un surâs fin. Majoritatea erau de muzică clasică, care era și preferata ei. Se întrebă dacă ar fi fost vreo imprudență să asculte puțin Vivaldi, în surdină. Avea nevoie de un strop de relaxare, cât să se mai adune un pic.

Despărțirea de Virgil o lăsase goală pe interior. Nu știa ce trebuia să facă și nici de unde să înceapă. Dar acolo era bine, avea liniștea pe care o necesita ca să-și pună ordine în gânduri. Nu știa nici cât va sta în casa lui, fiindcă totul depindea de el.

Apăsă play și lăsă sonorul aproape de minim, fredonând *Primăvara*. Apoi, se întoarse la masă, unde își turnă cafea într-o cană portocalie, puse zahăr și amestecă. Oftă adânc și se răsuci spre bufet ca să asculte muzica. Dar în clipa aceea, îngheță. În cadrul ușii deschise a bucătăriei era un

bărbat înalt, brunet, cu ochi albaștri care o privea curios. Nu voia să priceapă ce se întâmpla. Era apartamentul lui, într-adevăr, dar el nu avea ce să caute atunci acolo...

Își eliberă aerul din plămâni. Ochiul i se măriră în orbite și respirația i se înțeți. Simți cum picioarele i se înmoaie.

– Oh, nu... Iertare, n-am vrut să te sperii! spuse repede bărbatul.

Făcu doi pași spre ea, apoi se opri stânjenit.

– Dacă vrei să plec, plec, nicio supărare...

Ea reuși să-și domolească suflarea. Își umezi buzele înainte de a vorbi.

– De când stai acolo... în prag?

El zâmbi ca un copil care a făcut o șotie.

– De câteva minute. Să nu crezi că te spionez, nu asta a fost intenția mea. De fapt, nu am avut nicio intenție, adăugă el săltând din umeri.

Părea la fel de uimit ca și ea de această întâlnire.

– Dacă-mi permiți, trebuie să-ți fac o mărturisire.

Ea încuviință. O cuprinse un soi de ameteală. Dar el continuă, spre uimirea ei:

– Ești foarte frumoasă. Eram sigur că o persoană cu o voce atât de plăcută, trebuie să aibă și un chip frumos. Și uite că nu m-am înșelat.

El se amuză. Ea îl privi uimită, nu și l-ar închipuit așa de copilăros, de deschis, mai ales că era undeva între adolescent și bărbat tânăr.

– Îmi auzai vocea?...

– Și cafeaua miroase apetisant. Mai că aș vrea să gust și eu, zâmbi el. – Păi... Nu-i veni nimic clar în minte să răspundă, deci se opri. Nu trebuie să pleci, doar e casa ta.

– Ah, da! pufni el prefăcându-se surprins. Ai dreptate. Deci, pot să mai rămân?

Mălina încuviință și-și simți ochii umezindu-se.

Se așeză pe un taburet și-i făcu semn să vină lângă ea. El se apropie, cu aceeași stânjeneală.

– Și, totuși, cum de ești aici?...

El tăcu. Mălina știa că nu întrebarea ei îi risipise buna-dispoziție.

– Nu voi sta mult...

Nu era o scuză. Un amestec de frustrare și furie se citea în vorbele sale. Era tânăr, prea tânăr ca să se limiteze la ce i se oferea atunci. Ea își mușcă buzele și-și trase nasul ca un copil. Ar fi

vrut să-l îmbrățișeze. Sufletele rănite se pot vindeca împreună.

– Spune-mi despre tine. El o privi sceptic. Te rog.

– Vrei să rămâi cu o amintire drăguță, nu? Știi deja tot e nevoie de știut. Și acum nici nu mai contează.

– Eu... Te înțeleg că ești supărat și vrei să găsești un vinovat...

– Nu dau vina pe nimeni. Bine, dacă tot e un soi de *one life time meeting*, să ne cunoaștem cum se cade. Lucian Popa, zise și-i întinse mâna.

Ea ezită. Ridică o mână într-o imitație stânjenitoare de salut. Bărbatul încuviință. Își încrucișă brațele pe piept și se rezemă de chiuvetă.

– Mălina Moldoveanu.

– Da, i-am auzit pe colegii tăi numindu-te astfel. Probabil vrei să afli cum s-a întâmplat, continuă după o pauză. Nu e nimic super mega extra, să știi. Un banal accident de motor cum ai văzut prin filme, ai citit prin cărți și altele de genul. Sunt în anul trei... Eram în anul trei, de fapt, la Facultatea de Arte și Design; cred că ai văzut deja caietele mele cu desene de pe biroul din dormitor. Ce să zic? M-am grăbit, am pierdut controlul motocicletei și aia a fost. Puteam să văd, să aud, dar nu și să comunic. Îți mulțumesc pentru săptămâna aceasta, spuse el cu zâmbet vag, a fost plăcut să te știu lângă mine. Oricum, îmi pare rău că încheiem în felul acesta...

Mălina tăcu. Orice ar fi spus era de prisos. El avusese dreptate, nimic nu mai conta acum.

– Cu plăcere, răspunse într-un târziu.

– Tu? Te-ai despărțit de tipul acela...

– Da. Asta e. N-am noroc la bărbați.

Un timp tăcură amândoi privind pe geam. Începuse să ningă cu fulgi mici.

– Trebuie să plec, spuse Lucian, cu o urmă de regret.

– Da, și eu, tresări femeia. Să mă întorc la treburi.

El ieși în hol. Ea se ridică, puse cana goală în chiuvetă și ieși după el. Se opri o clipă în fața lui, îl privi cu drag și-i zâmbi. După asta, intră în dormitor.

Suspina ușor, uitându-se spre patul lui, apoi își scoase mobilul din buzunarul halatului alb ca să-și apeleze colegii de la fundația pentru îngrijiri

la domiciliu. Pe urmă, începu să-și strângă aparatele de care nu mai avea nevoie de atunci.

Se așeză pe un fotoliu, așteptând. Colegii ei aveau să vină curând.

Oftă gândindu-se că trebuia să se plece acasă. Șederea ei acolo depinsese de viața lui, iar el nu mai era.

I se părea ciudat că-i vorbise în stadiul acela, dar o bucura că se întâmplase asta. Lucian fusese un băiat bun, poate că s-ar fi înțeles de minune, dacă l-ar fi cunoscut înainte de accident.

Dar, cum îi spusese și lui, ea nu avea noroc la bărbați.

Poezii pentru copii

Maria PETRESCU

GRĂDINA MAMEI

Acolo sus, pe culmea unui deal,
Se-nalță falnic, casa mamei
Bătrânul gard aproape-i ireal
Și poarta veche de culoarea toamnei...

De la intrare saltă trandafirii,
Iar după ei, zambilele surate.
Văd lămâița, floare a iubirii
Și garofițe multe, parfumate!

Iar după flori, ivite-s cu-ndrăzneală,
Pe rânduri cu migală așezate,
Niște legume ce-și fac mare fală
Că-s mult de soare, răsfățate...

În spate, lângă gardul cu pricina
Copacii înverziți și-n plină semeție
Cu rodu-n flori, ei străjuiesc grădina;
E așa frumos; câtă minunăție!

Mai jos, chiar peste-o umbră rătăcește
O boare blândă ce-și căuta loc,
Printre dovleci abil se cuibărește,
Aripa își întinde pe-un fir busuioc.

De-o vreme-ncoace totul e pustiu;
Gardu' a-nvechit, aproape nu mai este.
Drumu-i tăcut și tot mai vinețiu,
Iar casa, a rămas doar o poveste...

De strajă și rămași întru credință
Sunt doar salcâmi; paznicii grădinii,
Tufe de mure-și fac nouă velință
De parcă ar aștepta iar musafirii.

Privesc cu dor de atunci și-acuma
Și-oftez: Măicuța, nu mai e; s-a dus...
Pe treptele de Ceruri buna
„C-așa voit-a, Cel de Sus”.

BUCĂTĂRIA MAMEI

Clădirea mică cu acoperiș,
Din fundul curții de la țară,
Rămâne neschimbatul ascunziș
Pentru copiii veniți, peste vară.

Din lemnul vechi, fără model,
Și fără margini finisate,
Mai stă și-acum ca un castel,
Bucătăria mamei cu de toate.
În mijloc, ca un „edificiu”,
Stă sprijinit de ziduri un cuptor
Făcut din apă, lut și sacrificiu
Prin ani trecut-a răbdător...

Cu coșul ei dărăpănat
Din cărămidă veche, arsă,
Și martor al poveștilor din sat,
E fabrica plăcintelor de casă.

Nimic de-atunci nu s-a schimbat,
Același lanț ce-atârână-n grindă
Mi-aminte de-obiceiurile din sat,
Când oamenii cântau în cor, colindă.

O amintire-i tot acest tablou
Desprins dintr-o poveste ireală

În ținte prins de-un vechi și trist ecou,
„A fost cândva... bucătăria mamei de la țară...”

SATU-MI DRAG, DULCE COMOARĂ!

Un vis frumos!
Copil, la țară...
Prin lanuri galbene alergam,
Copil frumos cu păr bălai
Și-n fiecare vară, eu aflu
Că pe Pământ există Rai.

Un vis frumos!
Copil, la țară...
Priveam în noapte, stelele arzând
Și greierii ascultam-n a lor cântare,
Mă bucuram de lună strălucind,
Dar mă-ntristam de stele căzătoare...

Un vis frumos!
Copil, la țară...
Mergeam la secerat de grâu
Strângeam cu zor noua recoltă
Iar vitele-adăpam la râu,
Pân' luna s-aprindea pe boltă,

Un vis frumos!
Copil, la țară...
În albie de râu eu mă scăldam,
Cu bucurie aproape-n orice seară
Mai toate grijile acolo le lăsam,
Deși puține aveam, pe-atunci la țară...

Un vis frumos!
Copil, la țară...
Prin verdele câmpiei alergam
Mă bucuram în fiecare vară
Pe pat de iarbă fin, mă odihneam.
„Ce liniște deplină aveam la țară”!

Un vis frumos!
Copil, la țară...
Când vitele aduceam de la păscut
Mă bucuram că-n serile târzii,
Eu m-așezam cu mama la cusut
Și-mpodobeam cu flori, mândrele ii.

Un vis frumos!

Copil, la țară...
Mă-ntorn în amintiri de neuitat
Și iar mă bucur, ca odinioară,
De frumusețea verii de altădat'
Și satu-mi drag; dulce comoară!

Elena TUDOSE

Miresme adunate

Din tei acum pătrunde
Mireasmă adunată,
De cum coboară-n unde,
Și-acum, ca altădată.

Ca boarea dinspre sate
Un cântec de Enescu
Prin minte ne străbate,
c-un vers de Eminescu...

Ce sunt acestea oare,
De-așa duios alină?
Comori nepieritoare
Ca o lumină lină...

Povești scrise de elevi de școală gimnazială

Eleva Lazăr Ștefania, clasa a III-a, Școala
Gimnazială nr.1, Biliiești, județul Vrancea -
Premiul I la Concursul de creație pentru elevi
Bogdania, ediția II-a, 2020

La pescuit

Era o zi frumoasă de duminică. Afară era liniște și un soare puternic. Razele lui te atingeau cu blândețe. Natura prinseseră viață după o perioadă de hibernare. Tata, împreună cu fratele meu și bunicul se pregăteau să plece la pescuit. Erau foarte agitați. Fiecare își pregăteau undițele,

își pregăteau momeala care urma să o arunce în apă.

Văzând atâta entuziasm la fratele meu, vroiam să merg și eu, dar nu știam cum să-l întreb. Credeam că pescuitul este pentru oameni mari.

Mi-am făcut curaj și l-am întrebat dacă pot merge și eu cu ei. Au început să râdă, dar nu au zis nu. M-am bucurat foarte mult. Ajunși în mijlocul naturii, cu o liniște deplină, stăteam nerăbdătoare cu undița în mână și așteptam momentul mult dorit: să prind peștele.

Tata, fratele și bunicul își mai aruncau câte o privire și la mine. La un moment dat, undița mea începea să se miște. Fratele îmi sări în ajutor și împreună cu el am ridicat-o. Era un pește mic, dar era primul pește prins de mine.

Seara când am ajuns acasă, bucuroasă i-am povestit mamei tot ce s-a întâmplat la pescuit. A fost o zi fantastică.

Prietenul meu jucăuș

Prietenul meu jucăuș și cu blăniță este un cățel și se numește Aki. El face parte din rasa akita. L-am primit când avea doar două luni și este de culoare roșiatică. Era foarte mic și năzdrăvan. Când te privește cu ochii lui căprui rotunzi parcă vrea să-ți ceară să te joci cu el. Cât era mic a stat la bunica. Seara dormea în bucătăria de vară. Într-o seară el a făcut o pozna. A luat pătura după canapea și a rupt-o. Dimineața bunica l-a certat. Când am venit de la școală m-am dus să îl salut pe Aki, dar el era foarte trist. Nu știam ce s-a întâmplat. Bunica mi-a povestit totul, dar am rugat-o să-l ierte. Când am început să-l mângâi și să mă joc cu el, Aki și-a schimbat comportamentul. Era același cățel vesel și jucăuș.

Eleva Alexia Maria MIRITESCU, clasa a
VIII-a, Școala Gimnazială Herăstrău din
București - **Premiul I** la Concursul de creație
pentru elevi Bogdania, secțiunea elevi cls. V-
VIII, ediția II-a, 2020

Nemaivăzutul Peleş

Anton nu vede, își trăiește viața fără culori și imagini, doar din imaginație, emoții și

sentimente. Nu a văzut niciodată culoarea florilor și a pomilor înfloriți, pământul îmbrăcat în alb, apusul sau răsăritul de soare, oamenii și animalele.

Anton este un puști de 15 ani, dintr-un orașel de pe malul Dunării, din sudul Germaniei.

De când era mic, mama lui îi povestea despre castelele din toata lumea, dar cel mai mult îl fascinau cele din România, în special Castelul Peleş, pentru care nutrea o adevărată pasiune.

Zilele au trecut, anii s-au scurs, iar Anton nu a vizitat vreodată vreun castel, până când, într-o zi de iunie, familia sa a decis să-l ducă în vizită la Castelul Peleş.

Traumele sale îl apăsau tot mai mult, iar gândul că nu va putea niciodată să vadă cu adevărat Castelul Peleş îl frământa pe parcursului drumului spre Sinaia.

Odată ajuns în curtea castelului, ciripitul păsărilor parcă-l chema să cânte cu ele, iar sunetul ierbii fremătând în vânt îi răsuna puternic în urechi de parcă era o furnică în mijlocul unei păduri seculare.

În castel, ghidul le descrie caracterele stilistice fascinante ale arhitecturii Peleşului. Pentru Anton, acestea nu erau fascinante, erau simple vorbe goale care vibrau în urechile lui.

Umblând pe coridoarele castelului a încercat să-și imagineze pentru câteva secunde vorbele ghidului: "Castelul are 160 de camere... (Dar cum arată o cameră? se întreabă retoric băiatul), împodobite cu lambriuri sculptate din lemn de nuc și frasin creț, picturi cu personaje alegorice, vitralii policrome și ornamente aurite, parcă pictate de soare. Băiatul încerca să-și imagineze culoarea soarelui. Un val de bucurie îi traversa pieptul. El nu putea să vadă culorile, dar putea să le simtă ca emoții.

Ghidul tot povestea despre arhitectura castelului, despre Holul de Onoare care era grandios, având lambriuri din lemn de nuc, tapetate cu basorelieful și statuete. Luxul și bogăția îl învăluiau pe băiat într-un aer confident și o fericire paroxistică îi traversa sufletul odată cu trecerea prin Dormitorul Regal luminat de un candelabru din cristal de Bohemia. Simțea degetele de la picioare cum se înmuiau în covorul roșu aprins care pentru el era doar un material moale care-i făcea vizita mai plăcută.

Vizitatorii au urcat niște scări și s-au îndreptat către Biblioteca Regală. Au pășit după colț spre stânga. Anton auzea doar șoaptele și mirările celorlalți vizitatori „Ce frumos!” exclamă o fetiță din spatele lui”, „Privește toate cărțile acestea cu coperti din piele și gravate cu litere de aur!” spuse un bărbat fascinat de peisaj. Anton nu știa cum arată o carte, nu avusese niciodată șansa să citească o carte normală, doar mirosul de pergament ronțait de timp îl îndruma oarecum spre carte.

Au mers din cameră în cameră timp de două ore. Pe parcursul drumului Anton era puțin întristat de exclamațiile fascinante ale vizitatorilor la adresa castelului. El nu putea să se bucure pe deplin de această vizită.

Peleşul era un castel aparte pentru el, îl făcea să se simtă precum regele Carol I plimbându-se pe coridoarele lungi și prin camerele largi, îmbogățite cu obiecte vechi, dar atât de frumoase, parcă smulse dintr-un rai regal.

Își dorea și el măcar pentru o secundă să se bucure deplin de splendoarea Castelului Peleş, o bijuterie regală românească.

Ultima oprire a fost Sala de Concerte. Ghidul le-a descris Pianul „Girafă”, confecționat din lemn, cu coardele fixate pe o placă din bronz, în formă de liră, tot ansamblul fiind aurit.

- Și acum v-am pregătit o frumoasă surpriză, un concert de pian, spune ghidul cu emoție în glas.

Corpul lui Anton vibra de o emoție profundă. “LA-ul, prima notă care se auzea în sală, îi inunda complet creierul cu o vibrație ușoară a muzicii clasice, care-l purta lin prin universul imaginației și sentimentelor profunde, și-i dădea o stare mistică, purtându-l aproape de ce-i era mai drag, sunetul muzicii.

Pianul regal se juca liniștit, împărțind emoții în toată sala. Emoția lui îl întrebă dacă mai e un loc și pentru ea în peisajul acesta artistic, o călătorie care-i aduce aminte de o metaforă de neîndeplinit, un epitet al muzicii vechi, care-l însoțea în viață.

În întunericul adânc, melodia devenea tot mai lentă, se pierdea în particulele oxigenului pe care-l respira odată cu muzica, se combina cu eternitatea “eternă” și se termina cu un sunet grav, totul.

Cronici literare, recenzii, comentarii

Prof. Geo Călugăru despre vol. „Numele meu este Marieta”, autoare Luca Cleopatra

De la „Numele meu este Marieta” la...
„Marieta sunt eu”

De câte ori n-am auzit expresia „simt că mi se face pielea de găină”, când o persoană își amintește de ceva care l-a înspăimântat și retrăiește acest lucru pentru o clipă?

De câte ori n-am auzit în mediul scriitoricesc spunându-se că, pentru a fi crezut ca scriitor, trebuie să intri în pielea personajului / personajelor? Nu dezvolt această idee, că nu este cazul. A intra în pielea cuiva, a unui personaj, înseamnă că trebuie să-i trăiești stările prin care se definește de parcă ar fi ale tale. Pornind de aici, voi încerca și sper să și demonstrez că de la „Numele meu este Marieta” la „Marieta sunt eu” nu este decât un pas, pe care vă provoc să-l facem împreună.

”Cine sunt eu?” este ceea ce-și dorește să afle Marieta Vinea, personajul-cheie al acestui roman al scriitoarei **Cleopatra Luca**, apărut la Editura „Astralis” în februarie 2020, cu titlul „Numele meu este Marieta”. Tânăra trăiește într-o lume pe care o simte străină. În raport cu aceasta, vrea să-și afle propria identitate. Și o va afla. Punctul de plecare în această aventură este bine conștientizat. Marieta spune despre sine că este „Cineva care se exprimă în gând sau chiar sonor, dar cu un firicel de voce.” Consideră că ar putea

depăși acest stadiu de autoizolare și, cu trecerea timpului, chiar află de unde trebuie să pornească spre a merge mai departe, pentru a se adapta oricăror condiții, fără a renunța la valorile asimilate în familie. Din păcate, ceea ce constatase „pe materialul oferit de viață” o dezamăgise. N-o ajutase să iasă din sine pentru a înfrunta sinele celorlalți și a găsi o cale care să n-o facă să se simtă străină, mereu suspicioasă și într-o îngrijorătoare stare de veghe, convinsă că pericolul pândește peste tot. Prezența acestui neajuns este simțită și de părinții ei. Soarta nemiloasă îi răpește prematur tatăl, descumpănind-o, mai ales că-l iubea mult pentru înțelegerea pe care i-o arăta, aspect esențial în privința relației cu semenii săi. Marieta rămâne doar cu mama, o fire mai voluntară. Încercată de asprimită vieții, aceasta găsește o soluție, chiar dacă, în calitate de părinte suferă, despărțindu-se pentru un timp de singurul ei copil. Prin fratele său, Ilinca Vinea își trimite fiica să muncească în Italia pentru o perioadă nedefinită. N-a făcut acest gest la întâmplare, ci în urma sfatului primit de la soțul ei, înainte ca acesta să treacă în lumea celor dreți. Poate că acolo fata își va găsi un rost, își va câștiga un statut potrivit cu pregătirea ei intelectuală și cu multiplele ei calități morale. Va realiza noi contacte. Tânăra era absolventa unei facultăți particulare de contabilitate. Nu era pentru ea o pasiune, dar s-a descurcat. Nimic nu este întâmplător în viață, cunoștințele acumulate până atunci îi vor fi de folos în țara unde-și va căuta un rost, încet, neforțând nimic.

În Italia, gazda, Giulia Pavese, este o bătrână de o calitate umană deosebită. Aceasta acționează cu mult tact care o uimea chiar și pe pupila ei, care, la rândul-i, o percepea mai mult ca pe o mamă, nu ca pe o stăpână. Treptat, ea se va desprinde de munca de uzură din casa signorei Giulia, începând să-și folosească suficient cunoștințele căpătate în facultate. Patronul hotelului la care va lucra, tot un român, de înaltă clasă, corespunde întrutotul exigențelor Marietei. Acesta va deveni leacul miraculos pentru tânăra dezorientată, căzută pradă unui viol, nu cu mult timp în urmă, în țară, fapt care a dus în mod esențial la depersonalizarea ei.

Pentru Marieta a existat Dumnezeu, făcându-și simțită prezența într-un moment de cumpănă

pentru ea. Se va îndrăgosti de Andrei Bianu, tocmai atunci când credea că este părăsită de toate forțele binelui. Tânărului bărbat i se alătură fiul acestuia, Paolo, un copil căruia, de curând, îi murise mama într-un accident. Sfârșitul romanului este fericit, dorit și de cititori, fără a finaliza acțiunea în acest fel, ci este lăsat deschis ca al oricărei proze moderne. Prezența savantului român, care primise prin testament hotelul, este benefică pentru timida, dar perseverenta Marieta, în muncă, în studiu, în cizelarea calităților ei. În cele din urmă va fi o învingătoare.

Dar, până să ajungă aici, „ce mai framăt, ce mai zbucium” (Eminescu) în sufletul Marietei, o ființă introvertită, care privește cu luneta în interiorul sufletului său și, nu de puține ori, se îngrozește de ceea ce descoperă: inadaptarea la această lume „calpă de la creștet până-n talpă”, și conectarea la o altă lume ce gândea în basme și vorbea în poezii.” (Eminescu)

Aflăm chiar de la Marieta atunci când amintește de „niște rude din partea tatălui (care) nu se simt bine dacă nu mă bârfesc. Nimic din ceea ce fac nu le mulțumește. Direct, se manifestă numai lapte și miere, dar, în spate, mă vorbesc de rău. Au și ele copii și nepoți...” Reacția Marietei este așa cum dorim noi să i se întâmple: să aibă fața întoarsă spre speranță, în sensul că nu oferă și celălalt obraz spre a-i fi pălmuit, după ce i-a mai fost lovit celălalt. Ea are simțul realității. Iată ce gândește despre verișorii ei: „Niște neisprăviți! Proptesc zidurile cârciumilor și joacă la păcănele.” Adică nu se resemnează, ci luptă cu credință în Dumnezeu și izbândește. Finalul romanului este mai mult decât edificator. Matură în gândire, Marieta știe ce are de făcut, când va ajunge în Italia: „Va munci, asta va face! Poate acolo îi va surâde soarta... Aici nu are la ce să se întoarcă, decât la bârfă, dușmănie, furt (...) , (la oameni) fără respect, fără verticalitate.”

Prin calitățile pe care le are și le va valorifica, Marieta știa că va demola niște prejudecăți în legătură cu modul în care sunt priviți românii în străinătate: „ – Mamă, crezi că pe mine mă vor primi dincolo de granițe ca pe o savantă? Ca pe vreo vedetă? Italienii nu ne adoptă ușor (...) Ne consideră oameni inferiori, deși ne folosesc atât la munci nobile, pentru că suntem capabili, cât și la munci foarte simple.” Parcă pentru a ne

convinge că a intrat în pielea Marietei, scriitoarea Cleopatra Luca folosește persoana întâi. Iată cum ni-l prezintă protagonistă pe tatăl său: „ El era mândru de mine. Eu aș fi vrut să fiu mai inteligentă, mai îndrăzneată, mai întreprinzătoare, mai descurcăreată, mai pragmatică, așa cum se arătau unele colege. Să nu las să se atingă nimeni nici cu o vorbă de mine, însă așa sunt eu: tăcută, delicată în acțiuni, supusă, cu o imaginație bogată, dar neproductivă (...) așa mă manifestam eu: neîncrezătoare, tristă, singuratică, nesigură pe forțele mele, (...) aveam însă îndrăzneala să plec în lume să-mi înfrunt soarta, ba chiar s-o întorc în favoarea mea...”

Prețuind personalitățile neamului românesc și realizările lui, în timp ce se afla în avion, zburând spre Italia, Marieta dă glas gândurilor ce-i treceau prin minte, participând și cu sufletul: „Eu mă bucur de tot ce se realizează bun în țara mea (...) Mișcările piloților realizate azi cu dezinvoltură n-ar fi fost posibile, dacă temerari precum Traian Vuia ori alt român, Aurel Vlaicu, n-ar fi încercat, în faza de pionierat, cu aproximativ un secol în urmă, să se desprindă de la sol, experimentând imposibilul, când cei mai mulți contemporani ai lor nu ajungeau nici cu gândul să se ridice pe traseele vulturilor.” Primul gând care a îngrijorat-o, dar a și încurajat-o, ajunsă în Italia pe aeroportul din Milano, este exprimat astfel: „De acum încolo voi mânca din portmoneu. Puteam să dau vina pe mama pentru hotărârea ei destul de pripită? Nu trebuia să fiu o povară pentru nimeni, nici pentru mine însămi. Să văd ce-mi va rezerva viitorul...” „Treburile s-au precipitat și iată-mă acționând fără vreun gând prealabil: – Buona sera, signora! Buona sera, signora! m-am trezit salutând în limba italiană, când am dat ochii cu gazdele, și m-am prezentat: Sono Marieta, Marieta Vinea (...) Aceasta a fost prima mea conversație cu gazda la care voi sta și voi munci. Prin intermediul Petricăi și al lui Marius, stabiliți de mult în orașul Como, află Marieta ce are de făcut în casa Pavese.

Autoarea posedă arta de a descrie locuințele, mobilierul, exteriorul, lacul, străzile ... Aproximarea dintre tână româncă și doamna Giulia, bătrâna gazdă, se va face foarte repede. Aceasta din urmă își dă seama de orizontul de cultură al tinerei și observă că este sinceră și

harnică, astfel că-i promite: „ – Când vei putea citi cu ușurință în limba italiană, vei avea acces la biblioteca fiului meu... – Mulțumesc, signora. Numele dumneavoastră de familie este precum cel al scriitorului Cesare Pavese.”Iată și reacția gestică a Giuliei: – S-a uitat la mine uimită că am asemenea cunoștințe. Nu erau multe, dar mă ajutau în drumul spre rezolvarea noii mele „meserii.”

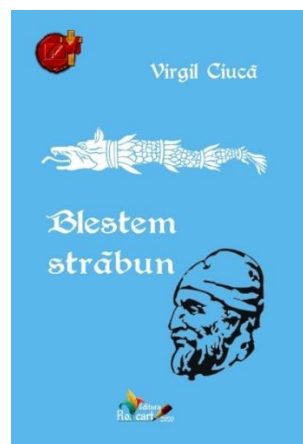
Ceea ce începe să-i fie dat Marietei să trăiască în familia Giuliei începe să semene cu lumea în care ar fi meritat și i-ar fi plăcut să trăiască. Reacția sa este cea a omului cinstit, fără gânduri ascunse și o exprimă ca atare: „ Faptul că nu se punea distanță prea vizibilă între noi însemna mare lucru pentru mine, mai cu seamă că auzisem despre comportamente abominabile ale unor beneficiari ai serviciilor românilor și româncelor noastre, mai ales în Germania. Dar promisiunile ce mi se făceau mie erau de domeniul basmelor. Nu-mi venea să cred.”Relația caldă dintre stăpână și tânăra care o servea era benefică pentru amândouă și autoarea posedă „cuvintele potrivite” a o exprima convingător: „Bătrâna râdea, vorbea tare... Se simțea altfel decât cu ceva timp în urmă. Dar eu? Da, și eu mă gândeam în alt mod la viitor, adică nu mai aveam temerile cronice cu care venisem în Como, dar nu scăpasem definitiv de ele.”

O plimbare prin preajmă, într-o zi însoțită împreună cu gazda ei, îi oferă Marietei prilejul unei duble evocări, a pitorescului locului dar și a unor români celebri care au trecut pe acolo: „Constat că mă sărută soarele. Oare eu am venit pentru bătrâna Giulia sau pentru mine, care aveam nevoie de o anumită terapie pentru a mă redresa? Mai degrabă , așa sau pentru amândouă... Poate nici nu este adevărat ce-mi prilejuiește viața!...Mulți români își căutaseră vindecarea sub razele soarelui italian. Unii au găsit-o, alții, nu, vezi Nicolae Bălcescu, Elena Negri... Se pare că dacă ajungi aici sănătos așa pleci, altfel, nu se știe... dar n-aveam timp de meditație. Îmi permiteam un gând și atât.”

Giulia încearcă, pe ocolite, să afle mai multe despre viața tinerei, însă fără să insiste, ceea ce o liniștește pe aceasta, ba chiar bătrâna îi povestește din propria sa viață, despre tinerețea de mult trecută. Era tot o româncă adusă cândva

de soțul ei, un inginer petrolist care funcționase într-o perioadă pe Valea Prahovei. Dintr-o mulțime de situații, Marieta constată că signora Giulia îi este un exemplu și că are cele mai bune intenții s-o canalizeze spre o viață pașnică. Treptat, o va înțelege pe mama ei în demersul de a-și trimite copila în necunoscut, în scopul să o formeze ca om. Și chiar își descoperă identitatea, nedevind de la drumul cel drept. Încearcă să judece corect realitatea înconjurătoare. Face reflecții relativ la comportamentul uman, în general. În lăcomia lor, unii semeni, mulți, din păcate, socotesc greșit că ar fi stăpâni absoluți, nu particulele ale naturii pe care o distrug fără milă, punând în pericol propria lor viață, alături de a altora. Citind cartea Cleopatrei Luca, aflați amănunte și constatați maniera de lucru a autoarei, aceea de a se transpune în situația diferitelor personaje pentru a le creiona cât mai aproape de realitate. În final, veți exclama: Oare nu v-ați dat seama că Marieta sunt chiar eu?! În calitate de cititor am înțeles acest lucru și o felicit pe creatoarea unui personaj feminin minunat susținut pe tot parcursul romanului. Această proză este de o foarte înaltă calitate, îți face multă plăcere și-i reiei lectura.

Prof. Geo Călugăru despre vol. „Blestem străbun”, autor Virgil CIUCĂ

**DE LUAT AMINTE LA...
”BLESTEMUL STRĂBUN”**

Am avut privilegiul, oferit de cunoscutul poet luptător Virgil Ciucă, parcurgându-i poeziile și

prozele, ultima parte, cu care își încheie truda sîsifică pentru a ne oferi ediția a doua, revizuită și adăugită a volumului său "Blestem străbun", satisfacția de a fi intuit, anterior, din volumul "Salvați Țara", liniile de forță ale mesajului operei sale poetice. O poezie care strigă după ajutor, convingându-mă că, așa cum cele mai frumoase cântece sunt cele de revendicare, același adevăr îl dovedesc și poeziile din această arie tematică.

Creația poetului Virgil Ciucă este un manifest de sperare cu disperarea soră, care deschide porțile fraternității umane, un surâs de umbră de lacrimă pe chipul lumii, o conștiință care transformă violența în cânt.

Volumul „Blestem străbun” se deschide cu poezia "Părinților mei plecați într-o altă lume", veriga cea mai apropiată în timp de autor, dintr-un lanț venind din trecut, de ființe dragi poetului. Acesta se întinde în timp până la străbuni, îndurând aceleași privațiuni și suferințe care au generat cumplita reacție, cu un potențial devastator când a devenit realitate "Blestemul străbun".

Toți cei alcătuiind acest lanț au avut aceeași soartă, pe care poetul nostru o exprimă cutremurător de viu: "Când n-ați avut pâine ați mâncat pământ, / când n-ați avut apă v-ați băut lacrimile izvorâte din sufletele voastre / urgisite de vreme și de pământul care v-a sângerat tălpile și palmele trudite de muncă". Marele și asprul judecător "Timpul a cernut peste voi anii (durata măsurată în unitățile sale specifice) transformați într-o lespedă de piatră" (consecința întregului TIMP asupra părților care-l alcătuiesc), din fericire perenă, aducătoare aminte pentru cei ce se succed în permanență, unii după alții.

O personificare, cu o forță inimaginabilă, ca durată în timp (sunt imaginate de poet ca ființe, cunoscându-și menirea). Este vorba de elemente cosmice (aștrii). "Soarele, luna și stelele (ce) vă vor veghea somnul, (inducând, cumva, trezirea, revenirea la viață – speranța), lor li se vor alătura, în veghe, iarba, vântul, pomii și păsările cerului (care) vor povesti despre necazurile și puținele voastre bucurii". – (pe care le vor auzi și asculta urmașii, ca apoi să vă facă dreptate și să-și facă dreptate, făcând reală,

chiar dacă postum, admițând că există și "o altă lume" în care ați plecat și, astfel să vă bucurați acolo, de tot ceea ce nu s-a întâmplat – acum – în această viață și lume care v-a fost interzisă.

Poezia se încheie cu părerea de rău a poetului că voi – adică plecații dintre noi – nici nu știți încă (sperarea autorului că, odată și odată vor trăi în timpul vieții terestre ceea ce li s-a refuzat) dacă veți avea liniște în somnul de veci.

Cât de vie este exprimarea îndoielii în existența unei alte lumi care să repare, să recompenseze, ce le-a fost interzis!

Iată expresia axiomatică din final "voi nu știți încă / dacă veți avea liniște în somnul de veci"

Recunoaștem sau nu, în forul nostru interior, ne îndoim de ceea ce spun preoții despre existența aceluia loc, de verdeață, unde nu e nici întristare și nici suspin!

Din nefericire, întreaga istorie a omenirii este una continuă a suferinței omenirii, de diferite intensități și forme de manifestare.

De ce istoria s-a desfășurat astfel și cu ce consecințe pentru om și omenire, precum și care ar fi fost și ar trebui să fie reacția conștientă a oamenilor pentru a nu mai fi îngăduite victime perpetui ale suferinței, o spune poetul nostru, convins că, la școala poeziei nu se învață, se luptă:

"războiul și restriștea ades ne-au despărțit (e ste o realitate de netăgăduit) Preocupat, făcând din această preocupare însăși rațiunea vieții sale, poetul ne împărtășește în cuvinte convingătoare ceea ce a constatat ca adevăr și i-a dat viață, nu numai în poezie, dar și în viața sa de zi cu zi: "Ne-au reunit speranța, copiii și durerea / La nedreptatea vremii ce crunt ne-a urgisit, / Nu ne-am plecat grumazul când ni s-a poruncit, / Și ne-am băut paharul cu vinul cum e fierea, / Pe care l-am umplut cu lacrimile noastre", (Părinților mei plecați într-o altă lume – pag 2)

Volumul poetului Virgil Ciucă m-a determinat să conștientizez cum împlinesc eu, în lumea mea, blestemul străbun.

Pentru mine, aceasta înseamnă desplicarea firului în patru; adică, a scoate dintr-un mesaj, mai exact, din ce exprimă acesta, tot ce se poate omenește explica.

Procedând astfel, a comenta o carte ar însemna a da viață unei alte cărți, despre aceasta și

autor, scotocind, cu aplecare înnăscută, fiecare text și a decripta tot ce poate spune autorul.

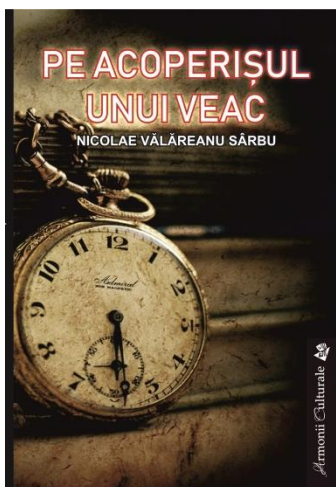
E aproape o imposibilitate. De aceea nu mă las până nu găsesc acea poezie în care se dezvăluie, până la un punct, în întregul său, mesajul poetului.

Așa am procedat și aici și cred că nu m-am înșelat în privința constatărilor mele.

Partea de final a volumului, de proză, în care domină verva jurnalistului cu experiență, neobosit de trecerea anilor, îndrăzneala de a aborda pieptiș probleme, care, în general, sunt ocolite, de a se adresa, până la cel mai înalt nivel de competență (presupusă sau reală) de a descoperi soluții și de a reda adevărat viața în chestiuni ce nu suportă amânare arată preocupările sale (nu doar) poetice.

Gheorghe A. STROIA

**Lirica lui Nicolae Vălăreanu Sârbu
Sau Atributele unui titlu de noblețe literară,
din volumul „Pe acoperișul unui veac”**

„Poezia este muzica sufletului, și, mai presus de toate a sufletelor mari și sensibile”, spunea luminstul, referindu-se la poezie, ca la una dintre exigențele spirituale pe care omul le-a descoperit încă de la crearea sa pe pământ, purtând-o cu sine în cele mai importante momente ale viețuirii. Oamenii își cântă nașterea, iubirea, împlinirea, viața dar și neîmplinirea, frustrarea, dezamăgirea, anticipează moartea, legând cuvintele cu funii de aur, îmbrăcându-le rosturile în fire de mătase, pentru ca rezultatul să devină la fel de frumos și

natural, precum curgerea unui râu învolburat, de la izvoare, până la mare. Poezia, însă, este strict conectată la poet, la creatorul său, cel care îi cunoaște cele mai ascunse sensuri, îi aprinde strălucirile metaforei, îi este ochi lăuntric întru desăvârșire. Dacă Nichita Stănescu spunea că „Poezia nu este numai artă: ea este însăși viața, însuși sufletul vieții. Fără poezie omul nu s-ar distinge de neant”², atunci să ne reamintim o definiție clasică a poetului: „Poetul este delegatul veșnic al sufletului omenesc în simfonia spiritului universal”³. Pornind de la ideea că poetul și poezia sunt un tot unitar, indivizibil și inalienabil, vom putea afirma cu certitudine că literele, silabele, cuvintele, versurile, poemele, așternute într-o carte, sunt, de fapt, parcursurile acestui sinuos râu ce izvorăște din sufletul poetului, lăsând poezia să se reverse pe țărnișurile însetate ale inimii cititorului său. Un astfel de poet contemporan, cu o activitate literară meritorie, cu mai multe volume de poezie publicate, un trubadur al iubirii nuanțate,¹ Voltaire; ² N. Stănescu, în Fiziologia poeziei; ³ George Călinescu în Istoria literaturii române; plină de esențe și culoare, este și poetul sibian cu origini gorjane Nicolae Vălăreanu Sârbu. Pentru mine, ca și editor, plăcerea de a scrie despre lirica unui poet atât de valoros este cu atât mai mare cu cât poezia sa învăluie cu arome ușor florale, atinge precum spuma învolburatelor țărnișuri, desenează pe cerurile inimii dăre imense de pescăruși, clocotește simțurile precum lava incandescentă a unui vulcan saturnian. Lirica lui Nicolae Vălăreanu Sârbu este una a naturaleței, a supleții versurilor conectate cu iubirea, mai albă, mai luminoasă, mai astrală, precum nopțile de vară sub ploile cepheidelor. Din însuși actul creator, prin care se produce iluminarea, se naște ideea din care țâșnește poezia - o lăuntrică luptă a contrariilor, însă o fericită împerechere între teluric și celest, în egală măsură. Metaforele au o strălucire aparte, sensurile sunt profund-retorice, vorbele meșteșugite au menirea de a pătrunde adânc, însă fără a răni, ci mângâind prin tandrețea lor: „... ce nu vor ajunge în piața trandafirilor/ unde a fost răstignit adevărul// Cuvintele n-au loc în fapte/ nu mai încap în vorbe și se vor scrie cu sânge”⁴ Tema centrală a poeziei prezentului volum este dragostea, iubirea trecând de la stadiu

de idee 5(insinuare), noapte ascunsă în castele de nisip 6, surâsul (tău) forțat 7, până la curgerea care îngăduie finitului includerea în infinit 8. Conștient de puterea și energia pe care cuvintele sale o au, poetul aruncă săgeți de lumină spre inima cititorului, pe care îl face dependent de versurile sale. El știe că este „ce nu vreți voi să fiu”, o definiție aproape exhaustivă a semnificațiilor eului liric, o veritabilă scară cu picioarele înfipite în zgura pământului, cu fiecare treaptă construită urcând spre albăstrimile cerului, spre care se tinde.

.....
1 Voltaire;

2 N. Stănescu, În fiziologia poeziei;

3 George Călinescu, În istoria literaturii române;

4 Cuvintele n-au loc în fapte, op. cit.;

5 Am risipit petale, op. cit.;

6 Am înnoptat în castele de nisip, op. cit.;

7 La cina cea de taină, op. cit.;

8 Cu așteptarea topită-n cuvinte, op. cit.;

Poetul este partea lipsă a fiecărui lucru 9, devenindu-i perpetuă completare în febrilul proces al creației: „plinul din scorbura timpului”, „plânsul din lacrima nuntirii”, „botezul apei prefăcute-n vin”, „curgerea dintre noapte și zi”, „murirea înviată de nemurirea sufletului”, „coapsa iubirii de pe drumul șarpelui”, „memoria din lucrurile căutate”, „oglinzile trecutului”, „ochi de lună subsuoară”, „viitorul zbor spre alte lumi”, iar stările eului continuă a fi definite cu persuasiune pe parcursul cărții. Pentru cine scrie poetul, cui dedică versurile sale îmbrăcate în patos, „ascunse sub cerceafurile vremii”?..., „Pentru cine nu m-a iubit/ am lăsat ușile deschise/ și câteva capcane ademenitoare/ pe la colțurile vieții” 10. Deși tonul poeziilor este profund meditativ, el îmbracă uneori și fervoarea și simplitatea unei rugăciuni, pe parcursul cărții, cuvintele „rugă”, „rugăciune”, „Dumnezeu”, „înger/i” fiind întâlnite de mai multe ori, ceea ce denotă starea de maturitate atât umană, cât și lirică a poetului. Un melanj cuceritor de teluric și divin în pânza poeziilor întrețesută de cuvinte, în care iubita apare tânără, suavă, o dorință „în balconul trăirii depline” 11. Poeziile sale au ceva astral, o lumină aparte, la atingerea căldurii căreia inima simte mereu altceva. Un cumuluu de sinestezii în care simțurile își împletesc senzațiile în tornade de

sentimente. Vârstele eului sunt variate, omul matur lăsând deschisă poarta prin care năvălesc amintirile, sufletul de copil recuzând instanța uitării, lăsând să-și facă apariția „mușcatele-n ferestre” ce se văd din „drumul mare... pân’ la casa de chirpici/ cu-ntâmplări rămase vraf” 12. Exemple de idei și metafore surprinzătoare, veritabile bijuterii, sunt extrem de multe în cele peste două sute de pagini de poezie, de aceea lăsam cititorului plăcerea de a le descoperi, pentru a le accesa frumusețea și a le atribui valoarea binemeritată. Poemele cărții sunt variate, cu teme și motive diverse, ce formează un univers liric, dar și existențial, unic, purtând o puternică amprentă personală. Stările pe care poetul reușește să le transmită sunt la fel de variate, ele probând nostalgia, tristețea, dar și emoția trăirii, bucuria, dar și iubirea care le adună pe toate. Pe parcursul poemelor, probabil că publicul său cititor nu va descoperi un alt Nicolae Vălăreanu Sârbu decât cel pe care-l recunoaște deja, ci un același poet plin de vervă, pasiune, dragoste pentru tot ceea ce face, un inițiat în tainele adevărului și ale vieții, un poet disciplinat, ce își așează inventarul liric după reguli prestabilite, minuțios gândite și atent aplicate. PE ACOPERIȘUL UNUI VEAC nu reprezintă altceva decât o carte eveniment, a unui poet eveniment: NICOLAE VĂLĂREANU SÂRBU. O lectură plăcută, cu parfum de romantism, dar și de ideal-divinatoriu, cu o poezie de esență filosofic-existențială ce poartă marca de originalitate a omului modern, care nu trăiește pentru sine, ci pentru a dăruia altora fărăme din arta sa fără de pereche, pentru a face din fiecare vers un crez de la care nu va putea abdica niciodată. Trebuie să recunoaștem că „adevărata noblețe nu e a titlului, ci a inimii” 13, însă putem afirma cu certitudine că Nicolae Vălăreanu Sârbu merită un titlu de noblețe literară.

PE ACOPERIȘUL UNUI VEAC nu reprezintă altceva decât o carte eveniment, a unui poet eveniment:

.....
9 Eu sunt ce nu vreți voi să fiu, op. cit.;

10 Pentru cine nu m-a iubit, op. cit.

11 Te văd tânără cum urci, op. cit.;

12 Bunicii op. cit.; 208

NICOLAE VĂLĂREANU SÂRBU. O lectură plăcută, cu parfum de romantism, dar și de ideal-divinatoriu, cu o poezie de esență filosofic-existențială ce poartă marca de originalitate a omului modern, care nu trăiește pentru sine, ci pentru a dărui altora fărăme din arta sa fără de pereche, pentru a face din fiecare vers un crez de la care nu va putea abdica niciodată. Trebuie să recunoaștem că „adevărata noblețe nu e a titlului, ci a inimii”¹³, însă putem afirma cu certitudine că Nicolae Vălăreanu Sârbu merită un titlu de noblețe literară.

**Prof. Geo CĂLUGĂRU despre vol.
„Renașterea unui imperiu: cultură și
guvernare în perioada dinastiei chineze Song“,
autoare Camelia Pantazi Tudor,
Editura Astralis, 2019**

„Renașterea unui imperiu: cultură și guvernare în perioada dinastiei chineze Song“

Editura Astralis, 2019

M-a impresionat atât de mult, conținutul și, mai cu seamă, modul, cum și-a conceput și realizat scriitoarea Camelia Pantazi Tudor, acest volum, al cărui titlu „Renașterea unui imperiu: cultură și guvernare în perioada dinastiei chineze Song“, constituie însăși miza acestui demers scriitoricesc de excepție. Autoarea ne convinge asupra unui adevăr incontestabil, admirabil susținut de argumente, a cărui perenitate, nu poate fi pusă la îndoială, validată fiind de însăși realitatea vieții, istoriei omenirii.

Adevărul, la care mă refer și care e demonstrat, fără dubii, în conținutul acestei cărți, e explicit menționat în titlul și anume, meritul împăraților

din dinastia Song, de a fi descoperit și aplicat, cu înțelepciune, factorii fundamentali, înțeleși în relația lor de complementaritate – CULTURĂ ȘI GUVERNARE - a cărei urmare miraculoasă a fost RENAȘTEREA UNUI IMPERIU, după un haos de 83 de ani, de la sfârșitul perioadei dinastiei Tang, curs reluat, cu și mai mare strălucire „în perioada dinastiei Song (960-1279) care a durat 319 ani.“

Revin și amintesc faptul că, foarte impresionat de realizarea de excepție a autoarei, m-am încumetat să alcătuiesc un comentariu liric, pe care vă cer îngăduința să vi-l expun.

ASTFEL ARATĂ DINASTIA SONG PRIVITĂ
CU OCHII DE ASIATĂ A UNEI SCRITOARE,
NUMITĂ CAMELIA PANTAZI TUDOR

Te simți, Camelia, între împărați
De pari-aceștia ți-ar fi frați;
De-mi amintesc, ți-am spus odată,
Că ochii tăi sunt ochi de asiată.

Doar astfel, pot să îmi explic,
Ce-am descoperit și am să-ți zic,
Crede-mă, nu-mi pare de mirare
A ta-nțeleaptă și profundă constatare.
Prin ce aveai, Camelia, de asiată
Te-ai simțit de taina lor legată
Și ai pătruns în ea, cu încântare,
Dovedindu-ne, ce ești... în stare.

Am să spun și, vreau să se auză,
Că l-ai avut pe Eminescu călăuză
În sfatul, pe care, poetul ți l-a dat
Tu ai descifrat, însăși calea de urmat.

Pe imensa și neștiuta timpului cărare,
Pornita-i, în aventuroasa-ți, căutare
A măreței Dinastii Song și ai ei împărați
Între care, să te simți ca-ntr-o frați.

„Viitorul și trecutul
Sunt a filei două fețe
Vede-n capăt începutul
Cine știe să le-nvețe“.

Citindu-ți cartea, eu am perceput
Că spusa lui Eminescu ai știut

Iar Eminescu, din inimă, eu sper
S-a bucurat, în locul lui din cer.

Ca mamă, al nașterii miracol, îl știai
Pe al Renașterii abia-l întrezăreai.
Pe-al firului timp a la long
Te-ai oprit din cale, la dinastia Song.

Și fiindcă așa hotărâse ceriu
Descoperiși enigma renașterii-n imperiu
Aflând acolo multe și de toate
Peste ce o minte a cuprinde poate.

Datorită cărții tale, am înțeles și noi
De ce te-ai oprit și nu din întâmplare
La cultură și la guvernare-n pace, nu-n război;
Ele generează echilibru, firesc și bună stare.

Cele peste trei secole, de-n pace-ngăduire
Asigurate de-mpărații Dinastiei Song
Ne-ndeamnă la dragoste de-aproape și unire
Să nu fim în roata vieții, o minge de ping pong.

Veronica Balaj despre vol. *Poeme din anticamera vieții*, autor Marcel Miron, Editura Timpul, Iași, 2020

POEME DIN ANTICAMERA VIEȚII

A fost să fie ca în acest 2020, din pricina pandemiei, să ne întâlnim mai rar cu noi apariții editoriale, {cel puțin până acum, la aproape

mijlocul anului}, așa că, orice carte cu inscripționarea aferentă capătă o adnotare în plus. Este și cazul proaspătului volum semnat de Preotul Marcel Miron și intitulat, *Poeme din anticamera vieții*, apărut la Iași, Editura Timpul, cu o prefață semnată de Mircea Platon, iar pe coperti, alte nume grele din literatura contemporană, Gellu Dorian, pe prima clapetă și Cassian Maria Spiridon pe ultima copertă.

Cu asemenea recomandări, este cam greu să te hazardezi în a spune ceva nou și pertinent referitor la cele 83 de pagini câte însumează excursul liric. Înainte de-a porni la un periplu de lectură, se cuvine a menționa excelenta condiție grafică a cărții reprezentând Curtea Mânăstirii Golia, într-o viziune fotografică aparținând lui Dan Mititelu.

Autorul înscrie în palmaresul său al cincilea volum de versuri, debutul fiind în 2015, *Versuri albastre și aurii*, Editura Junimea, Iași, 2015 iar precedentul, adică al patrulea, în 2018, sub titlul, *Șarpele de pe balustradă*, Editura 24 -Ore, Iași, 2018. Am putea spune că este un poet prolific, anul și volumul trimis către public.

Poeme din anticamera vieții, la care vom face o scurtă referire în cele ce urmează este o treaptă în structurarea lirică a poetului, în sensul că, frazarea lirică, chiar amplasarea în spațiu a versurilor se diferențiază de celelalte publicații lirice ale sale. Oricât de mică ar fi noutatea, într-un traseu creativ, aceasta este bine venită. De cele mai multe ori.

Pornind de la titlu, înțelegem fără a fi nevoie de descifrări speciale, că vom avea de-a face cu poeme scrise în tonalitate meditativă.

Cu nuanțare filozofică explicită. Se înțelege că anticamera vieții, a celei pământene desigur, precede viața de dincolo. Eternitatea. Așadar, ne-am putea aștepta la o tematică a angoasei, a spaimei de necunoscut, sau, la apăsătoarele întrebări existențiale care au fost *spuse* și *puse* în variate formulări de omenirea întreagă. Nu este însă chiar așa. Marcel Miron, cunosător al convențiilor teologice și a percepțelor acesteia, preot fiind, *alege calea înțelepciunii*. Așa cum de altfel remarcă și Mircea Platon în prefața cărții. Poemul care deschide excursul liric, intitulat *Cateheză*, are subtile trimiteri spre ceea ce, fiecare om gândește, simte încercând să ajungă

la un consens cu sine însuși raportat la misterul universului .Și la marea taină a vieții veșnice dezvăluită nouă în etape, începând cu miracolul nașterii din Betleem:

Vă aștept/ca pe apostoli /să mă învățați învierea/și clătinarea potirului/așezat pe pupa corăbiei/bătută de vânturile Mării Roșii/pag.13.

Evident că se operează cu simboluri, vânturile corăbiei fiind greutățile vieții, iar așteptarea este de fapt, chemarea lui Isus formulată metaforic, a învăța învierea, ne putem imagina că înseamnă a învăța să devenim veșnici, a ne obișnui cu misterul de dincolo de viața terestră. Aceasta fiind, o anticameră a celei veșnice.

Din acest punct, volumul ne deschide calea unei dualități permanente: viața de aici și cea promisă, eternă, binele de aici și calea spre binele veșnic. De remarcat că această dualitate, repetabilă în existența umană de altfel, este identificabilă în lupta cu sinele. Mereu căutarea, în care sinele are un rol imperios necesar .Poetul , precum călugărul Mina pe care-l acceptă ca pe o altă imagine a propriului eu, nu aduce în discursul său angoase, așa cum am mai spus, mai degrabă se erijează în omul care cumpănește între două existențe. Un pelerin înțelept pare a fi și el deopotrivă și călugărul în zeghe pedepsit:

Printre martiri și sfinți/un călugăr îmbrăcat în zeghe/scoate din inimă/firimituri de lumină/semne vizibile/pe cărarea lui Hristos/pag.40 .

Se poate sesiza în subtext sau, chiar explicit, acel Aici și aspirația secretă spre Dincolo. Spre eternitate.

Aici potirul/sângeră speranță/cu apă și vin /pentru grădina/de pe tărâmul celălalt/pag. 13

Vorbind despre calea căutată, poetul, desigur, vizează adevărul. Căutarea implică sinele în raportarea , din nou duală. Raportarea la elementele definiției din lumea reală și lumea visată, misterioasă, a veșniciei. Pentru cunoașterea lumii văzute, reale, poetul alege atitudinea calmă, nu extaz dar nici încrâncenare. Dimpotrivă, în lumea reală, în anticameră dacă parafrazăm titlul, există frumuseți, păduri, ape , fluturi și iubiri. Citez dintr-un poem admirabil care poate fi suspus multiplelor interpretări pe care le sugerează: *Era ca o pădure de apă/în mijlocul mării/copacii/jeturi de apă/.....și marea*

/care creștea pădurea de apă/cânta în zgomot asurzitor/....toate cuiburile din pădurea de apă/Erau legate strâns/de apele de sus/cu frânghii de curcubeu/....pag.71, Vis cu apă și păsări.

Cât despre lumină, aceasta are rolul ei de semnificant în creația dăruită nouă pe pământ. Lumina ceste pilon care ,atât în realitate cât și simbolic susține viața:

Înflorește lumina/în lampadarul din mijlocul grădinii/Fluturile și lumina, pag 51,

Ar trebui să ne vedem cu ochi buni/sau măcar să ne trimitem bezele luminoase/precum astrele/.....După care urmează un vers fermecător.

Când se va sfârși lumea?Când va muri cărarea/de dorul trecătorilor/.Pag. 25,Cărarea

Întrucât am mers pe ideea dualității ca expresie artistică,poetul nu ezită în a extrapola oferind imaginea duală, *Om –Dumnezeu.*

Dumnezeu, omniprezent, pentru iubirea căruia, păcatul trebuie sacrificat pe altarul renunțării. Al ispășirii. De asemeni, dualitatea rai –iad, nu poate lipsi din întregul acestui demers poetic-filozofic. Raiul are în volumul de față o definire poetică splendidă:

Acolo te ții de flacără/și treci pe o ușă de rouă/, Jertfă, pag.59

Cartea este un excurs despre viață, în care s-ar potrivi să nu cheltuim nesăbuit pe argint și stele cum spune autorul la pagina 74, dacă vrem să aflăm calea de dincolo de anticameră...Viețuind în miezul creației ctitorită din cuvinte , noi, Adami și Eve, să nu uităm că prin cuvânt ne definim conștiința, ființa...

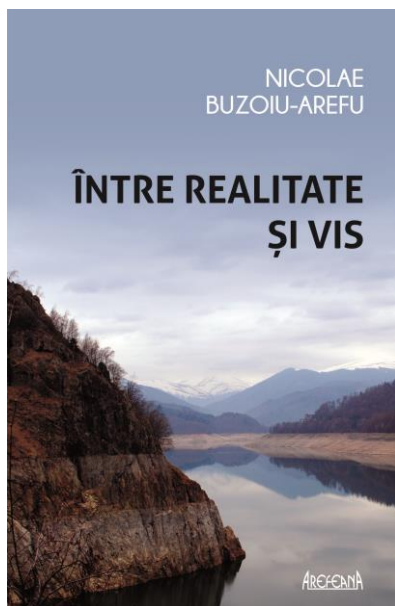
La început /Cuvântul/s-a scris singur/de către sine/pe sine/cu cerneală de foc/.

Când oamenii au învățat să scrie / Cuvintele s-au îmbrăcat/

Cu cerneală de foc/și ne regăsim/în lectură sacră/din Cartea vieții/Pag.49, De ziua Cuvântului.

Volumul în atenție poate fi considerat o pledoarie pentru credință în cele veșnice și o cumpănită căutare a cărării potrivite spre viața de dincolo de anticamera sa terestră. Poemul poate sluji acestora...

Ion C. ȘTEFAN despre volumul *Între realitate și vis*, de Nicolae Buzoiu-Arefu, Editura Arefeana, 2019

Un prozator talentat și perseverent

Consăteanul meu, **Nicolae Buzoiu-Arefu**, pentru editarea operei căruia mi-am sacrificat o bună parte a activității mele creatoare – sau chiar mi-am amânat câteva proiecte, aflate în lucru, la care însă sper să revin, este un prozator talentat, format printr-o îndelungată îndeletnicire în ale scrisului, cult și pasionat cititor – până la saturație... un fel de autodidact modern.

Amintesc doar câteva dintre volumele sale, tipărite la Editura Arefeana: *Plantația de măceși*, *Frisoanele iubirii*, *Rătăcitor pe drumurile vieții și Mitologia suferinței* – și care acum circulă de la Cluj-Napoca, sub privirile de exigent lector ale lui Hora Bădescu, la București, lecturate cu nesăț de scriitorul Victor Gh. Stan, președintele Filialei pentru copii și tineret a Uniunii Scriitorilor, la Arefu, unde prietenul nostru, profesorul Cezar Bădescu abia le așteaptă.

Motivația preocupărilor mele speciale pentru editarea acestor volume se referă la ineditul lor, la tonul specific de exprimare al autorului și la faptul că fiecare dintre ele mă surprinde prin talent, inedit și viziune artistică.

Acest volum, *Între realitate și vis*, poartă un titlu pe care m-am străduit să-l conving pe talentatul prozator arefean să-l accepte, față de cel

stabilit de el, *Caznele vieții*, care mi se părea cu totul nepotrivit, prin utilizarea cuvântului *cazne*, de slabă rezonanță – și datorită faptului că evenimentele înfățișate de autor nu sunt niște cazne (chinuri), ci adevărate victorii asupra vicisitudinilor vieții.

Răzghin Victor, un economist priceput din Galați și un pasionat cititor, se îndrăgostește de Mirela, o preafrumoasă moldoveancă, dar care, din motive personale, se căsătorește cu un altul, mai bine situat, dar dorește, în același timp, să procreze o fetiță cu Victor.

Deviat de la idealul său inițial, Victor se căsătorește cu Mioara, o fostă colegă de facultate și, acum, secretara unui ștab din minister, care-i dăruiește un băiat.

Dar valurile vieții sunt prea zbuciumate, în perioada evenimentelor de la 1989 și după: Mioara fusese ofițer de securitate și fugise în Anglia, după un alt securist, lăsându-i lui Victor (plocon) băiețelul.

Acesta se reîntoarce la Mirela, își redescoperă fetița, sora de tată a băiatului părăsit de mama sa adevărată. Sentimentele lor inițiale revin la normalitate, reintegrarea celor doi într-o familie fiind previzibilă.

Ceea ce m-a derutat însă, pe parcursul lecturii, a unui roman de dragoste și aventuri, este faptul că autorul, în partea a doua a narațiunii, face o lungă incursiune prin trecutul fiecărui personaj principal.

În mod firesc, ar fi trebuit ca faptele să fie înfățișate cronologic. Dar nu! Nicolae Buzoiu-Arefu procedează în felul său, ca o particularitate a scrierilor sale.

Eram gata să mă revolt, când, deodată, constat că această lungă buclă peste timp nu avea alt scop decât să mărească intensitatea întâlnirii (*post*) dintre Victor și Mirela. M-am bucura nespus și imediat am sunat la Galați să-i spun autorului (poate autobiografic) că m-am prins de subterfugiul său. Mai mult încă: personajul narator (aventurierul) își recuperează acum, victorios, amândoi copiii. Strașnică imagine: o construcție arhitectonică reușită!

Astfel am ales titlul *Între realitate și vis*, fiindcă un alt procedeu inedit al autorului a fost acela că, după prezentarea amănunțită a unor evenimente reale (posibil reale și astfel

acceptate), aflat într-o situație dificilă, personajul său se culcă și visează, reglementând dificultățile vieții. Astfel, pentru el, visul devine un medicament recuperator, care-l scoate din tumultul unor mari dileme.

Încă un succes al scriitorului Nicolae Buzoiu-Arefu, pentru care îl felicit!

A fi *altfel* decât alții și a soluționa dilemele vieții prin pendularea dintre realitate și vis: iată adevăratul său succes, care-l situează cu mult deasupra altor condeieri.

DIN CREAȚIILE TINERILOR CREATORI PREMIAȚI LA FESTIVALUL - CONCURS DE CREAȚIE LITERARĂ BOGDANIA.

SFÂRLEA MONICA ELENA

Vârsta: 39 ani

Studii: Facultatea de Litere, UBB, Cluj-Napoca

Profesia: Profesor de limba și literatura română

Premii: Mențiune la Concursul Național de Poezie "Octavian Goga", 2018.

Mențiune specială la Festivalul Internațional Literar Vox Napocensis 2019, secțiunea proză.

Premiul "Ioan Arcaș" la Festivalul Internațional Literar Vox Napocensis, 2019, secțiunea poezie.

Premiul „Saloanelor Livu Rebreanu”, 2019, secțiunea proză scurtă.

Trofeul (Marele Premiu) la Festivalul-concurs internațional de creație literară **Bogdania**, ediția a IX-a, iulie 2020.

Radu

E un soare cu dinți, care permite celor din parc să-și mai dea jos câte o mânășă, să-și arunce neglijent plasele de un leu pe bănci și să inspire aerul jilav cu mai mult entuziasm decât în zilele trecute. Câteva pensionare, cu nepoții lăsați din mână, pâlăvrăgesc, aruncând priviri atente mamelor care își ceartă copiii, trimițându-i la joacă ca la pedeapsă. Miroase a ceapă prăjită de la o bucătărioară din blocul de deasupra.

Groapa de nisip, improvizată de niște cetățeni harnici și pricepuți la toate, e neîncăpătoare pentru vocile colorate și privirile gălăgioase ale copiilor. În jurul lor, în și în afara ramei de lemn, e plin de jucării, majoritatea în mai multe exemplare identice: bărcuțe albastre, greble galbene cu dinții flenduriți și săpăligi roșu decolorat, forme de prăjituri minuscule, din același plastic dur. Câte un Donald Duck de cauciuc, cu pliscul galben, ros de atâta joacă, cu pălărie de marinar albă cu albastru și nelipsitele trese galbene pe umerii murdari. Doi băieței se ceartă și trag din două părți de camionul roșu cu remorcă albastru închis. Nimeni nu se miră, nimeni nu intervine, nici măcar când amândoi cad în fund. E doar o zi ca toate celelalte.

-Mamiiii! Rareș mi-a murdărit bentița, plânge o fetiță cu mucii la nas, ridicând ochii negri înspre cercul gospodinelor.

-O spală mama, și femeia se întoarce la discuția ei despre ce s-a mai dat pe sub mână la băcănia de pe colț.

-Da! A fost mânzat, dar nimeni nu l-a văzut în vitrină. Noroc cu vecinul de la trei, profesorul. Mi-a spus să cer în numele lui. Am făcut și supă, și felul doi, și o salata de boeuf. În două ore le-am dovedit. Că doar mânzat era, râde doamna cu dantura încălecată și îngălbenită de cafea și țigări proaste.

-Și vată! A fost vată la farmacia de pe Muncitorilor. Două ore am stat la coadă.

-Ai cumpărat?

-Da. După mine, doar o doamnă a mai prins.

-Vine iarna, se bagă în discuție tânăra în combinezon vișiniu pe care nimeni, niciodată, n-o bagă în seamă.

-Mi-a spus profesorul că data trecută când au adus carne, a prins salam de Sibiu, oftează mama fetei cu ochii plângăcioși.

-Pune-ți căciula! O să te doară capul.

Două mâini grăsuțe apucă rățoiul de cauciuc, căutând febril prin nisipul umed și aspru. Aruncă rățoiul, prinde păpușa de păr, o dă la o parte și-și șterge nasul cu mâneca bluzei. Salopeta albastră de tricot, cu stelute albe brodate, s-a murdărit în genunchi, iar ghetuțele umede se împiedică de bordură. Cade. Plânge. Se ridică. Fuge și cade din nou, de data asta înfigându-și obrazul stâng în gardul viu, proaspăt tuns. Miroase a ceapă tot mai tare, iar sângele îi curge pe obraz, amestecându-se cu lacrimile și cu noroiul deja întărit. Îl doare.

Nimeni nu-și dă seama că nicio mamă din multele de acolo nu-și revendică copilul blond. Nimeni nu-și murdărește batista ca să-i șteargă obrazul și nimeni nu vede că se înserează. E prea interesant ce și cum se dă pe cartelă, câte săptămâni mai sunt până în noiembrie și cum se croșetează de două ori pe față, o dată pe dos.

Tânăra în combinezon vișiniu anunță:

-Vine noaptea!

Nimeni nu pare s-o audă....

Radu stă pleoștit în fund, lângă o bancă pe care cineva și-a uitat umbrela. Nu mai plânge. E prea obosit. De câteva ore bune se tot învârte în parcul acela străin ochilor săi. Știe că aici trebuie s-o aștepte pe mami. Cu siguranță luase la rând toate parcurile din cartier, dacă nu din întreg orașul, în căutarea lui.

Sângele i s-a închegat deja pe obraz. Lacrimile s-au zvântat, iar el îngână cântecelul pe care-l va cânta împreună cu ceilalți copii la serbare: *Șoimii patliei... Vine mama, mă găsește ea. Nici nu mai sunt supălat pe ea. O să vină în glabă, melgem apoi la falmacie să ia lapte plaf și o să-mi facă ciocolată de casă. Uite-o! Nu e ea... e doal o bătlânică. Acasă miloase a lapte, știu eu*

bine. Acolo nu sunt galduli vii cale mușcă din oblaz, și nici nului sau jucălii stlicate. Iepulilă mă așteaptă pe pat și mama o să-l îmblace cu haina poltocalie pe cale i-a cusut-o tanti Lodica la mașina de cusut.

Unde-i mama mea?, mai suspină Radu o data și adoarme epuizat.

Mama, în schimb, nu e obosită deloc. E speriată. Nu e prima oară când îl pierde. Trebuie să se grăbească. Deja se înserează. Mai e până dau drumul la felinare, dar... Nu e prima oară când îl pierde. Nimeni din cei pe care i-a întreat, din toți care i-au ieșit în cale, nimeni n-a văzut un copil blond cu salopetă albastră și ghetuțe albe.

Plânge. *Săracul Radu, trebuie să fie tare speriat.* Nu e prima oară când îl pierde. Nu mai vede nimic, i s-au aburit ochelarii. Se împiedică de bordură și cade. Izbucnește într-un plâns isteric și hohotit. Ce să facă? Unde să-l mai caute? E ceață.

-Doamnă. Vă ajut?

Își ridică privirea, dar nu distinge trăsăturile omului care s-a oprit deasupra ei. Întinde mâna julită, îngânând o mulțumire înspre mânușa lui de piele.

-L-am pierdut, îngaimă. Și nu mai știu unde să-l caut.

-Pe cine ați pierdut, doamnă?

-Băiatul meu. Eram în parc și, dintr-o dată, a dispărut. Nu înțeleg, continuă ea să plângă. Nu e prima oară.

I s-au dezaburit ochelarii. Domnul o privește ciudat, pare s-o cunoască. Ea nu l-a mai văzut în viața ei. Și totuși, privirea...

-Vă conduc.

-Nu, mulțumesc.

-Insist. Semănați cu mama mea.

Are vocea blândă. Calmă. Trebuie să fie om de treabă. E îmbrăcat foarte elegant, cu un palton negru din lână englezească de bună calitate. Eșarfa mov de mătase e aruncată neglijent-studiat în jurul gâtului. Își stinge țigara de marginea coșului de gunoi și o privește serios de după ochelarii cu ramă subțire:

-Să mergem, doamnă.

Au trecut ani de-atunci. Mama continuă să-și caute copilul, escortată de domnul amabil cu privire familiară. Parcurile sunt altfel pentru el, au apărut tobogane noi, labirinturi de plastic

tricolore, aparate de fitness pentru copii sau pensionari. Parcurile sunt la fel pentru ea, dar nici un băiat în salopetă albastră nu e în ele. Nicăieri. Le epuizează, apoi le ia din nou la rând. Radu încă o așteaptă, e speriat iar ea îl va găsi curând.

Iar domnul elegant o însoțește peste tot, pentru că seara se vor întoarce în locuința lor de la etajul 10, unde ea va face ciocolată de casă și-i va vorbi ca unui copil. Iar el își va pipăi absent cicatricea veche de pe obrazul stâng, gândindu-se la ziua de mâine la fel ca la cea de ieri.

Evenimente culturale

Festivalul-concurs internațional de creație literară Bogdania, ediția a IX-a, 2020

*Lista cu premianții

ASOCIAȚIA CULTURAL-UMANITARĂ „BOGDANIA”, fondată și condusă de către poetul **Ionel MARIN** din Focșani, județul Vrancea, organizează anual Festivalul-concurs internațional de creație literară „Bogdania” ajuns, în acest an, la ediția a IX-a. Parteneri la această ediție sunt: Cenaclul „Literar Ing.” din București condus de către Prof. univ. dr. ing. Nicolae Vasile și Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, președinte Prof. Gheorghe DOLINSKI.

Distinsa doamnă Dr. Michaela Orescu din București preciza, la Gala premiilor Bogdania (ediția a IV-a, anul 2015):

„Festivalul BOGDANIA deși inițiat în județul Vrancea, la FOCȘANI de poetul Ionel MARIN, constituie ecoul național, adună sub faldurile sale, condeie din țară și străinătate, într-o cunună a valorilor românești”. Toate festivitățile de premiere, fie la Focșani ori București, au constituit adevărate sărbători ale literaturii române, participând, cu bucurie, tinerii premiați, rude ale acestora dar și personalități marcante ale culturii, numeroși scriitori, artiști și cititori ai revistei Bogdania. La fiecare ediție Asociația cultural-umanitară Bogdania, revista Bogdania, prin scriitorul Ionel MARIN, a înmănat premii concurenților și de asemenea Diplome de excelență și premii membrilor juriului, partenerilor și celor mai merituoși colaboratori din țară și din diaspora românească. În acest an avem multe învățăminte de tras din pandemia COVID-19 și dacă vom renunța la libertate înseamnă că renunțăm de bună voie la viață și în fiecare zi murim câte puțin sub cupola fricii, a neimplicării și a lipsei de iubire firească față de semenii. Consider că este inutilă văicăreala și că trebuie să muncim, să producem bunuri materiale dar și spirituale pentru hrana sufletească. Încă sper la o minune, să ne putem întâlni și desfășura festivitatea de premiere în luna iulie 2020. Tradiția continuă cu succes și în anul 2020, la Festivalul-concurs Bogdania s-au înscris în competiție concurenți din majoritatea județelor țării, din București, Republica Moldova, Italia și Spania. Cea mai consistent reprezentată, secțiune, secțiunea poezie, cu 43 de participanți, apoi secțiunea proză scurtă cu 17 participanți și 9 participanți la secțiunea eseu.

Membrii Juriului Festivalului BOGDANIA, pentru ediția a IX-a format din personalități ale culturii și literaturii: Prof. univ. Nicolae VASILE, președintele Cenaclului „Literar Ing.” și al juriului; Ionel MARIN, președintele Asociației cultural-umanitare Bogdania și redactor șef al revistei de creație și cultură Bogdania, domnul Lucian GRUIA, critic literar, poet, prozator, membru USR; poetul, prozatorul Geo CĂLUGĂRU, membru USR; Vasile GROZA, poet, prozator, dramaturg, membru USR - au apreciat obiectiv, cu multă exigență fiecare creație literară (poezie, proză scurtă sau eseu) și

în urma evaluărilor au fost declarați premianți următorii concurenți:

Secțiunea Poezie

1. Premiul I – **Panait Raluca Maria**
2. Premiul II – Gheorghe Ana Larisa
Premiul II – Neguran Alex
3. Premiul III – Chițescu Camelia
Premiul III – Sîsîiac Ionela
4. Menționi: – Cracea Cristina; Grigore Adriana-Cătălina; Tepelea Ioana-Monica; Țurcanu Ludmila

Secțiunea Proză scurtă

1. Premiul I – **Scorțaru Adela-Adriana**
2. Premiul II – Simion Elena Cristina
3. Premiul III – Țibuleac Violeta Alina
4. Menționi: – Bobric Casiana Elena;
Trașcă Raluca Ștefania

Secțiunea Eseu

1. Premiul I – **Prodescu Vasile-Rareș**
2. Premiul II – Roman Andreea Maria
3. Premiul III – Șerban Cosmina-Andreea
4. Menționi: – Bălăbuc Ozana; Tiron Laura

Trofeul Bogdania (Marele Premiu) D-na SFÂRLEA Monica Elena din Cluj-Napoca, județul Cluj.

Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, președinte **Gheorghe Dolinski** oferă, în cadrul Festivalului Bogdania, două Diplome, la secțiunea Poezie, tinerilor: Studentă Crudu Cristina-Maria și elevului Boca Ioan Antonio, amândoi din Suceava.

Președintele juriului, domnul Nicolae VASILE, ne transmite următoarele aprecierile: „Într-un climat socio-economic tot mai puțin propice activităților culturale de orice fel, agravat în aceasta perioadă de condițiile medicale specifice unei pandemii, Asociația culturală Bogdania, condusă cu mari eforturi de către scriitorul Ionel MARIN, reușește și în acest an să organizeze Festivalul de literatură devenit tradițional. Ca o răsplată a acestor eforturi ediția din acest an este mai amplă decât cea precedentă. Tinerii, conectați la problemele vremurilor prin evenimentele cu totul deosebite trăite în familiile și școlile lor, au ținut să compenseze prin rezultatele lor în creația literară. Fiind un festival

adresat tinerilor, este normal să găsim subiecte despre iubire (exemple de titluri: *Iubirea-poruncă Dumnezeiască*, *Iubirea integratoare*), dar, probabil, ca efect al stării de izolare cauzată de perioada pandemiei de coronavirus, ediția din acest an este, la toate secțiunile, ca fond, mai orientată spre subiecte filozofice, existențialiste. Este suficient să cităm câteva titluri: *Privire în interiorul unei minți*, *Foamea*, *Nu e ușor să fii adolescent!*, *Remediu pentru suflet*.

Sperăm ca și concurenții din acest an să continue și, la fel ca mulți din edițiile precedente, să intre în vâltoarea mișcării literare contemporane și, de ce nu, să devină adevărate personalități ale viitorului”.

Domnul **Geo CĂLUGĂRU** referitor la concurenți afirmă: „Impresionant nivelul înalt de cunoștințe și capacitatea de a-l exprima într-o formulare, cât mai expresivă și accesibilă, totodată. O preocupare evidentă pentru descoperirea sinelui, a aceluia ceva, care îți pune în relief propria individualitate, capacitatea de selecție a valorilor și a măiestriei de a le face, cât mai limpezi prin forța și noutatea exprimării.

Indiferent de secțiunile (poezie, proză scurtă, eseu), reprezentate în concurs, gradul de apreciere, cu onestitate aplicat, s-a situat între, 7-10. Este evidentă o caracteristică generală a concurenților de a pune în prim plan, ceea ce-i definesc, în raportarea la valorile, ce structurează caracterele umane, parcursul constituirii și impunerii lor, având ca nucleu adevărul. Am descoperit o mai deplină înțelegere a mecanismului metamorfozei, care are ca bază aceeași materie primă, cunoașterea – în ipostaza de acumulare de cunoștințe care înseamnă instruire și valorificarea acesteia prin educație, în virtuți morale, ce structurează caracterul, trăsături ce conferă demnitatea, adevărata temelie, statutul, pe care să și-l dorească și să se străduiască să-l dobândească orice om.

Este marele câștig al acestei ediții, conștientizarea de către aproape toți participanții la concurs, a necesității respirtualizării morale și a faptului că arta în general și literatura în special, conțin organic valențe în acest sens care pot și trebuie, valorificate.” Și în acest an au trimis texte, creatori cu vârsta mai mare de 40 de ani și regret că nu i-am putut cuprinde în

competiție. În anul 2021, la următoarea ediție, ediția a X-a voi ține seama de aceste dorințe.

Toți concurenții (16-40 de ani) au trimis creații literare de calitate, folosit un limbaj frumos, plăcut, sincer, fapt pentru care merită aprecierea pozitivă a criticilor literari și a tuturor cititorilor. Criticul literar **Lucian GRUIA** afirmă că a citit și notat corespunzător fiecare creație și că este convins că „despre premianții acestui concurs vom mai auzi în viitor”.

Domnul **Vasile GROZA** ne transmite:

„Ani de-a rândul făcând parte din juriul acestui Festival-concurs internațional literar Bogdania, aduc mulțumiri și felicitări, Președintelui Asociației Cultural-Umanitare „BOGDANIA”, scriitorului IONEL N. MARIN, pentru efortul depus în realizarea acestui festival și pentru permanenta apariție a Revistei „BOGDANIA”, în condiții mai ales materiale, dificile. Oameni cu astfel de suflet ar trebui, uneori și ajutați.

Privitor la prezența și creațiile concurenților la acest festival față de anii precedenți, am constatat prin parcurgerea materialului existent, la cele trei probe; poezie, proză și eseu, un nivel de calitate mai bun.

SECȚIUNEA POEZIE – unde au fost prezenți cei mai mulți participanți, au venit cu multe calități de gândeați că sunt poeți consacrați. Nu o să exemplific deoarece așa face o nedreptate, dar concursul e concurs și cineva trebuie să fie câștigător.

La SECȚIUNEA PROZĂ – Românul e mare meșteșugar în a descoperi aspecte din viața cotidiană și nu numai mergând până în fundăturile Universului și plimbându-ne prin lumea basmelor tămăduitoare sufletului care caută mereu noutatea și neprevăzutul. Așadar, felicitări acestor navigatori în sufletele cititorilor noștri!

ESEUL – fiind piatra de încercare a creației în lumea scrisului și care necesită o muncă amplă; documentație, bibliografie, analize, etc. Plus valoarea ta creativă. Ori pentru tinerii concurenți prezenți la această secțiune, am remarcat un anumit simț de răspundere și de ce nu un talent însoțit de multă transpirație. Felicitări!”

Desigur o bună parte din textele primite la concurs vor fi înserate și în revista de creație și cultură Bogdania, care în luna mai 2020 a împlinit opt ani de existență tipărită și constituie, cum aprecia domnul Nicolae Vasile o adevărată „făclie a creației literare și culturii românești”. Sunt de apreciat eforturile susținute ale scriitorului Ionel Marin pentru promovarea tinerelor talente prin Festivalul-concurs internațional Bogdania, cât și prin Concursul literar pentru elevi de școală gimnazială, ediția a II-a finalizat la 01 iunie 2020.

Asociația și revista Bogdania vor trimite online Diplome de merit, premii de excelență, diplome de excelență tuturor membrilor juriului de la această ediție dar și altor scriitori și colaboratori care sprijină proiectele cultural-umanitare ale Asociației.

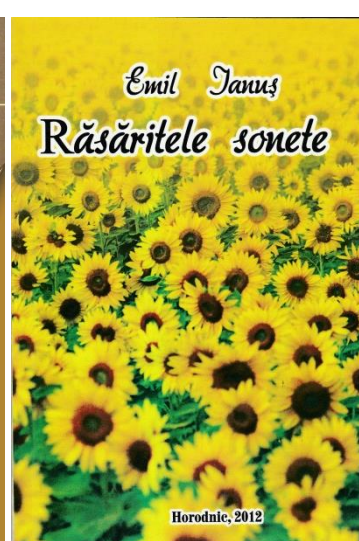
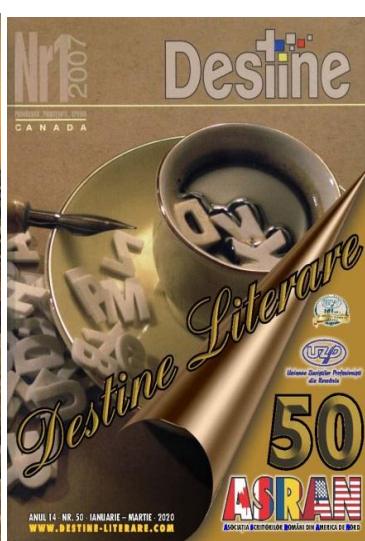
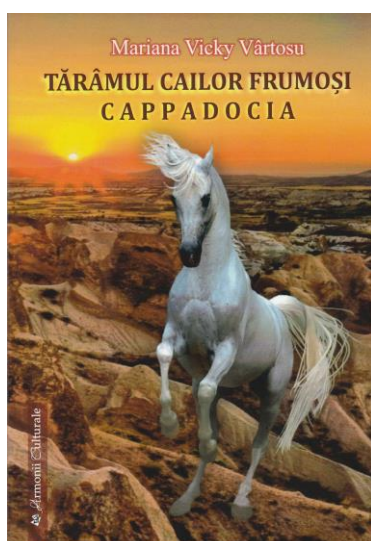
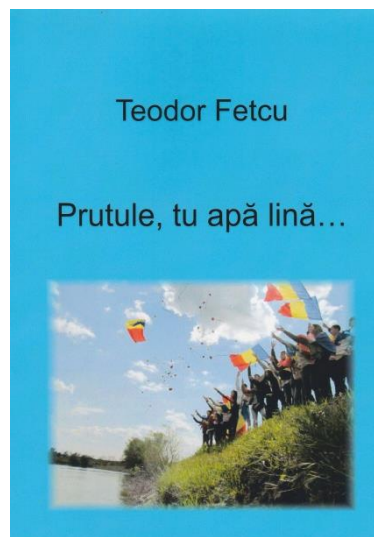
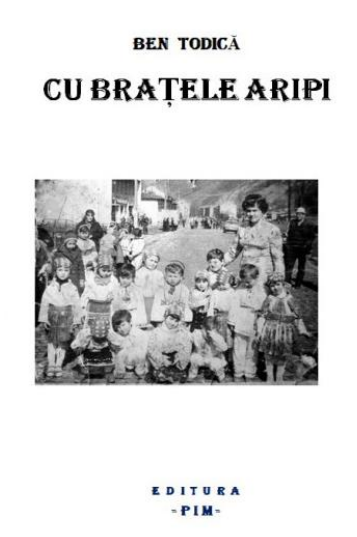
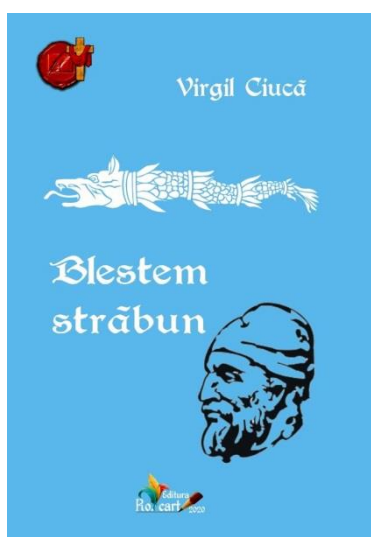
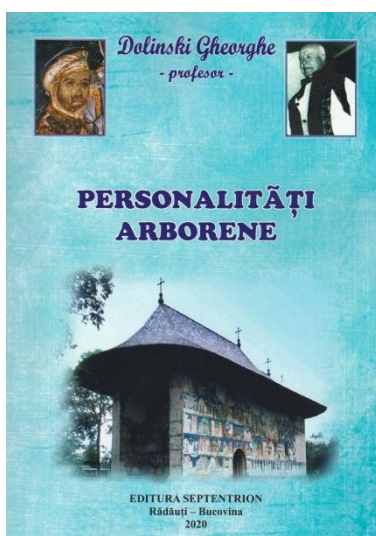
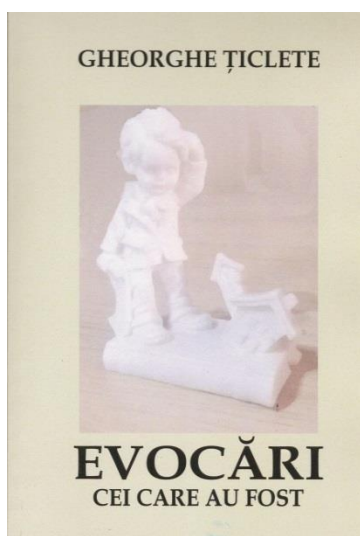
Felicit pe tinerii premianți și pe ceilalți concurenți și îi îndemn să continue munca de creație pentru că au talent și doar prin muncă și creație matură, ne realizăm visele și ajutăm la creșterea prestigiului literaturii și culturii române în lume și putem înălța templul spiritual al omului contemporan. Toate creațiile literare premiate și celelalte, la dorința participanților, vor fi trecute în volumul ”Aripi spre zbor”. Antologia literară Bogdania vol. IV și care v-a fi editat cel târziu până la sfârșitul acestui an și v-a cuprinde concurenții din anii 2019 și 2020.

Textele trimise la concurs, poezii, eseuri, povești, povestiri, scânteieri ale sufletului lor, frumos și bogat, vor influența schimbarea în bine și făurirea unei lumi mai bune și mai sigure. Dâșii vor duce mai departe flacăra literaturii și culturii românești. Desigur numai prin iubire, cultură și credință vom înălța statui de lumină, vom asigura o societate normală și înfloritoare. Și cu acest prilej exprim mulțumirile mele, ale Asociației Cultural-umanitare Bogdania, membrilor juriului, în mod special domnului Nicolae Vasile, președinte al juriului (ultimele cinci ediții), tinerilor concurenți, Dr. Adrian Nicolae Popescu și tuturor celor care sunt aproape și iubesc limba și neamul românesc.

Tuturor un călduros LA MULȚI ANI!

Scriitor **Ionel MARIN**, președintele Asociației Cultural-umanitare Bogdania

Semnal editorial

ISSN 2343-8061